930
131
4858
A 3497

مختصر تواریخ انبیا

علیهم السلام

وهم

خلفاء اربعه وعشرهء مبشره وائمهء اثنا عشر واصحاب شوری
رضی الله عنهم‌ننك احوالی

تواریخ فنندن غایت کیراکلی‌سی واهل اسلامدان هرکم‌کا بلماکلکی
لازم بولغان تواریخ اجمالی‌در

ابتدا تواریخ فنندن بالالارغه اوقتور اوچون تصنیف قیلندی

معتبر تواریخ کتابلارندان

عبد القیوم عبد الناصر اوغلی‌ننك

اوشبو کتاب‌ننك باصمه‌سنه رخصت بیرلدی پیطربورغده ١١ نچی
سنتابر ١٨٨٤ نچی یلده

اوشبو کتاب قزان اونیویرستیتی‌ننك طبع خانه‌سنده باصمه
اولنمشدر ١٨٨٤ نچی یلده

KÜTÜPHANESİ

تواریخ انبیا

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله و صحبه اجمعین *
وبعد معلوم اولا که علم تواریخ دیکانمز اوتکان زماندا غی خلقلارننك حاللرندن
وعادتلرندن وصفتلارندان ودیانتلرندن وقای وقت توغانلارندان وقای وقت اولکانلرندن
بحث قیلاتورغان بر علمدر - وموضوعی پیغمبرلر واولیالار وعالملر وحکیملر وشاعرلر
ودخی پادشاهلار ووزیرلر وبارچه مشهور آدملرننك حاللریدر - وعلم تاریخدن
فایده وعرض اوتکان زمانلارننك حالنه مطلع بولمقدر واول اوتکان خلقننك احوالندان
عبرت آلوب نصیحتلانمکدر باقچی زمانه‌ننك حالی شولای متغیر واوزکاروچان
نرسه ایکان دیب ملکهٔ تجربه حاصل ایتمکدر وتواریخلرندن فهملانکان ضررلاردان
صاقلانوب روایت قیلنغان فایده کبك فایدانی جلب ایتمکدر - اوشبو کیفیتچه
تواریخنی مطالعه قیلونسه ایکنچی بر عمردر ومطالعه قیلغان کشی کا اوزی اوز شهرنده
ایکان سیاحت قیلغان آدملر تحصیل ایتکان فایدانی ایونده یاتوب تحصیل ایتار-
غرر المحاضره دیکان کتابده مذکوردر عالملر دیمشلردرکه تاریخ علمی بر معاد
معنویدر زیرا اول اوتکان زمانلارنی کویاکه کیرو قایتارور واول عصرلرننك
اهالیسنی اولکان بولسه‌لارده کویاکه تریك ایتوب کورساتور وآننك بلان عقل
تجربه‌لری حاصل بولوب آدم علیه السلام وغیر پیغمبرلر وآدم علیه السلامننك
اولادی که بارچه‌سی وفات بولمشلاردر علم تواریخ مطالعه قیلغان کشیلر قاشنده
آلار تریك منزلنده کورنور - اکر علم تواریخ بولماسه نسل ونسبلر اونوتولوب آدمننك
توفراقدان یاراتولغانلغی بلنماس ایدی ودخی بر زماننك خلقی ودولتی منقرض
بولغاندان صونك صونکغیلار اوّلکیلرننك حاللرندن غافل قالوب بر نرسه‌ده
بلماسلر ایدی - الله‌تعالی طرفندان کوکدن اینکان کتابلارننك هیچ برسی موندان

خالی توکلدر بعضسنده اجمالا وبعضسنده تفصیلا ذکر ایتولمشدر بیك قدیم زمانه‌لارده عرب طائفه‌سی ننك اوقومقده ویازمقده جهالتلری بولسه‌ده علم تاریخده مهارتلری شولقدر ایدی که علم تاریخنی تماماً کونکلدن بلورلر ایدی قوهٔ حافظه‌لاری اوزلرین یازودان مستغنی قیلمش ایدی - آدم بولوب‌ده دنیاده آثاری قالور- غرر المحاضره سوزی تمام بولدی *

(دنیاننك ابتدا یاراتولوی بیاننده)

دنیاننك ابتداسی ویاراتولوی خصوصنده ایکی مذهب باردر برمذهب ملحدلر مذهبی درکه دنیاننك ابتداسی بارلغنه انکار قیلوب عالم قدیم دیب حکم ایتارلر بزننك آلارمذهبنده سوزمز یوقدر * برمذهب دخی موحدلر مذهبیدرکه دنیاننك ابتداسی بار دنیاصونکندان یاراتولمش دیب حکم ایتارلر بس دنیاننك یوقدان بار بولوی بلان حکم ایتکوچی موحدلر نی کیفیتده دنیا ظهور ایتمش ونی کیفیتده یاراتولمش ایکانی حقنده اختلاف ایتمشلردر لکن حق وتوغریسی شولدرکه الله تعالی‌دن اینکان کتابلارده ایتولکان سوزلردر وپیغمبرلر خبر بیرکان سوزلردر چونکه هیچ براو دنیاننك نی کیفیتده یاراتولغانین کوروب خبر بیرکان کشی یوقدر ودخی عقل بلان هم بلنماس * ایمدی اهل کتاب کتابلارنده حکایت ایتکان نرسه‌لرنی بزننك قرآنمزغه یاکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام ننك خبر بیرماکنه مخالف بولماسه یالغانغه صایولماس چونکه تاریخ فننده موندان اختلافلی نرسه یوقدر قرآنده دنیاننك یاراتولوی حقنده (خلق السموات والارض) دیکان کبك آیتلر بیك کوبدر کوکنی اوّل یاراتقانی ذکر قیلنور واهل کتاب ننك کذلك قوللارنده بولغوچی تورات کتابی ننك اوّلنده مذکوردرکه تحقیق الله تعالی ننك اوّل یاراتقان نرسه‌سی کوکدر ویردر بس بوسوز قرآن سوزینه موافق بولدی قبول ایتامز موندان آرتوغین اوزون تواریخ کتابلارندان قارارسن *

(آدم علیه السلام ننك توفراقدان یاراتولوی بیاننده)

وهب بن منبهدن منقولدرکه حضرت آدمدن مقدم یریوزی ننك اهالیسی جن طائفه‌سی ایدی اول جن طائفه‌سی الله تعالی‌غه عصیان قیلغاندان صونك الله تعالی کوك اهالیسندن بر بولوك فرشته عسکر ایندروب جن قومن یریوزندن سوردیلر وابلیس اول عسکرننك سرداری ایدی نتاکه قرآنده (والجان خلقناه من قبل من نار السموم) بیورلمشدر من قبل‌دن مراد آدم علیه السلام‌دان ایلکاری دیمك بولور اول وقتده ابلیس ننك اسمی عزازیل ایدی الله تعالی آدم علیه السلامنی توفراقدان یاراتدی جمعه کون ایدی وحوا علیها السلامنی آدم ننك قابورغاسندان یاراتدی

جنتده ایدیلر آدم‌ننك وحواننك جنتده اوّل آشاغان نرسه‌سی یوزوم ایدی الله تعالی آلارنی بوغدای آغاچندان یمش آشامانکز دیب منع قیلمش ایدی والله‌تعالی آدمکا جنتده یلاننی خذمتچی ایتمش ایدی اول وقتده‌یلان غایت‌کوزال صورتده ایدی وآیاقلاری‌بار ایدی بس‌ابلیس آدم‌ننك اوجماحده بولمقنه کونچیلك‌قیلوب آدمنی آزدرمق اوچون اوجماحقه کراسی کیلوب منی اوجماحقه آلوب کرنکز دیب هربرحیوان یاننه باردی برسیده قبول ایتمادیلر آخریلان قبول‌ایتوب ابلیس‌نی آوزینه آلوب اوجماحقه کرتدی وابلیس‌لعین قیلاسی اشین قیلدی

(آدم وحوا علیهماالسلام‌ننك یریوزینه اینمکی‌بیاننده)

بس‌آدم وحوا علیهماالسلام یاراتولوب اوجماحده الله‌تعالی تلاکان قدر توروب ابلیس وسوسه‌سی بلان کناه قیلمقلاری سببلی الله‌تعالی آدم‌نی وحوانی ویلاننی وابلیسنی اوجماحدان سوروب چقارغاچ آدم‌علیه‌السلام کناه‌قیلغاننه‌اوکنوب کوب یغلاغاندان‌صونك الله‌تعالی توبه‌سین قبول ایتوب بیوردی که آدم علیه السلام مکه‌کا بارسون بس آدم علیه السلامغه یریوزی تورولوب مکه‌کا باروب یتکونچه آدم‌ننك مبارك آیاقلاری تیکان یرلر همه‌سی معمور بولدی قاچانکه آدم علیه السلام اوجماحدان‌سورولوب یریوزینه اینماکا ماءمور بولدی هند مملکتی‌ننك قویاش‌چغوشی‌طرفنده سرندیب طاوینه ایندی وحوا علیها السلام مکه‌طرفنده جده‌کا ایندی* آدم‌علیه‌السلام صقالسز ایدی‌دیب روایت‌قیلنور آندان‌صونك اولادینه صقال چقدی قویی‌ساچلی غایت‌کوزال ایدی یریوزینه اینکاچ ایکون ایکاباشلادی وحوا دخی حیوان‌یونوندان جب ارلب اوزقولی بلان‌توقوب کیوم ایتوب کیار ایدیلر

(آدم‌علیه‌السلام‌ننك اولادی‌بیاننده)

آدم‌علیه‌السلام‌ننك یریوزینه اینکاندن‌صونك اولادی‌خصوصنده کوب اختلافلی روایتلر باردر لکن وهب بن منبه‌ننك روایتنه کوره آدم علیه‌السلام‌ننك خاتونی حوا حضرتلری یکرمی قورصاقده قرق بالا کیتورمشدر هربر حملده ایکشار بالا کیتوردی بری قز بری اوغل ایدی آدم شریعتنچه برقورصاقده توغان قزنی ایکنچی قورصاقده توغان ایر بالاغه نکاحلانمك جایز ایدی آدم علیه السلام یر یوزینه اینکاندن صونك اینك‌اوّل قابل اسملی اوغلی توغدی آننك بلان بر قورصاقده توغان‌قز اقلیما اسملی ایدی آندان‌صونك‌هابل‌اسملی اوغلی‌توغدی آدم علیه‌السلام اوز شریعتنچه قابل‌بلان برتوغان اقلیما اسملی قزینی هابل‌کا بیرمك بولغاچ قابل هابل‌نی اوتروب اوزی‌بلان برتوغان اقلیمانی آلوب عربستانغه یمن

ولايتنه قاچدی وآنده مجوسیلکنی پیدا قیلدی بو واقعه آدم علیه السلام ننگ هبوطندان
یوزده اون یل اوتکاچ واقع بولمشدر *بو قابل هابل نی اوترکان زمانده دنیانی زلزله
توتوب بوتون دنیانی قرانکغولق قابلادی قابل ننگ بو اشی آدم علیه السلامغه
معلوم بولوب هابل ننگ میتن ازلب تابدی آغوب قانی یرکا سنکمش ایدی حضرت
آدم یرکا لعنت ایتدی بو لعنت اوچون حالا آدم قانی یرکا سنکماس ایمش*

(آدم علیه السلام ننگ وفاتی بیاننده)

آدم علیه السلامغه الله تعالی دن یکرمی برکاغزده کتاب ایندی بو کتابده قان ننگ
حراملغی اولاکسه وخنزیر ایتی ننگ حراملغی مذکور ایدی الله تعالی آدم علیه
السلامغه یر یوزنده بولاچق هر بر تلنی بلدرمش ایدی وهر تل ننگ حروف
هجاسی اول کتابده مذکور ایدی وآدم علیه السلامغه کونده ایللی رکعت نماز
فرض بولدی* دنیاده اوّل مرتبه قلم بلان بازغان آدم ایدی آندان صونگ ادریس
علیه السلامغه قدر هیچ کم یاز ویاز مادی* آدم علیه السلام ننگ قابورغاسندان حضرت
حوا ننگ یاراتولقی آدم ننگ معجز اسیدر فرشته‌لر ننگ آنکا سجده قیلماقلاری وآدم
علیه السلام ننگ الله تعالی بلان سویلاشمکی معجز اسیدر* قاچانکه آدم علیه السلام ننگ
عمری آخر بولوب محتضر حالنده جنت یمشلرندن بر یمش تناول قیلمق استادی
اوغلانلاری جنت یمشین ازلاماکا کیتدیلر آلار بر کروه فرشته‌لرکا اوچراب فرشته‌لر
ای آدم اوغلانلاری قایده بارورسز دیدیلر آلار ایتدیلر آتامز جنت یمشی استادی
آنی ازلاماکا بارورمز دیدیلر فرشته‌لر ایتدی ایمدی اول یمش آدم کا تابشرلدی
بار قایتنکز دیدیلر آندان صونگ فرشته‌لر کیلوب آدم علیه السلام ننگ مبارک جانین
آلدیلار وبدن شریفلرین یووب خوش ایسلی نرسه‌لر سورتوب کفن کا صاردی‌لار
جبرائیل علیه السلام امام بولوب آننگ آرتنده فرشته‌لر وفرشته‌لر آرتنده آدم ننگ
اوغلانلاری توروب نمازین قیلدیلار* ابن جوزی روایت قیلمشدرکه حضرت
آدم ننگ وفاتی زماننده اولادی ونسللری قرق منگ قدر آدم بولمشلار ایدی*
آدمنی دفن قیلغاندان صونگ فرشته‌لر ای آدم اوغلانلاری ایمدی سز هم میت‌لرنکزنی
بیله قیلنکز دیب اوکراتدیلر* وهب بن منبه روایتچه آدم علیه السلام اولکان وقتده
هبوطندان منگ یل کیچمش ایدی* آدم علیه السلام ننگ دنیاده عمری منگ یل
بولدی دیمک *

(بریوزینه کیلوب کیتمش پیغمبرلر ننگ حسابی بیاننده)

اما پیغمبرلر ننگ حسابی ابن عباسدان روایت قیلنماقی اوزه پیغمبرلر ننگ اوّلکیسی
آدم علیه السلام وآخرغیسی محمد علیه السلام در مجموعسی دنیاغه یوز یکرمی دورت

منك پیغمبر كیلمشدر * بو جمله‌دن بیشی عبرانی درکه آدم شیث ادریس نوح وابراهیم علیهم السلامدرلر * وبیشی عربیدرکه هود صالح شعیب اسماعیل ومحمد علیه السلامدر * حضرت موسی دان حضرت عیسی غه‌قدر بنی اسرایلدن منك پیغمبر كیلمشدر * اما پیغمبرلرننك حسابین تعیین ایتماسلك آرتوقدر دیدیلر مكر آدم علیه السلامدان پیغمبرمز محمد علیه السلام كیلكونچه نی قدر پیغمبر دنیاغه كیلوب کیتمشلر در بارچه‌سنه ایمان کیتوردم دیمك آرتوقدر * دخی اوشبو جمله‌دن دورت اولوغ پیغمبرکا الله‌تعالی دورت کتاب ایندردی موسی علیه السلامغه تورات وداود علیه السلامغه زبور وعیسی علیه السلامغه انجیل ومحمد علیه السلامغه قرآن ایندرمشدر ودخی غیر پیغمبرلرکا صحیفه صحیفه کتاب ایندرمشدر *

(شیث بن آدم علیه السلام ننك پیغمبرلكی بیاننده)

شیث علیه السلام آدم علیه السلام ننك عمرندن ایکیوز اوتوز یل اوتکاچ دنیاغه كیلمش ایدی * شیث علیه السلام آدمیلرننك کوزالراکی ایدی وافضلراغی ایدی آدم علیه السلامغه غایت اوخشاغان ایدی وآدم علیه السلام ننك ولی عهدی ایدی آدمدن صونك الله‌تعالی یریوزنده آدم اولادینه آنی پیغمبر مبعوث قیلدی وآدم ننك خلیفه‌سی بولدی همه خلق آندان توغوب هر آدم ننك نسبی آنکا ایرشور ـ کعبهٔ مکرمه‌نی تاشدان وچامور آغاچندان حضرت شیث بناقیلدی آنکارچه کعبه اورننده برخیمه بار ایدی که الله‌تعالی آنی اوجماحدان چقاروب آدم علیه السلام اوچون اول اورونغه قویمش ایدی * الله‌تعالی شیث علیه السلامغه ایللی کاغذ کتاب ایندردی شیث ننك عمری ایکیوزده بش یل اوتکاچ اوغلی انوش دنیاغه كیلدی انوش دخی ایکیوز توقصان یاشنه کرکاچ قینان اسمنده بر اوغلی دنیاغه كیلدی اول وقت آدم علیه السلام آلتی یوز یکرمی یاشنده ایدی یعنی هبوطندان بوقدر یل کیچمش ایدی شیث علیه السلام ننك بر اوغلی دخی بولدی صابی اسملی ایدی صابیء قومی آنکا نسبت قیلنورلار * وقینان دخی یوز یتمش یاشنه یتکانده مهلائیل اسملی بر اوغلی بولدی آدم ننك عمری یدی یوز توقسان بش کا یتمش ایدی * مهلائیل ننك یاشی یوز اوتوز بش کا یتکان زمانده آدم علیه السلام وفات بولدی ـ مهلائیل دخی یوز آلتمش بش یاشنه کرکانده اوغلی یرد دنیاغه كیلدی ویرد یوز آلتمش ایکی یاشنده ایدی اوغلی اخنوخ دنیاغه قدم باصدی که

(ادریس علیه السلام ننك پیغمبرلكی بیاننده)

اخنوخ (ادریس علیه السلام) بن یرد بن مهلائیل بن قینان بن انوش بن شیث بن

ادم

آدم علیه السلام در کتاب الله دان علم ودرس بلان کوب مشغول بولغان اوچون ادریس
تسمیه قیلنمشدر ادریس علیه السلام ننك آناسی برکیا بنت مسیل بن محویل بن اخنوخ
بن قین بن آدم علیه السلام در * وهب بن منبه دن منقولدرکه ادریس علیه السلام
اوزون بویلی قالون وکینك کوکراکلی وقویی ساچلی برقولاغی اولوغراق نچکه
آوازلی نچکه سوزلی بولوب یورکانده آیاقلارین تیز آطلار ایدی * الله تعالی ادریس
علیه السلام غه اوتوز کاغز کتاب ایندردی وانکا نجوم علمین وطب علمین وعموما علوم
ریاضیه نی الله تعالی (ادریس علیه السلام غه) وحی بلان بلدردی وادریس علیه
السلام ده اسرار سماویه منکشف بولمش ایدی یونان خلقی قاشنده اسمی هرمز در-
حضرت ادریس آدم علیه السلام دان صونك قلم بلان یازغان لارننك اوّلکیسیدر
کیومنی تکوب کیکان اوّل اول ایدی آنکارچه حیوان تیرسی کیارلر ایدی- آننك
دعوتینی منك کشی قبول ایتمش ایدی حضرت ادریس کوککا رفع قیلنغاچ اختلاف
ایتوب حضرت نوح وقتنه چه کوب مجوسیلك لر احداث ایتدیلر * ادریس علیه السلام
اوچ یوز آلتمش بش یاشنده ایدی کوك کا رفع قیلندی * ادریس علیه السلام یکرمی
یاشنده وقتده شیث علیه السلام توقز یوز اون ایکی یاشنده وفات بولدی وهبوط
آدمدن منك ده یوز قرق ایکی یل کیچمش ایدی وحضرت ادریس یوز آلتمش
بش یاشنده یتکان ایدی اوغلی متوشلح دنیاغه کیلدی * متوشلح ایللی اوچ یاشنده ایدی
انوش بن شیث علیه السلام وفات ایتدی انوش ننك عمری توقز یوز ایکی یل
ایدی متوشلح دخی یوزده یدی یاشنده ایدی اوغلی لمك دنیاغه کیلدی لمك ننك
عمری آلتمش بر یاشنده یتکاچ قینان بن انوش دنیادان کیتدی توقز یوزده اون
یاشنده ایدی ودخی لمك یوز سکسان سکز یاشنده کرکانده نوح علیه السلام دنیاغه کیلدی
هبوط آدمدن منك آلتی یوز قرق ایکی یل کیچمش ایدی *

(نوح علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده)

نوح علیه السلام دنیاغه کیلکانده هبوط آدمدن منك آلتی یوز قرق ایکی یل اوتمش
ایدی- بو یریوزنده کی جمیع امت نوح علیه السلام ننك اوچ اوغلندان منتشر
بولغان اوچون نوح علیه السلام نی ایکنچی آدم دیب تسمیه قیلنور اسمی سکندر اوزی
اوچون وقومی اوچون کوب نوحه قیلوب یغلاغان اوچون نوح تسمیه قیلنمشدر-
نوح علیه السلام بن لمك بن متوشلح بن ادریس- بن یرد بن مهلایل بن قینان بن
انوش بن شیث بن آدم در- اناسی قینوس بنت براکیل بن محویل بن قین بن
آدم در- حضرت نوح علیه السلام اوتوز دورت یاشنده وقتده مهلایل سکز یوز توقصان
بش یاشنده وفات ایتدی- نوح علیه السلام ننك عمری ایکی یوز آلتمش آلتی یل

ایدی یرد وفات بولدی توقز یوز آلتمش ایکی یاشنده ایدی - ادریس علیه السلام ننک کوککا رفع قیلنووی نوح ننک ولادتندن یوز یتمش یل مقدمدر اول وقتده لمك اون اوچ یاشنده ایدی - نوح علیه السلام ننک عمری آلتی یوز یل ایدی متوشلح وفات بولدی وهم اوشبو یلده طوفان ظهور ایتمشدر هبوط آدمدن ایکی منك ایکی یوز قرق ایکی یل ایدی - سام حام یافث توغان زمانلارده نوح علیه السلام بش یوز یاشنده ایدی که طوفانداان یوز یل مقدم توغمشلاردر - ادریس علیه السلام دان صونك الله تعالی نوح علیه السلام نی پیغمبر مبعوث قیلدی نوح علیه السلام ایللی یاشنده ایدی بالطه اوستاسی ایدی اوزون بویلی جوان وضور کوزلی واوزون صقاللی آدم ایدی آچیغ وقتنده بیك قاطی قرقو آدم ایدی توقز یوز ایللی یل اوزی ننك قومی ایچنده توروب اوچ قرن اوتکونچه قومن دین کا دعوت قیلوب آز کمسنه ایمانغه کیلمش لردر هر بر کیلکان قرن اولکیسندن اشد کافر وخبیث آدملر ظهور ایتار ایدی نوح علیه السلام نی بعض وقتده شول قدر قینارلار ایدی حتی اولدی دیب تاشلاب کیتارلر ایدی نوح علیه السلام آینوغاچ ینه یارب قومه انصاف بیر کناه لارین یارلقا زیرا آلار احوالنی بلماسلر دیب آلارغه خیر دعا قیلور ایدی ینه قاتلارینه باروب دین کا دعوت قیلور ایدی واوکوت نصیحت بیرور ایدی آخر اول ظالم وفاسق قوم ننك ایمانغه کیلماکلرندن امیدسز بولوب هلاك بولمقلاری اوچون یارب یر یوزنده بر کافرنی ده قالدرما دیب بددعا قیلدی * بس الله تعالی کمه یاصاماغه امر قیلدی نوح علیه السلام ساج آغاچندان بر کمه یاصادی - کمه یاصاغانده کافرلر همان پیغمبرلکدن صونك بالطه اوستاسی بولدنکمی دیب مسخره واستهزا قیلورلار ایدی - نوح کمه سی ننك اوزونلغی اوچیوز ذراع کینك لکی ایللی ذراع بیوکلکی اوتوز ذراع ایدی * بس نوح علیه السلام کمه نی یاصاب الله تعالی ننك امری بلان حیوانات ننك هر بر جنسندن آتالی آنالی ایکشار حیوان نی کمه کا کرتدی خاتونی واوغلانلاری واوزی ودخی ایمان کیتورکان کمسنه لردن مجموعسی سکسان کشی بولوب کمه کا کردیلر طوفان ظهور ایته باشلادی اول وقت نوح علیه السلام آلتی یوز یاشنده ایدی رجب آیی ننك باشنده کمه صو اوستنه چقدی یوز ایللی کون صو اوستنده یورودی آندان صونك جزیره ولایتنده جودی طاوینه کیلدی نوح علیه السلام وخاتونی اوچ اوغلی مجموعسی سکسان آدم ایدیلر وهر جنس حیوانات دخی محرم آیی ننك اونچی کوننده جودی طاونده قوروغه چقدیلار یر یوزی آلتی آی واون کون طوفان آستنده قالدی - کمه دن چقغاچ بر قریه بنا قیلدیلار سکسانینه سکسان خانه ایدی اول قریه حالا سوق ثمانین تسمیه قیلنور نوح علیه السلام کمه دن چقغاچ قربان قیلوب رمضان آیین روزه توتدی - آدم ننك وفاتندان طوفان ظهوری ننك آراسی

منك اوچ یوز اون ایکی یلدر نوح علیه السلام منك یل عمر سوردی* اما طوفاننی اقرار قیلماغان بعض طائفه‌لر باردر لکن حق بودرکه طوفان تماما بوتون یر یوزینه عام بولمشدر* طوفاندان صونك مذکور سکسان آدمدن غیری یر یوزنك آدمی زاد قالمادی کمه‌دن چقماچ نوح اولادندان غیرلری ده اولوب بتدیلر باری نوح اولادی غنه قالدی (وجعلنا ذریتهم الباقین) قرآنك کیلمشدر* چونکه عمر رضی الله عنه‌دن صورادیلار آدم نسلی آدم علیه السلام‌ننك ایکی اوغلی ننك قایوسندان قابیلنمی هابیلنمی منتشر بولدی دیدیلر ایکیسندن‌ده منتشر بولمادی چونکه مقتول بولغانی هابیل اویلانماس بورون اولدی قابیل ننك دخی طوفانده نسلی منقرض بولدی دیب جواب بیردی* بس بوبارچه آدملر نوح ننك اوچ اوغلندان منتشر بولدیلار ایمدی هیچ کم ننك نسلی نوح علیه السلام‌غه باروب ترالمینچه لابد در نوح علیه السلام کویا که آدم علیه السلام یاغنه چغاتورغان تارغنه یولدر* نوح علیه السلام کوفه‌ده کمه‌کا اوتوردی دیمشلردر*

(نوح علیه السلام‌ننك اولادی بیاننك)

حام بن نوح بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلایل بن قینان بن انوش بن شیث بن آدم علیه السلام‌در* ابن اسحق روایت قیلمشدرکه حام بن نوح ننك خاتونی تحلب اسملی بنت تارب بن درمسیل بن محویل بن خنوح بن قین بن آدم ایدی حام ننك اوچ اوغلی بولدی کوش قوط کنعان ایدیلر* قوط اسملی اوغلی هندوستان وسندوستان طرفلارینه باروب مقام توندی ایمدی هندوستان‌ننك اصل خلقی حام اوغلی قوطننك نسلندندر* دخی سودان‌ننك یعنی آفریقاده قارا عرب‌لرننك جنسلری نوب زنج فزان زغاوه حبشه قبط بربر بارچه‌لاری کوش بلان کنعان اولادندندر*

یافث بن نوح بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلائل بن قینان بن انوش بن شیث بن آدم علیه السلام‌در* یافث ننك خاتونی ارتسیمه بنت مراذیل بن درمسیل بن محویل بن خنوح بن قین بن آدم علیه السلام‌در* یافث ننك دخی سکز اوغلی وبرقزی بار ایدی سکبه اسملی ایدی اوغل‌لاری ترك خزر سقلاب روس منیك چین کیمار تاروخ ایدیلر* اما اسم‌لرنده غیر روایت‌لر هم باردر* سقالیه وبرجان دیکان خلق‌لار یافث اولادندن بولوب روم‌دن مقدم روم مملکتنه مالك ایدیلر* وترك خوز خزر یاءجوج ماءجوج وتاتار وهم مغول ترك بن یافث اولادندندر*

سام بن نوح بن لمك بن متوشلح بن ادریس بن یرد بن مهلایل بن قینان بن انوش بن شیث بن آدم علیه السلام‌در* سام بن نوح ننك خاتونی صلیب اسملی ایدی بنت سواسل بن محویل بن خنوح بن قین بن آدم علیه السلام‌در* سام بن نوح ننك بش نفر

اولادی بولوب ارفخشد اشود ارم عویلم لاوز اسملی ایدی لر و آلار بوتون عرب جزیره سنه مالك ایدی لر * بس عرب قبیله لرندن قحطان قبیله سی قحطان بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح ننك اولادیدر قحطان ننك یعرب اسملی اوغلی بولوب ابتدا عرب تلی بلان اول سویلامشدر یمن ده ایدی یمن اهالیسی ننك باباسی یعرب بن قحطاندر * ودخی ارفخشد اولادندان یقطن بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح عرب دن جرهم قبیله سی ننك باباسیدر جرهم یعرب ننك آتاسی بلان برتوغمه ننك اوغلیدر * جرهم اوّل باشده یمنك توروب صونكندان مكه طرفنه كوچدی عرب تلی بلان سویلار ایدی * اسماعیل علیه السلام مكه ده تورا باشلاغاچ جرهم قبیله سندن قطورا ننك قزین نكاحلاندی * عاد بن عوص قبیله سی كه عاد بن عوص بن ارم بن سام بن نوح در عربستانده قوملق وتوبه یرلرده تركلك قیلور ایدیلر الله تعالی آلارغه هود علیه السلام نی پیغمبر ایتوب كوندردی هود علیه السلام آلارننك قرنداشیدر * طسم وجدیس قبیله لری ارم بن سام اولادندان در یمامه ده تورورلار ایدی و آلارننك قرنداشی عملیق بن لاوز بن ارم بن سام ننك بعضلری مكه ده وبعضلری شامك ایدیلر * مصر فرعونلری فارس پادشاهلاری واهل خراسان بارچه سی عملیق اولادندان ایدیلر وعملیق ننك قرنداشی امیم بن لاوز بن ارم بن سام فارس یرینه باروب تركلك قیلدی قزل باش نسلی عملیق اولادندان چقمشلاردر * (تبلبل السنه ظهوری) ودخی سام بن نوح اولادندان ماش بن ارم بن سام بابل ولایتنده توروب ماش ننك اوغلی نمرود بابل یرنك برسرای بنا قیلوب بش یوز یل پادشاه بولدی ونمرود زماننده تبلبل السنه یعنی كوب تورلو تللر ظهور ایتدی * كوب تورلو تللرننك پیدا بولووی اوشبودركه طوفاندان صونك منتشر بولمش نوح اولادی ینه برطوفان بولاچقدر دیب قورقوب اوزلرینه طوفاندان صاقلانمق اوچون برسرای یاپماغه اتفاق قیلدی لار * آلار یتمش ایكی فرقه بولوب هر بر فرقه كا برباش تعیین قیلدی لار حق تعالی آلارغه غضب ایتوب انتقام اوچون بر صیحه بلان بنالری خراب بولوب تللرین فرقه فرقه قیلدی هر قایسی باشقه برتورلو تل بلان سویلاشوب بربری ننك تللرین فهم ایتمادیلر لكن عابر بو خصوصده آلارغه اتفاق قه كرماینچه دایم الله تعالی ننك طاعتنك بولمق جهتندن الله تعالی آنی اصل تلی اوزه یعنی عرب تلی اوزه قالدروب تلی بوزولمادی شول كیفیتك نوح ننك اولادی اطراف عالم كا متفرق بولدی لار تللری تورلو تورلو بولغان وقتده آلار یتمش ایكی فرقه ایدیلر صونكندان بی حساب فرقه لر ظهور ایتمشدر * شویله روایت قیلورلاركه الله تعالی سام بالالارنك اون توقز تورلو تل وحام اولادنده اون یدی تورلو تل ویافث اوغلانلارنده اوتوز آلتی تورلو تل ایجاد

قیلمشدر * دنیاغه نی قدر پیغمبر کیلگان بولسه‌لار بارچه‌سی سام اولادندا اندر * عرب
قبیله‌سی همان نوح علیه السلام غه ایرشکونچه نسبلارین حفظ قیلورلار چونکه نسبن
صاقلامق آلار قاشنده اولوغ وواجب علمدر *

(طوفاندان صونکغی پیغمبرلر بیاننده)

بس طوفان‌ننك ایکنچی یلنده سام بن نوح یوزده ایکی یاشنده ایدی اوغلی ارفخشد
توغدی * ارفخشد بن سام یوز اوتوز بش یاشنه یتکان زمانده طوفاندان یوز اوتوز
یدی یل اوتمش ایدی ارفخشدننك اوغلی قینان دنیاغه کیلدی قینان دخی یوز
اوتوز توقز یاشنه کروب طوفاندان ایکیوز یتمش آلتی یل اوتکانده قینان
اوغلی شالح توغدی وشالح یتمش دورت یاشنده ایکان طوفاندان اوچ یوز ایللی
یل اوتمش ایدی * شالح یوز اوتوز دورت یاشنه کروب طوفاندان دورت یوز
اون یل اوتکاچ شالح اوغلی عابر وجودکا کیلوب اول دخی یوز اوتوز دورت
یاشنده ایدی که طوفان‌دان بش یوز قرق یل صونکدر عابر اوغلی فالغ توغمشدر *
فالغ یوز اوتوز یاشنده ایدی طوفان‌دان آلتی یوز یتمش ایکی یل اوتکاچ فالغ
اوغلی رعو دنیاغه کیلدی بوزمانده تبلبل السنه ظهور ایتمشدر * طوفان‌دان
صونك سکز یوز ایکی یل بولغاچ رعو یوز اوتوز ایکی یاشده ایدی اوغلی
شاروع توغدی ینه طوفان‌دان صونك توقز یوز اوتوز ایکی یل اوتکانده شاروع
یوز اوتوز یاشده ایدی اوغلی ناخور دنیاغه کیلدی ناخورننك عمری یتمش
توقزغه یتکاچ طوفاندان صونك منکده اون برنچی یلده تارخ دنیاغه کیلوب
تارخ‌ننك عمری یتمش یل ایدی طوفان‌دان صونك منك‌ده سکسان یل بولغانده
حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام دنیاغه قدم باصدی * سام بن نوح آلتی یوز یل
عمر سوروب حضرت نوح‌دان یوز ایللی یل صونك وفات ایتدی * ارفخشد
دخی یوز آلتمش بش یاشنده * وقینان دورت یوز اوتوز یاشنده * وشالح دورت
یوز آلتمش یاشنده * وعابر دورت یوز آلتمش بش یاشنده * وفالغ دخی اوچیوز
اوتوز یاشنده * رعو اوچیوز اوتوز توقز یاشنده * وشاروع اوچیوز اوتوز یاشنده *
تارخ ایکیوز ایللی یاشنده وفات بولمشلاردر *

(هود علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت هود علیه السلام بن عوص بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام‌در *
روایت قیلنمشدر که هود علیه السلام دخی آدم علیه السلام غه بیك مشابه ایدی
کوزال یوزلو تاجر کمسنه ایدی الله تعالی آنی عاد قومنه پیغمبر مبعوث قیلدی

بو عاد قومی باریسی اون اوچ قبیله ایدی یرلری حضرموت عمان ارض حجر وقرحه بولوب غایت منبت وفراوان یرلر ایدی وقبیله لری جمله عرب قبیله لرندن اولوغراق ایدی هود علیه السلام غه ایمان کیتورمادیلر الله تعالی آلارغه غضب ایتوب یرلرین ویران وطاولی چوقورلی اش کا صلاحیتسز یرلر قیلدی یرلرندن برکتنی کوتاردی اوزلرین هلاک قیلدی * اول قوم هلاک بولغان وقتده هود علیه السلام اوزینه ایمان کیتورکان کمسنه لر بلان مکهء مکرمه کا باروب وفاتنه قدر آنده توردی قبر شریفی مکه ده در * بو واقعه هبوط آدمدن اوچ منک بر یوز اون اوچ ده وطوفاندان سکز یوز یتمش برده ظهور ایتمشدر * هود قومی ننک هلاکی منصل یدی کیچه وسکز کون ایسکان صرصر جیلی بلان هلاک بولمشلاردر * اول هود علیه السلام ننک قومی اوچ بتقه تابونورلار ایدی اسملری اوشبولاردر صمو صدا هنا دیکان بتلار ایدی *

(صالح علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت صالح علیه السلام بن عبید بن اسف بن ناسح بن عبید بن جادر بن ثمود بن عابر بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام در الله تعالی آنی ثمود قومنه پیغمبر کوندرمش ایدی * روایت قیلنمشدر که الله تعالی آنی مراهق حالنده پیغمبر ایتمشدر اق یوزلو کمسنه ایدی آیاقنه باشماق کیماس ایدی یالان آیاق یورور ایدی یورطی وتورا تورغان یری یوق ایدی قومی ننک مقاملاری یمامه طرفنده اون سکز میل قدر یر بولوب ام القرا تسمیه قیلنمش ایدی الله تعالی ننک امری بلان قومن الله نی بر دیب ایتنکز پیغمبرنکزنی حق دیب ایتنکز دیب حق قه دعوت قیلدی ایمان کیتورمادیلر مکر ضعیف ضعفادان بر نیچه کشی کنه ایمان کیتورمشلر ایدی * بر کون ثمود کافرلری بیراملری کوننده بیرام ایتمک اوچون چقدیلار صالح علیه السلام دخی آلار بلان چقدی وآلارنی ایمان غه دعوت قیلدی بس اول قوم ننک اولوغسی جندع بن عمرو دیکان کمسنه ایدی صالح علیه السلام غه ایتدی اکر سن بزکا شول تاشدان بر حامله تووه چغاروب حاضر چقاچ باللاسه سنکا ایمان کیترورمز دیدی بس قاراب کوردیلر اول تاش خاتونلار بالاغه قصتالغان کیفیتده حرکتلنه باشلادی درحال تاش یارولوب ایچندن ایتکانلر نچه ظهور ایتدی اندان صونک جندع بن عمرو وآننک بلان بر نیچه کشی مسلمان بولدیلار ایمان کیتورماکانلرین الله تعالی بر صیحه وزلزله بلان هلاک قیلدی تمام منخسف بولوب کیتدیلر صالح علیه السلام یاننده ایمان کیتورکانلری ایتدیلر ای قوم بو بر یردر که الله تعالی مونده قهرین ایندردی موندان کوچوب کعبة الله غه کیتونکز دیدیلر اول قوم

درحال حج کا عزیمت ایتوب احرام کیوب مال ملکتلرین قزل تولرکا تویاب تامکه‌کا باروب یتکونچه تلبیه ایته ایته باردیلار ووفاتلارینه قدر مکه‌ده قالدیلار حضرت صالح علیه السلام برتاجر آدم ایدی ایللی یل عمر سورمشدر وفاتی هبوط آدمدن اوچ منك بریوزیکرمی برنچی یلده ایدی *

(ابراهیم خلیل الله علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیانننده)

حضرت ابراهیم علیه السلام بن تارح (آزر دیب معروفدر) بن ناخور بن شاروع بن ارعو بن فالع بن عابر بن شالح بن ارفخشذ بن سام بن نوح علیه السلام‌در اما قینان بن ارفخشذ ساحر بولغان اوچون نسب ابراهیم‌ده ذکر قیلنمادی یوقسه شالح بن قینان بن ارفخشذدر * حضرت ابراهیم علیه السلام اهوازده دنیاغه کیلمشدر هبوط آدمدن اوچ منك اوچیوز یکرمی اوچونچی یلده اول وقت طوفاندان صونك منك‌ده سکسان بر یل اوتمش ایدی * تارخ ابراهیمنی واوغلی ننك اوغلی لوطنی آلوب حران یرینه باردی ابراهیم علیه السلام‌ننك آتاسی تارخ آنده وفات بولدی حران‌نی ابراهیم‌ننك قرنداشلری بنا قیلمشدر قرنداشلری بری هاران بری ناهر ایدیلر * ناهر اسحاق علیه السلام‌ننك زوجه‌سی رفقاننك آتاسی‌در * ابراهیم علیه السلام‌ننك زماننده نمرود بن کوش عراق نواحیسنده ضحاك طرفندان عامل ایدی الله تعالی ابراهیم علیه السلام‌نی آلارغه پیغمبر ایتوب کوندردی آلار بت‌قه تابونورلار ایدی ابراهیم علیه السلام آلارننك کلیسه‌سنده‌کی بت‌لرنی واتوب بتوردی مگر بر اولوغ بت‌لرین قالدردی آندن صونك نمرود ابراهیم علیه السلام‌نی اوطقه آتمق بولوب اولوغ اوط یاقدردی ابراهیم علیه السلام‌نی منجنیق‌قه قویوب اوتقه آتدیلار ابراهیم علیه السلام‌غه اوط گل باقچه‌سی بولوب اوطننك اسی‌لك اثری قالمادی * نمرود اشد کافر ایدی جابر وظالم پادشاه ایدی قباحت عادتلر چقاردی ابتدا باشنه‌تاج کیگان اولدر نجوم علمی بلان عمل ایتکان اولدر * نمرودننك جبری وقهری حددین آشقاندان صونك الله تعالی آنکا برسوری چبن‌نی کوندردی بورننه کروب قرق یل بوعذاب بلان مبتلا بولوب هلاك بولدی * روایت قیلمشلاردرکه بوتون یریوزینه ایکی مؤمن پادشاه ایکی کافر پادشاه مالك بولدی مؤمن پادشاهلاردان برسی سلیمان علیه السلام وبرسی اسکندر ذوالقرنین ایدی * وکافر پادشاهلاردان برسی نمرود وبرسی بخت نصر ایدیلر وتیز زمانده بوامت‌دن دخی بشنچی‌سی مالك بولور دیمشلر * حضرت ابراهیم نمرود اوطندان نجات تابقاچ بابلدن چقوب ارض مقدسه‌کا کیتدی ابراهیم علیه السلام‌ننك زوجه‌سی ساره وقرنداشی لوط ودخی ابراهیم علیه السلام‌غه ایمان کیتورگان آدملر برکا ایدیلر حران‌غه کیلوب

اقامت ایتدیلر حضرت ابراهیم سریانی تلی اوزره ایدی فرات دریاسین کیچکانده
نمرود لعین ابراهیمننك آرتندان آدم کوندروب سریانی تلی بلان سویلاشکان
کشی نی تابسانکز توتوب منکا کیتورنکز دیب تنبیه قیلدی اول یبارلمش آدملر دخی
یولده ابراهیم علیه السلام غه اوچراب ابراهیم بلان سویلاشدیلر ابراهیم علیه السلام
عبرانی تل بلان سویلاشدی آلار بوکشی ابراهیم ایکانن بلمادیلر بس ابراهیم
علیه السلام قومی بلان بر زمان حرانده توروب آندان مصرغه باردی اول زمان
مصرده بر فرعون بار ایدی اسمنه سنان بن علوان دیرلر ایدی حضرت ساره کا
طمع قیلوب قول اوزاتماغه قصد قیلغاچ قولی قورودی ابراهیم علیه السلام معجزاسندان
ینه سلامت بولوب مذکور فرعون حضرت ساره کا بر جاریه هبه قیلدی اسمی
هاجر اسملی ایدی حضرت ساره دخی هاجرنی ابراهیم غه هبه قیلدی ابراهیم
علیه السلام ننك اوغلی اسماعیل هاجردن توغمشدر (هبوط آدمدن اوچ منك بش
یوز ایللی سکز یل و طوفاندان منك ده اوچ یوز یل کیچمش ایدی) و هبوط آدمدن
اوچ منك آلتی یوز قرق یدی ده و طوفاندان صونك منك دورت یوز بشنچی
یلده ابراهیم علیه السلام وفات بولمشدر حبرونده مدفوندر حالا خلیل الرحمن
دیرلر قدس شریف جوارنده در * روایت قیلنورکه حضرت ابراهیم مسافرلرکا
ضیافت قیلغوچیلارننك اوّلکسی ایدی مسافردن و قوناقدان باشقه طعام آشاماس
ایدی ابتدا میوق قرقفان استره استعمال قیلغان و سنت قیلغان و طرناق کیسکان
و مسواك استعمال قیلغان تون کیکان و ساچین تاراغان آوزغه بورونغه صو آلوب
چایقاغان و صو بلان استنجا قیلغان ابراهیم علیه السلام در و دخی ساچ و صقال آغارمق
ابتدا ابراهیم علیه السلام ده ظهور ایتمشدر * حضرت ابراهیم غه یکرمی کاغز کتاب
اینمش ایدی اما ابراهیم علیه السلام غه اینکان کتابده نی یازلغاننه اختلاف بولوب
ابو ذر رضی الله عنه ننك روایتنه کوره امثال و نصایح اوزره بولمقدر ابراهیم
علیه السلام غه اینمش کتاب ننك آیتلرندن بعض تواریخلرده مذکوردر * ابراهیم
علیه السلام بیوراسب شاه زماننده کیلمشدر بیوراسب ضحاك اسمی بلان مشهوردر
اما حضرت ابراهیمننك موسی علیه السلام زماننه قدر کیلکان اولادی و آرالارنده
اوتکان مدتلر اوشبو وجه اوزره درکه حضرت ابراهیم یوز یاشنده ایکان اسحاق
علیه السلام وجودکا کیلوب اسحاق علیه السلام آلتمش یاشنه یتکانده یعقوب علیه السلام
دنیاغه کیلدی و یعقوب علیه السلام دخی سکسان آلتی یل عمر سورکاچ لاوی توغدی
و دخی لاوی قرق آلتی یاشنده ایکان فاهت وجودکا کیلوب آلتمش یاشنده وقتده
اوغلی عمران توغمشدر * عمران دخی یتمش یاشنده ایدی آندان موسی علیه السلام
توغدی * بس موسی علیه السلام ننك ولادتی ابراهیم علیه السلام ننك ولادتندن دورت

یوز یکرمی بش یل اوتکاندہ موسی دنیاغه کیلوب یوز یکرمی یل عمر ایتدی آندان صونك وفات بولدی که ابراهیم علیه السلام ننك ولادتی بلان موسی علیه السلام ننك وفاتی آراسی بش یوز قرق بش یلدر * بس ابراهیم علیه السلام یوز یتمش بش یاشندہ اسحاق علیه السلام یوز سکسان یاشندہ یعقوب علیه السلام یوز قرق بش یاشندہ لاوی یوز اوتوز یاشندہ فاهت یوز یکرمی یدی یاشندہ عمران یوز اوتوز آلتی یاشندہ ایدیلر * ابراهیم علیه السلام وفات بولغاندہ اسحاق علیه السلام یتمش بش یاشندہ ایدی و اسحاق وفات بولغاندہ یعقوب علیه السلام یوز یکرمی یاشندہ ایدی و یعقوب علیه السلام ننك وفاتی وقتندہ لاوی آلتمش یاشندہ ایدی لاوی اولکاندہ فاهت سکسان برده و آننك اولکان وقتندہ عمران آلتمش دورت یاشندہ و عمران وفات بولغان زماندہ موسی علیه السلام آلتمش آلتی یاشندہ ایدی *

(لوط علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانندہ)

لوط علیه السلام بن هاران بن تارخ که ابراهیم علیه السلام ننك برادر زاده سیدر ابراهیم علیه السلام غه ایمان کیتروب برکا هجرت قیلمش ایدی آندان صونك الله تعالی لوط علیه السلام نی سدوم خلقنه پیغمبر ایتوب کوندردی سدوم شهرلری فلسطین دن بر کیچه کوندزلك یرده بش شهر ایدی سدوم اهالیسی کفر وفاحشه عمل لر بلان مرتکب ایدیلر بس لوط علیه السلام باروب الارنی ایمان غه دعوت قیلوب فواحش دن نهی قیلدی لکن اول شوم قوم لوط علیه السلام ننك دعوتنه اطاعت ایتمایںچه تورغان صایون کفر وفاحش عمل لرین آرتدردیلار آندان صونك الله تعالی آلارغه انتقام اوچون جبرائیل علیه السلام غه امر ایتوب جبرائیل علیه السلام اول بش شهرنی قاناطی بلان کوتاروب یرکا اوردی زیر زبر قیلدی قرآنده مذکور موتفکات اوشبولاردر قدس شریف جوارندہ بر کول باردر لوط کولی دیرلر اول بش شهرننك اورنوندہ کول ظهور ایتمشدر *

(اسماعیل علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانندہ)

حضرت اسماعیل علیه السلام بن ابراهیم بن تارخ بن ناخور بن شاروع بن ارعو بن فالغ بن عابر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام درهبوط آدمدن اوچ منك بش یوز ایللی سکزنچی یلدہ دنیاغه کیلمش ایدی * روایت قیلیمشدر که حضرت ساره پیغمبر خاتونی بولسه ده خاتوندر که هاجر واسماعیل حقندہ خاتونلار طائفه سنه مخصوص غیرت مستولی بولوب ابراهیم غه ایتدی جاریه اوغلی منم اوغلم بلان برکا سنکا وارث بولماس همان آلارنی بر یرکا ایلتوب قوی دیدی بس

ابراهیمغه الله تعالی طرفندان امر بولدی هاجرنی واسماعیلنی حالا کعبهٔ مکرمه
بولغان یرکا ایلت دیدی والله تعالی خبر بیردی که بیت الحرام آلارغه مسکن
بولوب آنك کعبهنی بنا قیلاچقلار در حضرت ابراهیم هاجر بلان اسماعیلنی آنده
ایلتوب قویدی * آندان صونك جرهم قبیلهسندن برنیچه خلق کیلوب مکه اطرافنه
توشدیلر اسماعیل علیه السلام آلارننك بالالاری بلان برکا اوسوب آلاردان اوق
آتارغه اوکراندی آلارننك تلی بلان عرب چه سویلاشماکا اوکراندی آندان صونك
اول قبیله آدملری اوز قبیلهلری ننك ایچندن اسماعیل علیه السلامغه برقز بیردیلر
اول خاتون حضرت اسماعیلدن اون ایکی اولاد توغدردی اسماعیل علیه السلامننك
اولادندان بری قیدار بیرزی نبت اسملیلری بار ایدی بو نبت اسماعیلننك
اوّلکی اوغلی بولوب اوزندن صونك ولی بیت بولمشدر * حضرت اسماعیلننك
اولادی کوبایوب مکه اطرافنه منتشر بولدیلار قایسی بلادقه کرسهلرده الله تعالی
آلارنی اول بلاد خلقنه غالب ایتار ایدی آخر عمالقه قومن اول بلاددان سوردیلر
الله تعالی اسماعیل علیه السلامنی یمن قبیلهلرینه عمالقه قومنه پیغمبر ایتوب کوندردی
آندان صونك الله تعالی امر قیلدی حضرت ابراهیم عم اوغلی اسماعیل بلان کعبهنی
بنا ایتوب کعبهٔ مکرمه تا پیغمبر زماننه چه ابراهیم علیه السلام بنا قیلغان اوزره قالمش ایدی
کعبهنی بنا قیلغان وقتده ابراهیم علیه السلام یوز یاشلردن اوتمش ایدی بس کعبهننك
بنا قیلنووندان تا هجرت زماننه چه تقریبا ایکی منك یدی یوز توقصان اوچ یلدر *
اسماعیل علیه السلام یوز اوتوز یل عمر سوروب ابراهیم علیه السلامدان قرق
سکز یل صونك وفات بولدی مقبرهسی حجرده در اناسی هاجر دخی انده مدفوندر *
زمزم قیوسی حقنده اوزون حکایت وکوب روایت بار در مطول تواریخلرکا
مراجعت قیل *

(اسحاق علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت اسحاق علیه السلام بن ابراهیم بن تارخ در ابراهیمننك ایکنچی اوغلیدر
حضرت سارهدن توغمش ایدی بعینه اتاسی ابراهیم قیافتنده ایدی حضرت ساره
اسحاق علیه السلامنی تابقاچ کنعانیلار ایتدی عجب توکلمیدرکه بو قارت وبو قارچق
خاتون صحراده بر بالا تابوب آلدیلارده اوغلمز دیب ایتدیلر دیدیلر بس حق
سبحانه وتعالی آلارنی تکذیب اوچون حضرت اسحاقنی بعینه آتاسی قیافتنده خلق ایتدی
ارالارنده اصلا تفرقه یوق ایدی آندان صونك تفرقه اوچون حضرت ابراهیم
یوز ایللی یاشنده ایدی صقالنده ایکی آق توك پیدا بولدی اسحاق علیه السلام
رفقا بنت تاهر بن تارخنی تزوج ایتدی که اسحاقننك عمی قزیدر یعنی آتاسی

بلان بر توغمه‌ننك قزیدر اسحاق علیه السلام‌ننك ایکی اوغلی عیص وهم یعقوب
رفقادان ایکز توغمش‌لار ایدی اوّل عیص آندان صونك یعقوب توغدی عیص‌ننك
عقبنده توغان اوچون یعقوب آتالمشدر* اسحاق علیه السلام‌نی الله تعالی شام ولایتنه
پیغمبر ایتوب کوندرمش ایدی * اسحاق علیه السلام یوز سکسان یل عمر ایتوب
وفات بولغاندان صونك اوغللاری عیص و یعقوب آنی حرونیه‌ده ابراهیم علیه السلام
یاننده دفن قیلدیلار * عیص بن اسحاق قزل یوزلو تننده توکی کوب صیادلق
بلان کسب قیلور ایدی عمی قزی تسیمه بنت اسماعیل بن ابراهیم‌نی تزوج
ایتمش ایدی * روم بن عیص و دخی بش نفر اوغل تسیمه‌دن توغمشلاردر بس
روم یرنده کملر بولسه‌ده روم بن عیص نسلندندر * روم بن عیص صاری کشی
ایدی صاریلغی زیاده بولغانغه کوره اصفر دیرلر ایدی شوننك اوچون روم اولادین بنی
اصفر تسمیه قیلنور* عیص بن اسحاق یوز قرق یل و یعقوب دخی یوز قرق
یل عمر ایتمشلردر مقبره‌لری حیرونیه‌ده حضرت ابراهیم یاننده مدفونلردر *

(یعقوب علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت یعقوب علیه السلام بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در طوفاندان ١٣٨٦
وهبوط آدمدن ٣٦٢٨نچی سنه‌ده دنیاغه کیلدی* بولار اسرائیل تسمیه قیلنوب
بنی اسرائل سبطلاری همه‌سی آننك اولادندندر* یعقوب علیه السلام‌ننك توکی
آز ونحیف ووقور کمسنه ایدی اسحاق علیه السلام آنکا کنعانیلردن قز آلما خالنك لابان
بن تاهر بن تارخ قزلارندان آل دیب امر ایتمش ایدی* یعقوب علیه السلام‌ننك
مقامی عندنده بولمق جهتندن یعقوب اول طرفقه توجه ایتوب یولده کیچکا قالدی
بس بر تاشقه تایانوب یوقوغه باردی توشنده کوردی که باش اوچونده بر باصقچ
و باصقچ‌ننك باشی کوك قپولارندان بر قپوغه ترالکان فرشته‌لر اول باصقچدان اینوب
توشارلر و الله تعالی آنکا وحی ایتدی که من الله‌من وتنکریلك منکاغنه منحصر
بولوب مندن غیری تنکری یوقدر سننك وآتالارنکننك وبالالارنکننك تنکریسی من
من سنکا وسننك ذریتنکا ارض مقدسه‌نی میراث قیلدم‌سن وسندن صونك ذریتنك
آنده عبادت قیلورسز دیب وحی قیلدی آندان اویغانوب یعقوب علیه السلام
خالی یاننه باردی اول دخی یعقوب علیه السلام‌غه راحیل اسملی قزین بیردی اول
خالی‌ننك ایکی قزی بار ایدی اولوغسی رایان کیچیسی راحیل ایدی یعقوب‌ننك
قاین آتاسی ایتدی سننك بر آز مالنك بارمی در قزیمه مهر اوچون دیدی یعقوب
ایتدی مالم یوقدر لکن سنکا خذمت ایتایم خذمتم‌ننك اجره‌سی قزنکا مهر بولسون
دیدی بس قاین آتاسی راضی بولوب یدی یل خذمت ایتمك شرطی بلان بر قزمنی

سنکا بیرورمن دیب قایسی قزی ایکانن تعیین ایتمادی اما یعقوب ننك مرادی کچی قزی ایدی کیچ زفاف ایتدی ایرته کوسین کوردی اول استاکان قز توکلدر آتاسنه ایتدی من سنکا یدی یل خذمت ایتدم آخر منکا بر حیله ایتوب من استاکان قزنکنی بیرمادنك دیدی بس آنکا لابان جواب بیردی ای فرزند اشم خلق آراسنده منکا عارلك کیترورسن خلق منکا طعنه قیلور اولوغ قزین قالدروب کچی قزین بیردی دیب ایتورلر کمنی کوردنك اولوغ قزین قالدروب کچی قزین بیرکان نی ینه یدی یل خذمت ایتسنك کچی قزمنی دخی بیرورمن دیدی چونکه آلار شریعتنده ناموسی غه تورات اینکونچه جمع بین الاختین جایز ایدی بس یعقوب علیه السلام راضی بولوب یدی یل ینه چوپانلق قیلوب راحیل نی تزوج ایتدی بو رایان یعقوب علیه السلام دان دورت اوغل توغدردی که روبیل یهودا شمعان لاوی اسملیلردر راحیلدن یوسف بلان بن یامن توغمشلاردر لابان یعقوب علیه السلام غه هر بر قزی بلان بر جاریه بیرمش ایدی آلاردخی اول جاریه لرنی یعقوب علیه السلام غه هبه قیلدیلار هر قایوسندان اوچار اوچار بالا دنیاغه کیلوب مجموعسی اون ایکی سبط بولدیلار * یعقوب علیه السلام کنعان خلقنه پیغمبر کوندرلمش ایدی یعقوب علیه السلام یوز قرق یل عمر سوروب وفات بولدی وفاتی وقتنده هبوط آدمدن اوچ منك یدی یوز آلتمش سکز یل وطوفاندان منك دورت یوز قرق آلتی یل کیچمش ایدی * اول اون ایکی سبطننك اسملری اوشبودر روبیل شمعان یهوذا لاوی یشاخر زبولون یوسف بنیامن ثان ثفتالی کاز اشار ایدیلر *

(یوسف علیه السلام ننك پیغمبرلگی بیاننده)

حضرت یوسف علیه السلام بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم در یعقوب علیه السلام توقصان بر یاشنده ایکان وجودکا کیلوب کورکان توشی سببلی آتاسنه غایت محبوب بولغانلقدان قرنداشلری حسد قیلوب یوسف علیه السلام اون سکز یاشنده ایدی قیوغه صالدیلار آندان صونك مصر سوداکرلر ینه صاتدیلار هبوط آدمدن اوچ منك یدی یوز قرق یل ایدی یکرمی بر یل غربتدن صونك وحضرت زلیخه ننك افتراسی بلان زندانغه صالنوب آندان صونك مصر عزیزی بولدی بو غربتلرنی کیچوب آتاسین وقرنداشلرین کنعاندان مصرغه کیتورتوب اون یدی یل ینه برکا تورغاندان صونك یعقوب علیه السلام وفات بولدی یوسف علیه السلام ایللی بش یاشنده ایدی * آندان صونك یوسف علیه السلام یوز یکرمی بش یاشکا یتوب وفات بولمشدر * یعقوب علیه السلام بلان مصرغه چقغانده یتمش نفر آدم ایدیلر موسی علیه السلام زماننه قدر بو بنی اسرائیل آلتی یوز منك قدر خلق بولمشلاردر ایکی

آراسی یوز سکسان یلدر * یوسف علیه السلام ننك ولادتی ابراهیم علیه السلام ننك
وفاتندان ایکی یوز ایللی بش یل اوتکاچ ووفاتی اوچ یوز آلتمش بر یل اوتکاچ
واقع بولمشدر ودخی یوسف علیه السلام ننك وفاتی موسی علیه السلام ننك وفاتندان
آلتمش دورت یل مقدم ایدی * اما یوسف علیه السلام ننك غربتی وغربت صونکنده
دولتی حقنده علی مانطق به القران مستغنی علی البیان بولغان اوچون آرتوق
تفصیل قیلنمادی که مشهور قصه در * یوسف علیه السلام ننك ایکی اوغلی بار ایدی
بری یوشع علیه السلام ننك باباسی افرائیم در وبری دخی مشیادر بو مشیاننك
موسی اسملی بر اوغلی بار ایدی موسی بن عمراندان مقدم پیغمبر ایدی بس
حضرت خضر علیه السلام غه یولداش بولغان موسی بو ایمسدر نتا که اهل تورات زعم
ایتمشلردر * یوسف علیه السلام مصرده دفن قیلوب آندان صونك موسی بن عمران
مصردان چققانده یوسف علیه السلام ننك تابوتین اوزی بلان برکا تیه صحراسنه
کیتوردی موسی علیه السلام وفات بولغاچ یوشع علیه السلام بنی اسرائل بلان شامغه
کیلوب اول تابوتنی ابراهیم خلیل الله یاننده دفن قیلدی *

(ایوب علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت ایوب علیه السلام بن اموص بن رياح بن عیص بن اسحاق بن ابراهیم
علیه السلام در رمله وثنیه ولایتلرینه پیغمبر کوندرلمش ایدی وابراهیم علیه السلام نی
نمرود اوتقه آطقان وقتده ابراهیم غه ایمان کینورمش ایدی دخی یعقوب علیه السلام
بلان برعصرده پیغمبر ایدیلر وهم یعقوب علیه السلام ننك کیاوی ایدی که لیلا
بنت یعقوب ایوب علیه السلام ننك خاتونیدر یدی یل تنن قورت آشاب مبتلا
بولغان وقتده یمین ایتوب سلامتلانکاچ ضغث بلان اورغانی اوشبو لیلادر ایوب
علیه السلام ننك آناسی لوط علیه السلام ننك قزی ایدی * ایوب علیه السلام غایت
دولت ایاسی بای کمسنه ایدی حوران بنشنه اسملرنده ایکی شهری بار ایدی واون
اوغلی بار ایدی منك لب قل لاری وایکونلك لری بار ایدی الله تعالی مالین ملکین
واولادین وتنن یعنی صحتلکین آلوب ابتلا قیلدی اما ایوب علیه السلام دایم صبر
وشکر اوزه ثابت قدم بولقندان بدننه صحت بیروب مال واولادی ننك ایکی
اولوشین آرتدروب یانکادان اعطا قیلدی (ووهبنا له اهله ومثلهم معهم رحمة منا)
روایت قیلنمشدر که حضرت ایوب خسته وقتده آشامق ایچماکن خاتونی کسب ایتوب
کیترور ایدی برکون ایوب علیه السلام غه رزقلق کیترورکا نرسه سی بولماغاچ
اوزی ننك نرساچ طلومین کیسوب صاتدی آنکا ایوب علیه السلام اوچون رزق آلوب
کیتوردی کیلکاچ ایوب علیه السلام آننك ساچی کیسولکانن کوروب تهمت قیلدی

صحت تابسام سنی چبق بلان یوز مرتبه صوغارمن دیب یمین ایتدی بس سلامتلانکاچ خاتونی اول تهمتدن بریه ایکانی معلوم بولوب حنث لکدن قوتولور اوچون الله تعالی یوز چبقنی بیلاب برمرتبه صوق دیب الهام قیلغاندان صونك ایوب علیه السلام بیله ایتوب حنث لکدن خلاص بولدی آندان صونك الله تعالی ایوب علیه السلامنی عیص اولادندن بولغان روم اهلنه پیغمبر ایتوب کوندردی ایوب علیه السلام ایکی یوزده اون یل عمر سوروب هبوط آدمدن اوچ منك یدی یوز سکسان یدی وطوفاندان منك‌ده بش یوز قرق بشنچی یل‌ده وفات بولوب حورانده دفن قیلنمشدر *

(شعیب علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت شعیب علیه السلام بن میکایل بن لاوی بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در حضرت شعیب ابراهیم علیه السلام نمرود اوتنه آتولوب خلاص بولغاندان صونك معجزاسین کوروب ایمان کیتورکان قبیله اولادندندر بلعم باعور دخی اول قبیله‌دن ایمش* شعیب علیه السلام‌ننك انیسی لوط علیه السلام قزیدر* اما مدین حضرت شعیب‌ننك قبیله‌سی توکل ایدی بلکه مدین خلقی اوزی برامت ایدی شعیب آلارغه واصحاب الایکه‌کا پیغمبر مبعوث بولمش ایدی آندان صونك مدین قومی شعیب علیه السلام‌غه ایمان کیتورمادیلر بس الله تعالی اوستلارینه یوم الظله‌ده هوادان اوط بولوطی یاودروب اصحاب الایکه دخی قاطی زلزله بلان هلاك بولدیلار قرآنده مذکور اصحاب الایکه اوشبولاردر آندان صونك شعیب علیه السلام ایمان کیتورکانلر بلان مکه‌کا باروب وفاتلارینه قدر آنده قالدیلار هبوط آدمدن اوچ منك توقز یوز اوتوز توقز وطوفاندان منك آلتی یوز توقصان یدی یل کیچمش ایدی* روایت قیلنمشدرکه شعیب علیه السلام اعرج واعمی ایدی آننك اوچون قومی آنکا (انا لنریك فینا ضعیفا) دیدیلر* حضرت شعیب‌کا خطیب الانبیا اطلاق قیلنورکه خلق بلان حسن محاوره وحسن مخاطبه قیلور ایدی * روایت قیلنورکه ابجد هوز حطی مدین پادشاهلاری‌ننك اسملریدرکه آلار حقنده برشاعر دیمشدر*

ملوك بنی حطی وسعفص ذی الندی * وهوز سادات الثنیة والحجر

(خضر علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت خضر علیه السلام‌ننك اسمی بلیا بن ملکان بن فالع بن عامر بن شالح بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در آتاسی پادشاه ایدی بخت نصر بیت المقدس‌نی خراب ایتماسدن مقدم ناشیه ملکدن ایدی حضرت موسی‌غه مصاحب بولغان خضر

اوشبو در *خضر یاشل معناسنده بولوب خضر دیب آتالووی ننك سببی بو در که خضر علیه السلام آب الحیات نی ایچکاندن صونك آنكا بر خاصیت پیدا بولدی که نی یرکا باصسه ده آننك آیاق باصقان یری یاشل چمن بولور ایدی قیامت کا قدر حیاتده بولوب قورودهٔ مضطر بولغان لارغه یاردم وشفاعت اینار والیاس علیه السلام دینکزدا کیمارکا موٴکل بولوب یاردم وشفاعت قیلور یلده بر مرتبه اوچراشورلار *نبوتی ننك مدتی معلوم بولماغان اوچون بعض مورخلر خضر علیه السلام نی حضرت موسی دان صونك یازمش لار در *

(موسی علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیانندہ)

حضرت موسی علیه السلام بن عمران بن فاهث بن لاوی بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در قویی ساچلی اوزون بویلو آدم ایدی بورننده وتلنده مینك بار ایدی الله تعالی ذکر قیلغان عقده اوشبودر شول سببلی تلی سلیپی ایدی آچق سویلاشه آلماس ایدی شول جهتدندر قرنداشم هارون نی منكا وزیر ایت دیب الله تعالی دن صورادی * هارون علیه السلام حضرت موسی دان اوچ یاش اولوغ ایدی وایکسندن هم اولوغ مریم اسمنده بر همشیرهلری بار ایدی کالب بن یوقنا بن فارص بن یهودا بن یعقوب ننك زوجهسی ایدی* مذکوره مریم بنت عمران بن فاهث حضرت عیسی ننك آناسی بولغوچی مریم بنت عمران بن ماثان غه باشقه در چونکه اول آرادهمنك یاریم یل لار کیچمشدر * موسی علیه السلام ننك واناسی حابث یعقوب علیه السلام ننك اوغلی لاوی قزی در * روایت قیلنمشدر که موسی علیه السلام زماننداغی فرعون یوسف فرعونی ایکسی بر کشیدر که دورت یوز یل یاشامشدر اسمی ولید بن مصعب وکنیهسی ابو مره در عمالیقه طائفه سندن ایدی فرعون ننك خاتونی آسیه بنت مزاحم موٴمنه خاتون ایدی فرعون ننك وزیری هامان اسملی بر منجم ایدی سنكا بر دوشمان دنیاغه کیلاچکدر دیکاچ فرعون هر بر یانكا توغان بالانی اوترندی وقورصاقلی خاتونلارنی حبس قیلوب آصرادی موسی علیه السلام توغاچ الله تعالی آننك آناسنه موسی نی صاندوقه صالوب صوغه یبار دیب وحی قیلدی بس آسیه بنت مزاحم موسی علیه السلام نی آلوب اوغللققه آصرادی موسی علیه السلام یکت بولوب یتکاچ بر قبطی نی اوتروب مدین شهرینه یوندالدی آنده شعیب علیه السلام قزی صافورانی تزوج قیلدی مهر برابرینه شعیب علیه السلام غه باریسی اون یل خدمت ایتوب شعیب علیه السلام دان چقدی آندان صونك الله تعالی دن امر بولوب مدین دن چقفاچ مصرغه کیلوب مشهور فرعون نی وهامان نی حق دین کا دعوت قیلدی الله تعالی ننك امری بوینچه یومشاق لق

وملايمت بلان باردی فرعون قبول قبول ایتماکا میل قیلغان بولسه‌ده هامان قبول ایتمادی موسی علیه السلام کوب معجزالار اظهار قیلدی همان ضلال قدیملرنك قالدی‌لار بو واقعه هبوط آدمدن اوچ منك توقز یوز قرق توقز وطوفاندان منك‌ده یدی یوز یل‌لارده‌در *موندان صونك فرعون همان بنی اسرائیل‌کا جفا صالمقده مصر بولدی آخر موسی علیه السلام بنی اسرائلنی وقوم قبیله‌سین جیوب مصردان چقدی وفرعون موسی‌ننك مصردان چغوب کیتکانندن خبر آلوب درحال ایکی یوز منك عسکر وایللی منك آطلی عسکر وآلتی منك آربا بلان موسی علیه السلامنی قوا چغوب آرتلاردان نیل دریاسی‌ننك یاقاسنه باروب اول آراده موسی علیه السلام نیل‌کا تایاقی بلان صوغوب اون ایکی یول حاصل بولدی نیل دریاسین کیچوب کیتدیلر فرعون دخی جمیع عسکری بلان موسی علیه السلام آرتندان کروب غرق بولدی‌لار ینه آنداندن صونك بنی اسرائل تماما طورطاوی ایتاکنده کمال ادب بلان کوتوب توروغان حالده حضرت موسی طور طاوینه چقوب هوا غایت قورقنچلی طاوش بلان کوکراب موسی علیه السلامغه تورات ایندی وموسی علیه السلام الله تعالی‌ننك امرین قومنه تبلیغ قیلدی *آندان صونك موسی علیه السلام قارون بن صافن بن فاهث بن لاوی بن یعقوب علیه السلام‌در موسی علیه السلام‌ننك اتاسی بلان برتوغمه قرنداشی‌ننك اوغلی ایدی آنی دعوت قیلدی قبول ایتماکاچ قارون‌نی یر یوتدی سامری دخی موسی علیه السلام‌ننك آنا یاغندان قرنداشی‌در* آندان صونك موسی علیه السلام حضرت یوشع‌نی اوزی‌ننك اورننه خلیفه نصب ایتوب وفات بولدی هارون علیه السلام‌دان اوچ یل صونك وفات بولمشدر موسی علیه السلام‌ننك آغاسی هم وزیری ایدی یوز اون یدی یاشنده ایدی حضرت موسی‌ننك وفاتی تیه صحراسنده آذر آیی‌ننك یدنچی کوننده ایدی اول وقت موسی علیه السلام‌ننك عمری یوز یکرمی یل بولمش ایدی *

(یوشع علیه السلام‌ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت یوشع بن نون بن افرایم بن یوسف بن یعقوب علیه السلام‌در موسی علیه السلام‌ننك وفاتندان صونك پیغمبرلك یوشع علیه السلامغه تابشرولوب بنی اسرائل تیه صحراسنده اوچ کون توردی‌لار آندان صونك اردن جلغه‌سی کنارینه کیلدی‌لر اردن جلغه‌سین کیچماکا یول تابمادی‌لار بس یوشع علیه السلام امر ایتدی صاندوق شهادت‌نی که آننك ایچنده تورات صاقلانور ایدی جلغه‌ننك اورتاسنه قویدی‌لار الله تعالی‌ننك امری بلان اول جلغه آغودان توقتاب اورتا یری آچولدی بنی اسرائل آندان کیچوب کیتدی‌لر جلغه‌ینه اوّلکیچه آقدی آندان یوشع علیه السلام

بنی اسرائل بلان کیلوب ریحان شهرین محاصره قیلدی یدی کون کا قدر هر کون ریحان ننک اطرافین ایلانوب قرون یلان چاغرشدی لار بس قلعه ننک تمام دیواری یقلوب قلعه ایچنه کردیلر و ریحان اهالیسنی تمام قلچدان اوتکاردیلر و شهرنی ضبط قیلدی لار آندان صونک یوشع یوسف علیه السلام ننک سویاکین اوزی بلان یورتور ایدی بو دفعه ده نابلس ده دفن قیلدی اوّلده اوشبو یرده قیودان چقاروب صاتولمش ایدی * یوشع علیه السلام شام مملکتنه مالک بولوب اطرافقه عامللر کوندردی یکرمی بش یل قدر بنی اسرائل مصلحتی بلان مشغول بولدی و یکرمی بش یل حکومت سوروب اطرافده بولغان اوتوز بر مملکتنی حربا آلوب اون ایکی سبط بنی اسرائل آراسنده تفسیم قیلوب وفات بولدی هبوط آدمدن دورت منک اون دورت یل وطوفاندان منک یدی یوز یتمش ایکی یل اوتمش ایدی * آندان صونک یوشع علیه السلام اوزی ننک اورننه بر خلیفه تعیین قیلماغانلق سببلی بر مدبر بولمایچه مملکت قرق یل قدر جمهور قولنده قالمشدر * اما آندان صونک بنی اسرائل کا حکومت ایتکانلر حقنده تواریخننک باشقه فصلنه متعلق بولمق جهتندن بو رساله کا کرتمک موافق کورولمادی * کالوب بن یوقنا یوشع علیه السلام ننک خلیفه سی و پیغمبر ایدی دیب بعض روایتلر بولسه ده تفصیل قیلنمادی * موسی علیه السلام ننک همشیره سی مریم بنت عمران آننک تحت نکاحنده ایدی دیمشلر در *

(خرقیل علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت خرقیل علیه السلام بن یودی و آناسی یحنه اسملی ایدی بو خرقیل علیه السلام شول پیغمبردر که قومنه طاعون ایرشوب اوتوز قرق منک آدم ایدیلر طاعوندان قاچوب بارغانده الله تعالی آلارنی تمام اوتروب ینه ترکزدی نتاکه قرآنده (الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم *

(اشمویل علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت اشمویل علیه السلام بن بال بن علقمه بن حام بن مهرصوف بن علقمه بن ماهب بن عموصا بن عزر بنی اسرائلدن ایدی و بنی اسرائل کا حاکم و رئیس بولوب انتخاب قیلندی هبوط آدمدن دورت منک بش یوز ایکی و طوفاندان ایکی منک ایکی یوز آلتمش یل کیچمش ایدی * و الله تعالی ننک (اذ قالوا لنبی لهم ابعث لنا ملکا نقاتل فی سبیل الله) دیکان آیتنده مراد اوشبو اشمویل علیه السلام در پیغمبر ایدی بنی اسرائل ننک بر تابوتلری بار ایدی آنی پیغمبردن پیغمبرکا توارث ایتارلر ایدی بر زمان عمالیقه طائفه سی اول تابوتنی آلاردان آلوب قوّتلری و برکتلری

کیتمش ایدی بس آلار اشمویل پیغمبردن تلادیلر که بزکا بر پادشاه نصب ایت تاکه بز اول پادشاه بلان دین یولنده صوغش قیلور ایدک دیدیلر بس الله تعالی ننک امری بلان بنیامن بن یوسف سبطندان آلارغه طالوت اسملی بر پادشاه کیلدی بنی اسرائیل آنکا اطاعت قیلمادی لار اشمویل کا ایتدیلر بو بر پادشاهدر که آننک قبیله سندن بو زمانغه چه نی پیغمبر نی پادشاه کیلکانی باردر دیدیلر اشمویل ایتدی بو خصوصده سزمی یخشی بلورسز الله تعالی می یخشی بلورسز بلا سزکه الله تعالی آنی پادشاه قیلغانده آننک قبیله سن بله در ایدی دیدی هنوز اطاعت قیلمادی لار اول پادشاه ننک الله تعالی طرفندان ایکاننه بر علامت استادیلر اشمویل ایتدی آننک علامتی بودر که تیز تابوتنکز کیلور دیدی تابوتنی فرشته لر کیتوردیلر آندان صونک بارچه سی قبول ایتوب طالوت کا انقیاد قیلدی لار عمالیقه طائفه سی ننک رئیسی جالوت دیکان ایدی طالوت ننک آننک بلان دوشمانلغی بار ایدی باروب جالوت بلان صوغوشدی لار داود علیه السلام جالوت نی اولتوردی وعسکرین بتوروب مال لارین آلدی* اشمویل علیه السلام عمالیقه صوغشنده شهید بولمشدر * اشمویل علیه السلام اوزی ننک حیاتنده قدس شریفده یهوده سبطی ننک انتخاب لاری بلان داود علیه السلام نی پادشاه ایتوب تعیین قیلدی هبوط آدمدن دورت منک بش یوز ایللی دورت یل وطوفاندان ایکی منک اوچ یوز اون ایکی یل کیچمش ایدی *

(داود علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت داود بن ایشا بن عوید بن سلمون بن باعر بن یحشون بن عمیار بن رام بن حضروم بن فارس بن یهودا بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم علیه السلام در الله تعالی آنی اشمویل علیه السلام دان صونک پیغمبر ایتوب طالوتدان صونک دخی پادشاهلق قیلدی داود علیه السلام هم پیغمبر هم پادشاه ایدی طالوت ننک قزین تزوج ایتوب آندان ایشالوم اسملی اوغلی توغدی آندان صونک اوریا اسملی کشی ننک خاتونین تزوج ایتدی که اسمی سابعه بنت سابعدر آندان سلیمان علیه السلام توغمشدر* داود علیه السلام ننک مقامی جیرونده یعنی حالا خلیل الرحمن ده ایدی اوتوز سکز یاشنه قدر آنده اقامت قیلدی بارچه بنی اسرائل کا پادشاه بولغاندان صونک قدس شریف کا کوچدی کوب یرلرنی آلدی فلسطین عمان ماٰب حلب نصیبین ارمن وغیر یرلرنی ضبط قیلدی* وحضرت داود ایللی سکز یاشنده ایدی اوریا خاتونی ننک قصه سی واقع بولدی اول وقت داود علیه السلام یکرمی ایکی یل پادشاهلق قیلمش ایدی مجموعسی قرق یل پادشاهلق قیلمشدر* یاشی یتمش کا یتوب وفات بولدی هبوط آدمدن دورت منک بش یوز توقصان اوچ یل طوفاندان

ایکی منك اوچ یوز ایللی بر یل کیچمش ایدی موسی علیه السلام ننك وفاتندان
داود علیه السلام ننك وفاتنه قدر آلتی یوزده دورت یل کیچمشدر قرق سکز
یل کمال عدل وداود بلان حکومت قیلوب سلطنتنی اوزی ننك وفاتندان مقدم
اوغلی سلیمان غه تابشروب وبیت المدس نی تمام قیلماغه وصیت ایتوب کوب نرسه
تعیین قیلوب قالدردی بیت المقدس نی بنا قیلا باشلاب سلیمان تمام قیلمشدر*
الله تعالی داود علیه السلام غه زبورنی انزال قیلدی عبرانی تلی اوزرینه ایدی که
یوز ایللی سوره اوزرینه بر کتابدر بو کتاب ننك ثلثی قدریسی موعظه وحکمت
ایدی احکام یوق ایدی اما داود علیه السلام تورات حکمی بلان حکم ایتار ایدی
الله تعالی انکا غایت کورکام تاوش احسان قیلمش ایدی زبورنی اوقوغانده
انواع وحوش وطیور جیولوب فریاد قیلورلار ایدی الله تعالی آنکا تاولارنی وتاشلارنی
مسخر قیلدی وتیمورنی آنکا بالاوز کبك یومشاق قیلدی تیموردن تلاسه نی یاصار ایدی*
داود علیه السلام وفات وقتنك سلیمان علیه السلام اون ایکی یاشنده ایدی پادشاه وپیغمبر
بولوب قرانده مذکور وجه اوزره الله تعالی آنکا بیرکان سلطنتنی هیچ کمکا بیرمامشدر*

(سلیمان علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت سلیمان علیه السلام بن داود علیه السلام آتاسی ننك وفاتی صونکنده پیغمبر
وخلیفه بولوب پادشاهلغی ننك دورتنچی یلنده آتاسی ننك وصیتی بوینچه بیت المقدس نی
بنا قیلا باشلادی بیت المقدس ننك بیوکلکی اوتوز ذراع اوزونلغی آلتمش ذراع
کینکلکی یکرمی ذراع بولوب ایلانه سنه بویی آرقلی سی بشاریوز ذراع سور چیکدردی
وآندان باشقه شام یرنده پالمیر وبالوس شهرلرین بنا قیلدی وحوران شهرین
تعمیر قیلدی مملکتنی مصردان فرات دریاسنه قدر توسیع قیلدی بحر احمرده
بولغان عسکر کمه لرین هند وسوماطرا وجاوه طرفلارینه کوندروب اول طرفلارنی
تحت حمایه سنه آلدی قولنه کوب غنیمت حاصل ایتدی* پادشاهلغی ننك یکرمی
دورتنچی یلی ایدی ملوك تبایعه دن یمن ملکه سی بلقیس اوزی ننك تحتگاه
بولغوچی سبا شهرندن بارچه قوم قبیله سی بلان قدس شریفکا کیلدی وقیمتلی
کوب نفیس هدیه لر کیتوروب سلیمان علیه السلام بلان کورشدی وسلیمان
علیه السلام ننك تحت حمایه سنه کردی ویر یوزی ننك پادشاهلاری اطاعت
وانقیاد قیلوب نفیس مالارندان سلیمان علیه السلام غه تحفه لر کیتوردیلر وبیت
مقدس ننك بناسی حضرت سلیمان ننك همتی بلان کامل تمام بولدی بو وقت هبوط
آدمدن دورت منك آلتی یوز اوچ یل وطوفاندان ایکی منك اوچ یوز آلتمش بر
یل اوتمش ایدی بو حال اوزره سلمیان علیه السلام ننك پادشاهلغی وپیغمبرلکی مستمر

بولوب ایللی ایکی یاشنده وفات بولدی قرق یل پادشاه و پیغمبر بولوب وفاتی حضرت موسی ننک وفاتندان آلتی یوز قرق دورت سنه‌ده واقع بولمشدر * سلیمان علیه السلام ننک معجزاسند اندر هر براولن لر وآغاچ لار وحیوان لار حال تلی بلان من فلان اوروغه شفا دیب بیان قیلورلار ایدی *وفاتندان صونک اورننه اوغلی رحبعام جلوس ایتدی *

(الیاس علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت الیاس بن یاسین بن فنحاص بن عیزار بن هارون بولوب مذکور حضرت یوشع ننک نسلندن ایدی الله تعالی خرقیل پیغمبردن صونک بعلبک پادشاهنه پیغمبر ایتوب کوندرمش ایدی اول پادشاه قومی بلان بت قه تابونورلار ایدی بعل اسمنده بر بت لاری بار ایدی بس حضرت الیاسنی تکذیب قیلدی لار آندان صونک آلاردان الله تعالی یغمورنی منع قیلدی نیچه یل لار قحطلق بولدی عاجز بولدی لار آخر حضرت الیاسنی جان وکونکلدن طلب ایتوب ایمان کیتوردی لر الله تعالی اول قحطلق بلاسین آلاردان کوناردی آندان صونک ینه کفرلر ینه قایتدی لار بس الیاس علیه السلام دعا قیلوب الله تعالی آنی قومی ایچندن غایب قیلدی حالا حیاتده در الله تعالی اندان آشامق ایچمک اشتهاسین آلدی ارضی سماوی انسانی ملکی قیلدی خضر علیه السلام بیاننده ذکر ایتولمش وجه اوزره دریاده عاجز قالغان لارغه یاردمچی وشفاعتچی در *

(ذو الکفل علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

اسمی الیسع بن احطوب در حضرت الیاس ننک شاکردی ایدی الله تعالی آنی الیاسدان صونک پیغمبر قیلدی قرآنده مذکور ذو الکفل علیه السلام اوشبو الیسع بن احطوب علیه السلام در بنی اسرائیلدن در حق تعالی آنی بنی اسرائیل ایچنده کنعان اسملی پادشاهغه پیغمبر ایتوب کوندردی اول پادشاهنی ایمانغه دعوت قیلدی ایمان کیتورسنک اوجماحقه کرورسن دیدی پادشاه ایتدی اکر ایمان کیتورسام اوجماحقه کرماکمه کفیل بولاموسن دیدی بس ذو الکفل علیه السلام اکر ایمان کیتورسنک سننک اوجماحقه کرماکنکا من کفیل من دیدی شول جهتدن ذوالکفل تسمیه قیلنمشدر * مونک ولادتی ووفاتی هیچ بر تواریخ کتابنده کورنمادی *

(یونس علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت یونس بن متی بنت بنیامن بن یوسف بن یعقوب علیه السلام در مذکور متی یونس علیه السلام ننک آناسیننک اسمیدر * پیغمبرلر جمله‌سندن یونس وعیسی

علیهما

علیهما السلام دان غیریسی هیچ بر پیغمبر آناسی اسمی بلان آتالغانی تواریخلرده کورولمادی * الله تعالی یونس علیه السلام نی نینوه خلقنه پیغمبر ایتوب کوندردی نینوی شهری موصل قارشوسنك در آرالارنده دجله جلغه سیدر اول نینوی خلقی صنمغه تابونورلار ایدی بس حضرت یونس تبلیغ رسالتکا مباشرت قیلدی آلارنی بتقه تابنودان نهی ایتوب بر معلوم کونده واقع بولاچق عذاب بلان قورقتدی اکر کناه وکفرنکزدن توبه ایتماسه نکز فلان کون سزکا عذاب اینار دیب آلارننك آراسندان چقدی اول موعود کون یتکاچ اول قوم اوزلارینه عذاب کیلاچاکن تحقیق بلدیلر توبه توبه سی دیکان بر توبه کا چغوب جان وکونکلدن ایمانغه کیلدیلر توبه واستغفار ایتدیلر حق تعالی توبه لارین قبول ایتوب اول عذابنی آلاردان کوتاردی یونس علیه السلام اول کون کیلوب کوردی که عذاب اینکان علامتی یوقدر وقومی ننك توبه ایتکانلارین دخی بلمادی آچیغلانوب کیتدی باروب دجله ده برکمه کا کردی لکن کمه یورومادی کمه چی ایتدی سزننك آرانکزده بر کناهلی کشی باردر آننك اوچون کمه حرکت ایتماس برکشینی صوغه آتماینچه بولماس دیب قرعه صالدیلار قرعه یونس علیه السلامغه چقدی توتوب صوغه آتدیلار بس یونس علیه السلام نی بالق یوتوب ایکه قربنه ایلتوب تاشلادی آندان صونك بالق قورصاغندان نجات بولغاچ کیلوب ینه قومن حق دینکا دعوت قیلوب دین وشریعت وضع قیلدی اول وقت هبوط آدمدن دورت منك سکز یوز یکرمی اوچ یل وطوفاندان ایکی منك بش یوز سکسان بر یل کیچمش ایدی * بعض تواریخلرده بالق واقعه سی آق دینکزده یافه ساحلنده ایدی دیب مذکوردر *

(اشعیا علیه السلام ننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت اشعیا بن امیصا بن راموص بنی اسرائلده پیغمبر مبعوث بولدی هبوط آدمدن دورت منك سکز یوز سکسان سکز یل کیچمش ایدی اسرائل قومی یونس علیه السلامدان صونك بر آز هدایت اوزره بولوب صونکندان آلار ایچنده بدعت وضلالت کوبایدی بس الله تعالی آلارغه بابل پادشاهی سناخریبنی مسلط قیلدی کیلوب آلار اوستنه غلبه قیلاچق بولغاچ آلار درحال الله تعالی کا توبه واستغفار ایتدیلار توبه لاری مقبول بولوب الله تعالی دوشمانلارینه بر طاعون ایندردی بارچه سی قرلدیلار اول وقتده سناخریب قدس شریفنی محاصره قیلمش ایدی اشعیا علیه السلام دعا قیلوب آننك دعاسی برکاتننك بر قوتلی جیل چغوب جمله سی هلاك بولدی سناخریب قالغان عسکری بلان قاچوب کیتدیلار * اسرائل قومی آلاردان کوب غنیمت حاصل ایتدیلر * بو واقعه ده سناخریب بلان باری بش کشی قاچوب

خلاص بولدی دیمشلر در * آندان صونک اول قوم ینه عنادلارین آرتدروب آزماغه
باشلادی لار الله تعالی ننک امرین تاشلاب توغری یولدان چقدی لار الله تعالی اشعیا
پیغمبرکا امر ایتدی اول دخی آلارغه وعظ ونصیحت قیلدی قبول ایتمادیلر توتوب
اشعیا علیه السلام نی اوتردیلر هبوط آدمدن دورت منک توقز یوز وطوفان دان ایکی
منک آلتی یوز ایللی سکز یل کیچمش ایدی * آندان صونک الله تعالی ینه آلارغه
بر قوتلی پادشاه نی مسلط قیلوب آلارنی پراکنده قیلدی وآلاردان پیغمبرلکنی
وپادشاهلقنی نزع قیلوب آلارنی خور حقیر قیلدی قیامت کاچه نیندایین قوم ایچنده
بولسه لارده خور حقیر وذلیل قالمش لار * بو اشعیا علیه السلام اوزی ننک قومنه عیسی
ومحمد علیهما السلام ننک بعثت لرندن خبر بیرمش ایدی *

(ارمیا علیه السلام ننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت ارمیا علیه السلام بن حلقیا هارون علیه السلام بن عمران نسلندندر بو دخی
بنی اسرائیل قومنه پیغمبر ایتوب کوندرلمش ایدی اشعیا علیه السلام دان یتمش
سکسان یل صونکدر * ارمیا علیه السلام اول قومنی الله تعالی ننک امرین توتونکز
توبه قیلونکز اکر توبه قیلماسانکز الله تعالی ننک امرین توتماسانکز سزکا بخت نصر دیکان
بر ظالم پادشاه کیلور دیب قورقتدی اصلا التفات قیلمادی لار بس ارمیا علیه السلام
کوردی بولار اصلا کناه دان توبه ایتوب هدایت کا کیلماسلر آلاردان کیتوب
بر یرکا یاشرندی آندان صونک بخت نصر کیلوب بنی اسرائیل نی قهر قیلدی وقدس
شریف نی حراب ایتدی بس الله تعالی ارمیا علیه السلام غه ایتدی ایمدی من ینه
بیت المقدس نی تعمیر قیلاچاق من آنده باروب توردیب وحی قیلدی ارمیا علیه
السلام یاشرنکان یرندن چقوب قدس شریف کا کیلدی کوروب حیران بولدی که
قدس شریف تمام حراب بولمش * اوز ینه اوزی ایتدی سبحان الله الله تعالی منکا بیت
المقدس کا باردیب امر ایتدی من مونده قایده تورورمن وقدس نی تعمیر ایتسام
کیراک دیدی قای زمانده الله تعالی مونی تعمیر قیلور وبو اولکان وتارقالغان سویا کلر
تریلور دیب کونکلنه کیلوب ایشاکندن توشدی بر یرکا اوتلارغه یباردی برنیچه
تورلو طعامی بار ایدی یاننه قویوب بر آز یال ایتکاچ آشار من دیب یاتدی
یوقوغه کیتوب یوز یل یرقلادی یوقودان تورسه کوردی ایشاکی اولوب سویا کلاری
تارقالمش بیت المقدس ایلکاریکیچه توزوک * الله تعالی آننک قصه سین قرآن ده
(اوکالذی مر علی قریة) آیتنده ذکر قیلمشدر * ارمیا علیه السلام ننک بعثتی هبوط
آدمدن بش منک یکرمی برنچی یلنده وطوفان دان ایکی منک یدی یوز یتمش
توقزنچی یلنده ایدی * دانیال علیه السلام بن حرقیل دخی آننک عصرنده پیغمبر

ایدی

ایدی وهم حکیم ایدی کوب حکمتلر آندان قالمشدر * بخت نصر قدس شریفدن آلغان اسیرلر ایچنده دانیال علیه السلام وهم عزیر علیه السلام برکا ایدیلار دانیال علیه السلام بخت نصرننک توشین تعبیر قیلوب آننک قاشنده قدری ومرتبه‌سی آرتوق ایدی *

(عزیر علیه السلامننک پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت عزیر علیه السلام بن شروحا هارون علیه السلام نسلندندر بخت نصر قولنده اسیر ایدی آندان خلاص بولوب بیت المقدس کا کیلکاچ بر آغاچ آستونده اوتوروب تورانتی کونکلندن یازدی بخت نصرننک مهلکه‌سندن یوز یلغه قریب کیچمش ایدی بنی اسرائل اول وقت تورانتی اونوتمشلار ایدی هیچ براوننک قولنده تورات نسخه‌سی قالمامش ایدی * آننک اوچون بخت نصرننک غلبه‌سی وقتنده عزیر علیه السلامننک آتاسی توراتنی بریرکا دفن قیلمش ایدی کومکان اورنون باری بر قارچق داندن غیر کسنه بلماس ایدی * بس عزیر علیه السلام اول قارچقنی تابوب کومکان یرین صوراشوب توراتنی آلدی اوزی یازغان تورات بلان مقابله قیلوب قارادی کوردی که بر حرفده خطا قیلمامشدر اول وقتده یهودیلر حاشا عزیر اللهننک اوغلیدر دیب اعتقاد ایتدیلر * بس عزیر علیه السلام پیغمبر مبعوث بولوب بابل مملکتنده قالغان یهودیلرنی جیوب قدس شریف کا کیتوردی * عزیر علیه السلامننک بعثتی هبوط آدمدن بش منک یوز یکرمی توقز یل وطوفاندان ایکی منک توقز یوز سکسان یدی یل ایدی *

(لقمان حکیم علیه السلامننک پیغمبرلکی بیاننده)

روایت قیلنمشدر که حضرت لقمان داود علیه السلام زماننده ایدی دنیاده منک یل عمر سورمشدر وپیغمبرلکنده اختلاف باردر قای زمانده توغانندان وقای زمانده اولکانندن تواریخ کتابلارنده ذکر قیلنمامشدر پیغمبر بولوب دعوت بلان مأمور بولدیمو بولمادیمو معلوم توکلدر شول سببلی پیغمبرلکنده اختلاف باردر * حضرت لقمان سودان مملکتندن حبشی برقارا قل ایدی الله تعالی آنکا ایکی فرشته‌یباردی حکیملکنی اختیار قیلامو پیغمبرلکنی اختیار قیلامو دیدی لقمان حکیم پیغمبرلک اشی آسان توکلدر دیب حکمتنی اختیار قیلدی الله تعالی آنکا شول قدر حکمت بیرمش ایدی که اوزی ننک بنکسندن هیچ کم کا اول قدر حکمت بیرمامشدر حضرت لقماندان روایت قیلنمش امثال وحکمت وعظ ونصیحت فنون ادبیه کتابلارنده طولودر *

(زکریا علیه السلامننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت زکریا علیه السلام بن برخیادر * زکریا علیه السلام تاجرلردن ایدی وتورات یازار ایدی وحضرت مریمده حمل ظهور ایتکاچ یهودیلر حاشا کمان قیلدیلارکه زکریا آنکا زنا ایتمشدر بس زکریا آلاردان قاچوب بر آغاچ ایچنه کردی اول ملعونلر اول آغاچنی پیچقی بلان کیسدیلر زکریا علیه السلام هم کیسولوب شهید بولدی اول وقت زکریا علیه السلامننك عمری یوزکا یتمش ایدی عیسی علیه السلامننك ولادتندن صونکدر * هبوط آدمدن بش منك بش یوز توقصان بش یل وطوفاندان اوچ منك اوچ یوز ایللی اوچ یل کیچمش ایدی *

(یحیی علیه السلام بن زکریاننك پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت یحیا بن زکریا بن برخیا علیه السلام صبی بالا وقتده پیغمبر بولمش ایدی خلقنی عبادت حققه دعوت قیلدی اوزی شول قدر عبادت قیلور ایدی که تننه عبادتدن ضعفلك حاصل بولدی * اول وقتده عیسی علیه السلام قرنداش قزین نکاحلانمكنی حرام قیلمش ایدی اول زمانده بنی اسرائل اوزرینه حاکم بولغوچی هیرودوس پادشاهننك قز قرنداشی بار ایدی بس هیرودوس موسی علیه السلام شریعتی اوزه اول قرنداشی قزین نکاحلانمك تلادی آنی یحیی علیه السلام منع قیلدی اول قزننك آناسی سن یحیانی اوترسنك قزمنی سنکا بیرورمن دیب هیرودوسدان تلادی بو مرتبه‌ده هیرودوس قبول ایتمادی ینه تکرار قزی وهم آناسی برکا باروب عذر ایتدیلر بس هیرودوس حضرت یحیانی آلارننك کوزی آلدنده ذبح قیلدی بو واقعه رفع عیسیدان بر یل مقدم ایدی وهبوط آدمدن بش منك آلتی یوز یکرمی آلتی یل وطوفاندان اوچ منك اوچ یوز سکسان دورت یل کیچمش ایدی *

(عیسی علیه السلامننك ولادتی و پیغمبرلکی بیاننده)

حضرت عیسی بن مریم بنت عمران بن ماثان علیه السلام قدس شریف حوالیسنده بیت لحم دیکان بر قصبه‌ده دنیاغه کیلدی هبوط آدمدن بش منك بش یوز توقصان دورت وطوفاندان اوچ منك اوچ یوز ایللی ایکی یل کیچمش ایدی حضرت مریمننك آناسی حنه اسملی عمران بن ماثاننك خاتونی ایدی حنه‌ننك اولادی یوق ایدی الله تعالی دن بالاصوراب نذر ایتدی که اکر الله تعالی اوغل بیرسه بیت المقدسکا خدمتکا قویار ایدم دیدی بس حنه حامله بولوب زوجی عمران وفات بولدی حنه

KITÜPHANESİ

حامله قالدی آندان بر قز بالا توغدی اسمینی مریم قویدی ومریم‌نی آلوب
مسجدکا کیلدی امام‌لاریاننه‌قویدی بوقز منذوره‌در مونی صاقلانگز سزده تورسون
دیدی بس‌مریم‌حقنده منازعه ایتدیلر زیراکه زکریاعلیه‌السلام‌حضرت‌مریم‌ننك
آتاسی‌بلان‌بر توغمه ایشاع اسملی‌خاتون‌نی‌تزوج ایتمش ایدی مریم‌نی‌تربیه‌قیلماغه
من‌مستحق‌من‌دیب آلوب‌ایشاغه‌بیردی ایشاتربیه‌قیلدی مریم اوسکاچ آنکا زکریا
علیه‌السلام بر حجره تعیین‌قیلوب حضرت مریم آنده عبادت‌بلان مشغول بولدی
مریم‌ننك یاننه زکریادان غیرکسنه کرماس ایدی بس الله‌تعالی جبرائیل علیه
السلام‌نی‌کوندروب جبرائیل‌علیه‌السلام‌مریم‌کا اوفوردی حضرت‌عیساغه‌یوکلی‌بولدی
آندان‌صونك بیت‌القدس‌کا یاقن بیت لحم دیرلر بر آولدر آنده حضرت مریم
عیسی‌علیه‌السلام‌نی توغدردی * قاچان‌که حضرت مریم عیسانی توغدروب قومنه
کیلدی قومی آنکا (یامریم لقدجئت شیأ فریا) دیب تاشلار آلوب رجم ایتماکا
تلادیلر بس حضرت عیسی بیشکده‌ایدی تل‌کاکیلوب (انی‌عبدالله آتانی‌الکتاب
وجعلنی‌نبیا وجعلنی‌مبارکا اینما کنت) دیدی اول‌قوم آنی‌ایشتوب بواشلردن
توقتادی‌لار * عیسی‌علیه‌السلام ولادتی اسکندر غلبه‌سندن اوچ یوز دورت یل
صونك واقع‌بولمشدر * آندان‌صونك حضرت‌مریم عیسانی‌آلوب مصرغه کیتدی
اون‌ایکی‌یل مصرده‌توروب ینه‌شامغه‌قایتدی‌لار ناصره‌قریه‌سنه توشدیلر نصارانینك
وجه تسمیه‌سی اوشبوننك سببلیدر * عیسی علیه السلام نصرا قریه‌سنده اوتوز
یاشنه‌قدر ترك‌لك‌قیلدی آندان‌صونك الله‌تعالی آنکا وحی‌ایتوب پیغمبرمبعوث
قیلدی بس‌حضرت‌عیسی اظهار معجزا ایتوب عازر اسملی‌برکسنه‌نی اولکاندن اوچ
کون صونك ترکزدی وچاموردان برقوش صورتی یاصاب احیا قیلدی آنادان
کوزسز توغان‌لارنی کوزلی ایتدی آورولارنی سلامتلندردی صو اوزرنده یورور
ایدی والله‌تعالی آنکا انجیل‌نی ایندردی ومائده‌یباردی * عیسی‌علیه‌السلام عباکیار
ایدی صحرا اولنلرین آشاب ترکلك قیلور ایدی وبعض وقتده آناسیننك جب
ارلاکان آقچه‌سی‌بلان رزقلانور ایدیلر وعیسی علیه السلامغه ایمان کیتورکان اون
ایکی‌حواری ایدیلر حضرت عیسادان مائده استادیلر بس عیسی‌علیه‌السلام الله
تعالی‌دن دعاقیلوب مائده‌ایندی یعنی الله‌تعالی‌ننك‌قدرتی‌بلان کوکدان برقزل
آش‌یاولق ایندی اوستون دستمال‌بلان یابولمش ایچنده کباب بالق‌بالق‌ننك
باشی‌اوچونده توز قویروغنده سرکا واطرافنده تورلو سبزه بار ایدی دخی بش
کیچکنه‌ایکماك بارایدی قایسیننك اوستونده زیتون یمشی وقایسیننك اوستونده
اناریمشی وقایسیننك اوستونده خرما بارایدی اون ایکی حواریون آشادی‌لار
اصلاکیمومادی مائده‌دن آشاغان کمسنه‌لر آورولارینه وسرخاولارینه شفا تابدی‌لار

اوشبو روشچه کون آرالاش کوکدن مائده قرق کون کاچاقلی ممتد بولدی قاچان که
الله تعالی عیسی غه بلدردی که دنیادان کیتاچکدر بس عیسی علیه السلام بر مقدار طعام
حاضرلب حواریلرنی دعوت قیلدی وایتدیکه سزلر بوکیچه منکا کیله سز زیرا که
منم سزکا بر حاجتم بار در دیدی بس اول کیچه ده بارچه سی کیلدیلر عیسی علیه السلام
آلارغه طعام کیتروب اوزی خدمت قیلدی طعام تمام بولغاچ آلارننك قوللارین
یودروب کیومی بلان سورته باشلادی حواریونلر عیسی ننك بو قدر اکرام قیلغانن
کوروب سن بیله بر اولوغ پیغمبر سن بزلر سننك قپونکده بنده لرنکمز سن بزکا
بیله خدمت ایتمك نی دیمکدر دیدیلر عیسی علیه السلام ایتدی بو وقت منم ایشمه
قاتوشقان کشی بزلردن توکلدر دیدی آندان صونك بارچه سی سکوت قیلدیلار
والحاصل طعام تمام بولوب خدمتدن بوشاغاچ عیسی علیه السلام ایتدی من سزنی اکرام
قیلمقده اول قدر مبالغه ایتدم که سزلر دخی بر برنکزنی حرمت ایتکانده منم کبك
ایتنکز ومنم بو سنتمه ایارنکز منم ایمدی سزلردن حاجتم اولدرکه حق تعالی کا منم
اوچون دعا قیلنکز الله تعالی منم اجلمنی کیچوکدرسه ایدی دیدی بس حواریون دعا
ایتمك تلادیلر الله تعالی آلارغه بر یوقو بیردی اصلا اویغانمادیلار دعاغه طاقتلری
بولمادی آندان صونك الله تعالی عیسی نی رفع قیلدی عیسی علیه السلامننك کوككا
رفع قیلنوی غلبهء اسکندردن اوچ یوز اوتوز آلتنچی یلده ایدی وهبوط آدمدن بش
منك آلتی یوز یکرمی یدی یلده وطوفاندان صونك اوچ منك اوچ یوز قرق بش
یلده ایدی وپیغمبرمزننك ولادتندان بش یوز یتمش یل مقدم ایدی * عیسی
علیه السلام کوككا آشقان وقتده اوتوز اوچ یاشنده ایدی * آندان صونك حضرت عیسی
امر ایتکان طرفلارغه حواریونلر تارقالدیلار حضرت عیسی ننك رسالتن تبلیغ
قیلدیلار حواریلردان دورت کمسنه که متی لوقا مرقس یوحنادر هر بری بر
انجیل جمع ایتدیلر * حضرت مریم ایللی اوچ یل عمر ایتمشدر * عیسی علیه
السلامننك کوككا آشقان وقتندان بعثت زماننه قدر آلتی یوز یکرمی یل کیچمشدر بو
زمان نی فترت زمانی دیرلر اصح روایتده بو فترت زماننده دنیاغه پیغمبر کیلمامشدر *

(فترت زماننده کیلکان ایذکو کمسنه لر بیاننده)

فترت زماننده کیلکان ایذکو آدملردن بری اصحاب کهف درکه آلار روم طائفه سندن
بر جماعت ایدیلر دقیانوس پادشاه بولغاچ خلقنی مجوسی لك کا دعوت ایتوب اطاعت
قیلماغانلارنی اوترور ایدی بس اصحاب کهف آندان قاچوب بر غارکا کردیلر
دقیانوس آرتلارندان کیلوب غارننك آغزین تاش بلان بیکلاتدی آلار اول غارده اوچ
یوزده توقز یل قالدیلار الله تعالی آلارغه بر یوقو بیردی * بس دقیانوس مرده

بولوب

بولوب بو قدر یل‌لار اوتکاچ اول شهرکا بر مسلمان پادشاه کیلدی اول پادشاه‌ننک قومی حشر اجساد حقنده اختلاف ایتدی‌لر الله تعالی اصحاب کهف‌نی آلارغه بر علامت بولماق اوچون بعث قیلدی شهرلاری آق‌دینکز قراینده افسوس دیکان شهر ایدی اصحاب کهف‌ننک اسملرنده اختلاف باردر * بو واقعه میلاد عیسی‌دان ایکی یوز ایللی یل‌لاردان صونک واقع بولمشدر *

حضرت جرجیس فلسطین خلقدان بر ایذکو کمسنه ایدی هم تاجرلر جمله‌سندن بولوب بای آدم ایدی پیغمبرلکنده اختلاف باردر عیسی علیه السلام‌ننک حواریلرندن بعضلارین کورمش ایدی اول وقتده موصل شهرنده دادیانه دیکان پادشاه بار ایدی جیرجیس‌نی اول قتل قیلدردی الله تعالی ینه ترکزدی آندان صونک یچقی بلان کیسدی‌لر ینه الله تعالی ترکزدی آندان صونک قازانغه صالوب قایناتدی‌لار ینه الله تعالی ترکزدی بیله عذاب ایتدی‌لر *

خالد بن سنان العبسی حضرت‌لری عبس بن بغیض قبیله‌سندن ایدی ایذکو وصالح کمسنه ایدی پیغمبرلکنده اختلاف باردر * روایت قیلنمشدرکه مکه بلان مدینه آراسنده پیغمبرمز‌ننک ولادتندان بر نیچه مقدم بر اوط پیدا بولدی کوندز غایب بولوب کیچه کورنور ایدی خلق بیک قورقدی‌لار حیوان تربیه‌سی اوچون اصلا صحراغه چغا آلمادی‌لار حتی عرب‌ننک بعض طائفه‌لری آنکا عبادت قیلا باشلادی‌لار اول اوطنی بدا تسمیه ایتمشلر ایدی * آندان صونک مذکور خالد بن سنان کیلوب ابد بدا ابد بدا دیب تایاغی بلان صوقدی اوط آقرون آقرون سوروله باشلادی آندان صونک اوزی‌ننک قوم قبیله‌سنه چقروب ایتدی یا اخوان من توقز کونکا قدر اولسام کیراك ومنی دفن قیلغاچ اوچ کون کوزاتوب تورونکز منم قبرمه بر قزل صحرا ایشاکی کیلوب قبرمنی آیاغی بلان اورسه کیراکدر اول وقت قبرمنی آچوب منی کورورسز تاکه‌سز کا قیامت‌کاچه بولاچق نرسه‌لرنی بارچه‌سین سویلارمن دیدی بس دفن قیلغاچ صاغالاب توردی‌لار در واقع بر قزل ایشاك کیلوب قبرنی تیبدی آندان صونک خلق جیولوب قبرنی آچماغه تلادی‌لر اما قرنداشلری منع ایتوب ایتدی‌لر قورقامزکه موندان صونک خلق آراسنده قبر آچمق عادت بولوب قالورده نباشلق اسممز چغار دیدی‌لر راضی بولمادی‌لار * ضحاك ابن عباسدان روایت قیلمشدرکه پیغمبر علیه السلام ایتدی (لو نبشوه لاخبرهم بشانی وشان هذه الامة) اکر اول قبرنی آچسه‌لار ایدی خالد آلارغه منم حالمدن وبو امت‌ننک حالندن خبر بیرور ایدی دیدی * وپیغمبر علیه السلام مدینه‌کا هجرت قیلغاچ خالد بن سنان‌ننک قزی پیغمبرنی کورورکا کیلدی ایشتدی‌که اول وقت پیغمبر علیه السلام قل هو الله احد سوره‌سین اوقور قز ایتدی منم آتام حیاتنده وقتده بو سورنی اوقی تورغان ایدی

دیدی بس پیغمبر قزننك آتاسیننك حالندن خبر بیروب ایتدی ذالك بنی وضاعه قومه
دیدی یعنی اول کمسنه پیغمبر ایدی قومی انی ضایع قیلدیلار *
حنظله بن صفوان دخی یمن اهالیسندن بر ایذکو کمسنه ایدی فترت زماننده قحطان
اولادندان بر قبیله‌ننك ایچنده پیغمبر مبعوث بولمش ایدی عند البعض * اول
قبیله بر قیو یاننده ایدی که اول قیونی رس دیرلر ایدی اول طائفه حنظله‌نی قتل
ایتوب صونکندان اوزلری دخی مقتول بولمشلاردر *

(عمود نسب نبوی اوزه بولغوچی عرب طائفه‌سی بیاننده)

معلوم اولا که عرب طائفه‌سی اوچ قسمدر بائده عاربه مستعربه‌در لکن عرب بائده
قسمیننك تفصیلا احواللری بزگا واصل بولمامشدر زیرا آلار بیك قدیم زمانلارده
کیلوب عاد ثمود جرهم اولی کبك قبیله‌لردر وجرهم ثانیه قحطان بن عابر بن شالح
بن ارفخشد بن سام بن نوح اولادندان بولوب حضرت اسماعیل آلارغه متصلدر *
وعاربه عرب قسمی دخی قحطان اولادندن بولوب یمن ولایتنده بولغوچی عربلردر
ومقصود بالذات بولغان مستعربه عرب قسمی حضرت اسماعیل اولادندندر اوّلکی
ایکی قسم‌ننك تفصیلی بو مرتبه‌ده ضرور کورولمادی لکن حضرت رسول‌ننك نسب
شریفی اوچون عرب مستعربه قسمین بر آز تفصیلا یازمق موافق کورولدی * حضرت
اسماعیل مکه‌ده تورغان وقتدان حضرت رسول‌ننك هجرتنه قدر ایکی منك یدی یوز
توقصان اوچ یلدر واسماعیل علیه السلام‌ننك جرهم قبیله‌سندن آلغان خاتونندان
اون ایکی ایر بالا دنیاغه کیلمشدر برسی عمود نسب نبوی اوزه‌درکه قیدار بن
اسماعیلدر قیدارننك اوغلی نبت * نبت‌ننك اوغلی حمل * حمل‌ننك اوغلی همیسع *
همیسع‌ننك اوغلی الیسع * الیسع‌ننك اوغلی ادد * اددننك اوغلی اد * ادننك اوغلی
عدنان * عدنان‌ننك اوغلی معد * معدننك اوغلی نزار * نزارننك اوغلی مضر
ایدیلر بو منکورلر همه‌سی عمود اوزره‌در * ینه نزارننك اوچ اوغلی بار ایدی
آلار عموددن خارجلردر * آیاد بن نزار مضردان اولوغ ایدی معد بالالارندان
نی قدر آیادی قبیله‌سی بولسه بارچه‌سی بو آیادقه منسوبلردر جومارد لق بلان
معروف کعب بن مامة الایادی ودخی فصحادان قیس بن ساعة الایادی آنکا منسوبلردر *
ربیعه بن نزار * ربیعه‌دن اسد ضبعه * اسددن جدیله غنزره * جدیله‌دن وائل *
وائلدن بکر ثعلب * بکردن بنی شیبان بنی حنیفه * اهل خیبر بنی غنزره‌دن
منتشر بولمشلاردر * انمار بن نزار ننك نسللری یمنده‌در * عرب مستعربه‌ننك
کوبراکی مضر اولادندندر * ینه عمودگا کیلدك که مضرننك اوغلی الیاس ایدی *
الیاس‌ننك اوغلی مدرکه * مدرکه‌ننك اوغلی حذیمه * حذیمه‌ننك اوغلی کنانه *

كنانه‌ننك اوغلی نضر * نضر ننك اوغلی مالك * مالك ننك اوغلی فهر * فهرننك اوغلی
غالب * غالب ننك اوغلی لوی * لوی ننك اوغلی كعب * كعب ننك اوغلی مره *
مره‌ننك اوغلی كلاب * كلاب ننك اوغلی قصی * قصی ننك اوغلی عبدمناف * عبد
مناف ننك اوغلی هاشم * هاشم ننك اوغلی عبد المطلب * عبد المطلب ننك اوغلی
عبد الله * عبد الله ننك اوغلی محمد ایدی كه پیغمبرمز علیه الصلوة والسلامدر مذكور
الیاس ننك نسلی غایت كوبدر هوازن قبیله‌سی الیاسدا اندر بنی سعد قبیله‌سی
هوازندن توغمشلاردر پیغمبر علیه السلام سوت ایمكان حلیمه اوشبو بنی سعد
قبیله‌سندن ایدی * بنی عقیل قبیله‌سی * بنی عامر قبیله‌سی * بنی كلاب قبیله‌سی
بنی صعصعه قبیله‌سی * بنی خفاجه قبیله‌سی * بنی بكر قبیله‌سی * بنی هلال قبیله‌سی *
بنی نمیر قبیله‌سی * بنی باهله قبیله‌سی بنی مازن قبیله‌سی * بنی غطفان قبیله‌سی
بنی عبس قبیله‌سی * بنی سلیم قبیله‌سی * بنی عدوان قبیله‌سی * بنی اشجع قبیله‌سی
بارچه‌سی الیاسدان چقمشلاردر * یوقاریده مذكور خالد بن سنان علیه السلام بنی عبس
بن بغیض بن ریث بن عطفان قبیله‌سندندر * الیاس ننك خاتونی لیلا بنت حلوان
بن عمران بن حاف بن قضاعه ایدی الیاس ننك اولادی جمله‌سی لیلادان توغمشلاردر *
الیاس ننك اوغلی مدركه ایدی كه عموداوزه‌در * دخی طانجه الیاس اوغلیدر عمودن
خارجدر * بنی تمیم قبیله‌سی بنی عمرو قبیله‌سی طانجه‌دان چقمشلاردر * مدركه بن
الیاس ننك عمود اوزه‌بولغوچی خذیمه اسملی اوغلندان باشقه هذیل اسملی اوغلی
بار ایدی بنی هذیل قبیله‌سی آنكامنسوبلردر * خذیمه‌ننك دخی كنانه‌دن باشقه اسد
وهون اسملی اوغلانلاری بار ایدی * كنانه‌ننك اوغلی نضر عمود اوزه‌در آندان
باشقه دخی ملكان عبدمنات عمرو عامر مالك اسملی اوغلانلاری بار ایدی *
اصحاب كرامدان ابوذر الغفاری رضی الله عنه بنی ملكان قبیله‌سندندر * دخی فهرننك
عمود اوزه‌بولغوچی غالب اسملی اوغلندان باشقه محارب وحارث اسملی اوغللاری
بار ایدی * عشرهٔ مبشره‌دن ابو عبیده بن الجراح حضرتلری حارث اولادندندر *
فهر اولادی همه‌سی قریش قبیله‌سی تسمیه قیلنور * آندان صونك كعب ننك عمود
اوزه‌بولغوچی مره اسملی اوغلندان باشقه هصص وعدی اسملی اوغلانلاری باردر *
عدیدن بنی عدی تناسل ایتوب عمر بن الخطاب وعشرهٔ مبشره‌دن سعید بن زید
رضی الله عنهما عدی اولادندندر * هصصدن دخی بنی جمح وبنی سهم چقمشلاردر
عثمان بن مظعون الجمحی مذكور بنی جمح نسلندندر ودخی عمرو بن العاص بنی
سهم اولادندندر * مره‌ننك دخی كلابدن باشقه ایكی اوغلی بولمشدر بری تیم وبری
لقیظه * بنی تیم قبیله‌سندن ابو بكر رضی الله عنه وعشرهٔ مبشره‌دن طلحه رضی الله عنه *
لقیظه‌دن بنی مخزوم توغمشدر كه خالد بن ولید ابوجهل وعمرو بن هشام بنی مخزوم

قبیله‌سندن ایدیلر * کلابدان عمود اوزه قصی دان باشقه زهره اسملی اوغلی بار ایدی *
زهره‌دن بنی زهره قبیله‌سی توغمشدرکه حضرت رسول‌ننك آناسی آمنه دخی سعد
بن ابی وقاص وعبد الرحمن بن عوف بنی زهره قبیله‌سندندرلر * مذکور قصی
قریش قبیله‌سیننك اولوغسی ایدی کعبهٔ مکرمه‌ننك آچقچلاری آننك قولنده
ایدی قصی دان دخی عمود اوزه عبد مناف توغمشدرکه اسمی مغیره‌در * آندان باشقه
عبد الدار عبد العزی قصی اوغلانلاری‌در * ودخی حضرت رسول‌ننك زوجهٔ
مطهره‌سی خدیجهٔ کبری رضی الله عنها بنت خویلد ودخی ورقه بن نوفل بن اسد
عبد العزی اولادندندر * ودخی عبد مناف‌ننك عمود نسبدن خارج اوغلانلاری
عبد شمس * مطلب * نوفل اسملیلر بولوب عبد شمسدن امیه وهم ربیعه توغمشلاردر
بنی امیه قبیله‌سی امیه بن عبد شمسدن متفرع بولمشلاردرکه امیر المؤمنین عثمان بن
عفان بن ابی العاص بن امیه رضی الله عنه ودخی معاویه بن ابی سفیان بن حرب بن
امیه رضی الله عنه بنی امیه‌ننك مشهورلرندندر وکذلك معاویه‌ننك آناسی بنت
عقبه بن ربیعه بن عبد شمسدر * ودخی مطلب بن عبد منافدان بنی مطلب وجودکا
کیلمشدر امام شافعی حضرتلری مطلبی لردندر * ینه هاشمدن عبد المطلب وجودکا
کیلمشدرکه عمود نسب اوزه‌در هاشم‌ننك عبد المطلب دان باشقه ینه اسد اسملی
بر اوغلی بار ایدی حضرت علی‌ننك آناسی اسد بن هاشم قزی بولوب حضرت علی
ایکی یاقدان هاشمی بولور * وعبد المطلبدان عمود نسب اوزه حضرت پیغمبرمزننك
پدری عبد الله وجودکا کیلمشدر پیغمبرمزننك علیه الصلوة والسلام آتاسی بلان بر
توغمه قرنداشلری حمزه عباس ابو طالب ابولهب غیداق حارث زبیر عبد
الکعبه مقوم حجل ضرار قثم ابو طالب اسملیلردر * عبد المطلب بن هاشم‌ننك
اسمی شیبة الحمد ایدی وجه تسمیه‌سی اوزون تواریخلرده مذکوردر *

(عبد المطلب بن هاشم‌ننك نذری بیانندە)

عبد المطلب‌ننك اوّلده بر اوغلندان باشقه اوغلی یوق ایدی قوم وقبیله‌سی آراسنده
بایلغی وشهرتی اولوغ بولوب بالالاری یوقلق سببلی قوم قبیله‌سی سننك بالالارنك
یوق دیب اعتراض قیلورلار ایدی وکیمستورلر ایدی بس عبد المطلب‌ننك زمزم
قیوسین قازورغه نیتی بولوب بوخصوصده مرادمچه اشم تمام بولسه واون اوغلوم بولسه
بریسنی قربان قیلور ایدم دیب نذر ایتدی بس نذری قبول بولوب الله تعالی
آنکا تمام اون اوغل بیردی برکون اوغلانلارین جیوب منم بیله نذرم بار ایدی
برنکزنی قربان قیلسام کیراك دیب معلوم ایتدی بارچه‌سی امر سننکدر دیب
اطاعت کورساتدیلر عبد المطلب امر ایتدی بالالاری اوز آرالارنده قرعه صالدیلار

قرعه عبدالله‌غه‌چقدی عبدالله اینك کیچی اوغلی ایدی هم آنی بارچه‌سندان آرتوق
سور ایدی نذرنی ادا قیلمای حال یوق دیب عبدالله‌نی آلوب ویچاق آلوب
عبدالله‌نی قربان قیلماغه کیتدی درحال قریش قبیله‌سی مجلسلرندن توروب ایتدیلر
یا عبدالمطلب البته سن مونی بوغازلاما اکر بوغازلاسانك قبیله‌لرمز آراسنده بو بر
قباحت عادت بولوب هرکم سنکا تقلیدا نذر ایتوب اوغلانلارین بوغازلاماغه
باشلارلار زینهار بواشدن قایت لکن حجاز عرافه‌سنه باروب نذرنك‌ننك کفارتی
اوچون کینکاش ایت اول سنکا بر نرسه اوکراتور آنکا کوره اش قیلورسن دیدیلر *
بس عبدالمطلب عرافکا باردی واش‌ننك کیفیتن سویلادی عرافه ایتدی بر طرفقه
اوغلنکنی قوی بر طرفقه اون‌توه قوی قرعه صال قرعه توه‌کا چقسه بیلك حوب اکر
چقماسه ینه اون توه آرتدر هکذا اونار اونار آرتدروب تاکه قرعه توه‌لرکا چققونچه
بیله‌قیل دیدی آندان صونك عبدالمطلب قایتوب قرعه‌صالدی همان قرعه عبدالله‌غه
چقدی تمام یوز توه‌کا تولغاچ قرعه یوز توه‌کا چقدی آندان صونك عبدالمطلب امر
قیلدی اول توه‌لرنی بطحاده ومکه اطرافنده وطاو باشلارنده قربانلار قیلدیلار
وحوش وطیور آندان حصه‌مند بولدیلار بس عبدالمطلب سرورا عبدالله‌ننك
قولندان توتوب بنی زهیره‌ننك سیدی بولغوچی وهب قاتنه کیلدی که وهب بن
عبدمناف بن زهره بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی‌در * وهب‌ننك قزی آمنه‌نی
عبدالله‌غه تزویج قیلدی آمنه‌ننك آناسی بره بنت عبدالعزی بن قصی بن کلابدر
بس آمنه رجب ایی‌ننك اوّل جمعه کیچه‌سنده حضرت رسولکا حامله بولوب آندان
رحمة‌للعالمین وجودکا قدم باصدی * وعبدالله غایت کوزال وعفیف بولغان اوچون
عبدالمطلب آنی کمال‌مرتبه‌سور ایدی و آنی بر خصوص اوچون مدینه‌طرفنه کوندردی
بس عبدالله مدینه‌کا باروب آنده اجل ایرشدی وفات بولدی اول وقتده عبدالله
هنوز یکرمی بش یاشنده یکت ایدی اوزندن صونك توه‌سی قالدی وبر جاریه‌سی
قالدی برکه اسملی ایدی کنیه‌سی ام ایمن ایدی بولار آمنه‌کا میراث قالدی پیغمبر
علیه السلام‌ننك والده‌سی وفات بولغاچ ام ایمن تربیه قیلدی آندان صونك عبد
المطلب یوز قرق یاشنه‌یتوب وفات بولدی مکه‌ده * حضرت اسماعیل‌ننك ذبحی
حقنده یوقاریده ذکر ایتولمش ایدی مونده دخی عبدالله‌ننك ذبحی حقنده بر آز
یازلدی بس پیغمبر علیه السلام‌ننك (انا ابن الذبوحین) دیکان حدیثی‌ننك معناسی
ظاهر بولدی *

(پیغمبر علیه السلام‌ننك جمیع مخلوقاتدان افضلیتی بیاننده)

الله‌تعالی‌دن اینکان کتابلارننك هر قایوسنده وصحیح روایتلرده پیغمبر علیه الصلوة

والسلام‌ننك افضليتنه واولوغلغنه والله‌تعالی‌قاشننك قدر وحرمتنه دلالت قيلاتورغان
نرسه‌لر بيك كوبدر اوّلا الله تعالی حضرتی قرآنده آل عمران سوره‌سننك (واذ
اخذ الله ميثاق النبيين لما آتيتكم من كتاب وحكمة ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم
لتؤمنن به ولتنصرنه قال ءاقررتم واخذتم علی ذلكم اصري قالوا اقررنا قال فاشهدوا
وانا معكم من الشاهدين) بيورمشدر * بو آيت‌ننك تفسيرنده علی رضی الله عنه‌دن
روايت قيلنمش روشچه الله تعالی آدم عليه السلام‌دان وآدم عليه السلام‌دان صونك
نی قدر پيغمبر كيلكان بولسه هر بريسندن محمد عليه السلام اوچون عهد وميثاق
آلدی كه اكر اول پيغمبر حياتنده ايكان محمد عليه السلام مبعوث بولسه حضرت محمدكا
ايمان كيترورسن وآنكا ياردم ايتارسن وموننك اوزرينه دخی قومنكدن عهد وميثاق
آلورسن ديدی *شيخ تقی الدين سبكی ايتدی بو آيت كريمه دلالت قيلور كه محمد
عليه السلام‌ننك نبوتی ورسالتی آدم عليه السلام‌دان قيامت‌كاچه جميع خلايق‌قه عام
بولوب بارچه پيغمبرلر وآلارننك امتلری دخی محمد عليه السلام‌ننك امتندندر
بس (وانك بعثت الی الناس كافة) ديكان قول شريفی پيغمبر عليه السلام‌ننك اوز
زمانندان قيامت‌كاچه بولغان خلايق‌قه‌غنه توكل بلكه اوزی‌ننك زمانندان مقدم كيلركاده
شامل بولور كه پيغمبر عليه الصلوة والسلام نبی الانبيادر دخی پيغمبر عليه السلام‌ننك
(كنت نبيا وآدم بين الروح والجسد) ديكان حديث شريفی الله تعالی‌ننك (وانك
بعثت الی الناس كافة) ديكان سوزين متبين بولور بو عبارتلرننك اوّلكيسی جميع
آدميلركا سن پيغمبر ايتوب كوندرلدنك وينه ايكنچيسی من پيغمبر بولغاننك آدم‌ننك
جانی تننه‌ده كرماكان ايدی ديمكدر بو سوزلرنی دخی قيامت كوننده بارچه پيغمبرلر
محمد عليه السلام‌ننك لواسی آستوننك بولوب دنياده دخی معراج كيچه‌سننك پيغمبرلركا
امام بولغانی تائيد قيلور كه سبكی‌ننك مرادی اوشبودر * ودخی موننك كبك دليللر
توراتده وانجيلده وزبورده وشعيا كتابنده مذكور ديب اوزون تواريخ كتابلارنده
مسطوردر * حالا قولمده دورت لغت اوزه انجيل ترجمه‌سی باردر لكن بو رساله‌مزده
عرب لغتن صايلادق همه‌سی‌ننك مفادی بردر بس يوحنا انجيلنده اون دورتنچی
سوره‌ده اون بشنچی اون آلتنچی اون يدنچی يكرمی دورتنچی يكرمی بشنچی يكرمی
آلتنچی يكرمی يدنچی يكرمی سكزنچی يكرمی توقزنچی اوتوزنچی وهم اوتوز برنچی
آيتلرننك دلالتنچه ودخی مذكور يوحنا انجيلننك اون بشنچی سوره‌ده يكرمی آلتنچی
آيت‌ننك دلالتنچه وينه دخی شول يوحنا انجيلننك اون آلتنچی سوره‌ده برنچی آيتدن
اون دورتنچی آيتكا قدر ذكر قيلنمش آيتلرننك دلالتنچه حضرت رسول‌ننك
مجيئنه اشارت باردر كه اول آيتلرننك عبارتلری اوشبودر * ان كنتم تحبونني فاحفظوا
وصاياي * وانا اطلب من الاب فيعطيكم بارقليط آخر ليثبت معكم الی الابد * روح

الحق

الحق الذى لن يطيق العالم ان يقبله لانه ليس يراه ولا يعرفه وانتم تعرفونه لانه مقيم
عندكم وهو ثابت فيكم * ومن لا يحبنى ليس يحفظ كلامى * وكلمتى التى سمعتموها
ليست لى بل للاب الذى ارسلنى * كلمتكم بهذا مقيما عندكم * والفارقليط روح
القدس الذى يرسله الاب باسمى هو يعلمكم كل شىء وهو يذكركم كما قلته لكم *
السلام استودعكم سلامى اعطيكم لست اعطيكم كما امنح العالم لاتقلق قلوبكم ولا تجزع *
قد سمعتم انى قلت لكم اننى ماض وآت اليكم لو كنتم تحبوننى لكنتم تفرحون بمضى
الى الاب لان الاب اعظم منى * والان قد قلت لكم قبل ان يكون حتى اذا كان
تؤمنوا * ولكن ليعلم العالم اننى احب الاب وكما اوصانى الاب كذلك افعل * فاما
اذا جاء الفارقليط الذى ارسله اليكم من الاب روح الحق الذى من الاب ينبثق وهو
يشهد لاجلى وانتم تشهدون لانكم معى من الابتداء * كلمتكم بهذا لكيلا تشكوا *
فانهم سوف يخرجونكم من مجامعهم ولكن تاتى ساعة يظن فيها كل من يقتلكم انه
يتعبد عبادة لله * وانما يفعلون هذا بكم لانهم لم يعرفوا لا للاب ولا لى * لكن
كلمتكم بهذه حتى اذا جاءت ساعتها تذكروها انى قلت لكم * ولم اخبركم بهذه
من البدى لانى معكم والان فانى منطلق الى من ارسلنى وليس احد منكم يسألنى
الى اين تذهب * بل لانى قلت لكم هذه فالكابة ملأت قلوبكم * لكننى اقول لكم
الحق انه خير لكم ان انطلق لانى ان لم انطلق لم يأتكم الفارقليط فاما ان انطلقت
ارسلته اليكم * فاذا جاء ذاك فهو يوبخ العالم على خطية وعلى بر وعلى حكم * اما
على الخطية فلانهم لم يؤمنوا بى * فاما على البر فلانى منطلق الى الاب ولستم
تروننى بعد * واما على الحكم فان اركون هذا العالم قد دين * وان لى كلاما
كثيرا اقوله لكم ولكنكم لستم تطيقون حمله الان * واما اذا جاء روح الحق ذاك فهو
يعلمكم جميع الحق لانه ليس ينطق من عنده بل يتكلم بكلما يسمع ويخبركم بما سيأتى *
وهو يمجدنى لانه يأخذ مما هو لى ويخبركم * جميع ما هو للاب فهو لى فمن اجل
هذا قلت ان مما هو لى يأخذ ويخبركم * قليلا ولا تروننى وقليلا ايضا وتروننى
لاننى منطلق الى الاب * اوشبو مذكور آيتلرده فارقليط لفظى يونان سوزيدر
توركيچه ترجمه‌لرنده تسليجى يازالار بشير ومبشر ديكان سوزلرننك مرادفى بولمق
كيراكدر * ايمدى عربچه وتوركيچه وهم روسچه عبارتلرندن فهملانكان نرسه اوشبودر كه
عيسى بنى اسرائيلكا ايتدى يا بنى اسرائيل اكر منكا محبت ايتسه‌نكز منم وصيتلرمنى
حفظ‌نكزده توتونكز من هم آتامدان يعنى الله تعالى دن دعا قيلوب صورارمن سزكا
ايكنچى بر باشقه تسلى بيركوچينى ومبشرنى يبارور تا كه سزننك بلان دايم بركا
بولسون * يعنى شوندا ين حق روحنى يبارور كه جهان آنى قبول ايته آلماس
چونكه غايبدر جهان آنى كورماس وبلماس اماسز بلورسز چونكه سزننك آرانكزده

توراچقدر منم وصیتمنی توتماغان کشی منکا محبت ایتمامش بولور سز ایشتکان
سوزلرم اوزسوزم توکلدر بلکه منی سزکا رسول ایتوب یبارکوچی آتاننك یعنی
اللهننك سوزیدر سزننك بلان برکا ایکان وقتمده اوشبولارنی سویلادم تسلی
بیرکوچی روح القدس که الله آنی سزکا یبارور اول مبشر سزکا هر بر نرسه‌نی اوکراتور
ومن سزکا ایتکان نرسه‌لرنی همه‌سین ایسنکزکا توشرور من سزکا امانت سلام
قالدورامن من سزکا سلامنی بیرامن اما سزکا سلامم جهان سلامی کبك توکلدر
کونکلنکز تاروقماسون وقورقماسون منم سویلاکان سوزلرمنی ایشتدنکز من کیتکوچی
من وسزکا ینه کیلکوچی من اکر منکا محبت ایتسه‌نکز منم الله‌تعالی طرفنه کیتماکمه
سونور ایدنکز چونکه الله مندن اولوغدر من سزکا واقع بولماس بورون غیبدن
خبر بیروب سویلادم تاکه واقع بولغان زمانده ایمان کیتورکای سز موندن صونك من
سزکا کوب سویلاشمامن چونکه بو عالمننك سلطانی وپادشاه‌سی کیلور آننك نرسه‌سی
یعنی آنده بولغان نرسه مندہ یوقدر لکن عالم بلسون که من الله‌نی سوه‌من واول امر
ایتکانچه و آننك نصیحتچه قیلامن * اما اول الله طرفندان ظهور ایتاچك تسلی
بیرکوچی مبشر روح حق کیلکان زمانده منکا شهادت بیرور سز دخی شهادت بیرورسز
چونکه سز اوّلدن منم بلان برکا ایدنکز * سز شك وشبهه‌کا توشماسون دیب من بو
سوزلرنی سزکا سویلادم * عبادت خانه‌لردن سزنی سوررلر حتی شوندایین وقت
کیلورکه سزنی اوترسه‌لر عبادتکا صایارلار * الله‌نی ومنی معرفت قیلماغان اوچون
وتانوماغان اوچون سزکا بیله قیلورلار * امامن بو نرسه‌لرنی سزکا شوننك اوچون
سویلادم تاکه اول وقت کیلکان زمان من سویلاکان نرسه‌لر خاطرنکزده بولسون * سزکا
بو نرسه‌لرنی سزکا اوّلده سویلاماکان ایدم چونکه سزننك بلان برکا ایدم * اما
حاضرده منی سزکا رسول ایتوب یبارکوچی قاتنه کیتامن سزننك آرانکزدان برنکزده
قایده کیتاسن دیب صورامایسز * باری شوننك اوچون صورامایسزکه منم ایتکان
سوزلرمدن کونکلنکزکا قایغو طولمشدر * لکن من سزکا حقنی ایتامن منم کیتماکم
سزننك اوچون یخشیراقدر چونکه اکر من کیتماس ایسم سزکا تسلی بیرکوچی مبشر
کیلماس اکر من کیتسام ده سزکا بر تسلی بیرکوچی یبارورمن * وهم اول مبشر
کیلکاچ کناه وعدالت وحکم جهتندن عالمکا عتاب وشلته قیلور * کناه اوچون دیکانم
شولدر چونکه منکا ایمان کیتورماسلر * عدالت اوچون دیکانم شولدر چونکه من الله
جانبنه کیتامن ایدی منی کورماس سز * اما حکم اوچون دیکانم شولدر چونکه بو
دنیاننك سلطانی کیلماکا حکم قیلندی * منم سزکا دخی ایتاسی سوزلرم کوبدر لکن
حاضرده اول سوزلرنی سز یوکلاماکا قادر توکل لر سز * اما قاچان که اول روح الحق
کیلسه سزنی هر بر حق لق قه هدایت قیلور وکیلاچك نرسه‌لردن سزکا خبر بیرور

یوحنا ١٤ * ١٤ - ١

چونکه اول اوز اوزندن هیچ بر کلمه سویلاماس بلکه هر بر ایشتکانن سویلار و واقع بولاچق اشلردن خبر بیرور * اول منی تعظیم قیلور و اولوغلار چونکه اول منینک کی نرسه‌لردن آلوب سزکا خبر بیرور الله‌ننک نی نرسه‌سی بار همه‌سی منمدر شول جهتدن من سزکا ایتدم منده کی نرسه‌لردن آلوب سزکا بیرور دیدم * بس هر کم بو رساله‌مزنی مطالعه قیلغاندان صونک کیراک عربچه کیراک تورکیچه کیراک روسچه انجیل‌لرنی آلوب مطالعه قیلوب قاراسه ینه آرتوقراق نرسه فهم ایتسه کیراک * ایمدی توراتده مذکور بولغان اشارتلردن بری ۳۳ نچی اصحاحده ایکنچی آیت (جاء الله من سینا و اشرق من ساعیر واستعلن من جبال فاران) یعنی الله سینادان کیلدی * ساعیردن اشراق قیلدی فاران طاولارندان استعلان قیلدی * بس حق تعالی سینادن کیلدی دیب ایتکان سوزدن مراد طور سیناده حضرت موسی‌غه تورات ایندردی دیمکدر * ساعیردن اشراق قیلدی دیکاندن مراد عیسی‌غه انجیل ایندردی دیمکدر زیرا عیسی ساعیرده ناصره اسملی قریه‌ده ایدی * فاران طاوندان استعلال قیلدی دیمکدن مراد پیغمبر علیه السلام‌غه قرآن ایندرماکیدر * چونکه جبال فاران مکه طاولارندان بر طاودر نتاکه توراتده (ان ابراهیم هاجر واسماعیل فاران) دیب مذکوردر که اسماعیل علیه السلام‌ننک مکه‌کا هجرت قیلماقن بیاندر * ینه توراتده ایکنچی بر آیتده (انی اقیم لبنی اسرائل نبیا من اخوتهم مثلك اجعل کلامی علی فمه) دیب مذکوردر * بس بنی اسرائل‌ننک قرنداشلری بنی اسماعیلدر یعنی بنی اسرائیل یعقوب علیه السلام بالالارندر وبنی اسماعیل اسماعیل عم بالالارندر اسماعیل بلان یعقوب توغاندان توغان قرنداشلردر بس اسماعیل بالالارندان پیغمبر کوندرورمن دیمکدر * یعنی الله تعالی موسی علیه السلام‌غه ایتدی من بنی اسرائل اوچون اوزلری‌ننک قرنداشلرندن بر پیغمبر کوندرورمن سنکا قیلغان شیکللی کلاممنی آننک آوزینه قیلورمن حاصلی سننک بلان طور سیناده سویلاشکان شیکللی آننک بلان معراجده سویلاشورمن دیمکدر *

(ارهاصات وخوارق بیاننده)

یعنی پیغمبر علیه السلام‌ننک پیغمبر بولماسدان مقدم بولغان خوارق عاداتکه بعضلری ولادتندن مقدم وبعضلری ولادتندن صونک ظهور ایتمشدر بارچه‌سی پیغمبر علیه السلام‌ننک نبوتن ورسالتن تائید اوچون واقع بولمشدر جمله‌دن بری مثلا اصحاب فیل قصه‌سی‌در * واهل کتاب وجنلر وکاهنلر حضرت رسول‌ننک شاٴنندن اوزی توغماس بورون خبر بیردیلر * واسم شریفی کلمتی شهادت ایچینه مندرج بولوب تاشلارغه وآغاچلارغه قدرت قلمی بلان یازلمش ایدی وآننک نبوت

نوری آنالار وآتالار مانکلایده بولوب برندن برینه نقل ایتدی ودخی آناسی ننك حمل مدتنده کورکان خوارق وتوغان وقتنده ظهور ایتکان واقعه‌لرکه آناسی ودخی آنده حاضر بولغان‌لار نقل وحکایت ایتمشلردر * مثلا توغان وقتده مبارك باشین کوتاروب مبارك کوزلرین کوك طرفنه قارادی واول توغان وقتده دنیا نوربلان تولدی شویله که روم دیاری ننك کنکره‌لری کورندی ایوان کسری یقلدی وساوه دریاسی ننك صوی توبکا کیتدی * آتش پرست‌لرننك منك یل یانغان اوطلاری سوندی ودخی سوت آناسی حلیمه وزوجی کورکان حال‌لرکه حلیمه ننك سوتی کوبایمك قوی‌لاری سیمرمك کبك حال‌لر ودخی پیغمبر علیه السلام ننك تیز اوسوب تیز کمالتکا یتماکی که باشقه بالالار بر آی قدر اوسکانده پیغمبر علیه السلام بر یل‌لق بالالار قدر اوسدی اوستونده هرزمان بر آق بولوط کولاکا یورور ایدی ودخی پیغمبر علیه السلام بالا وقتده عموسی ابوطالب بلان وآننك اهل وعیالی بلان بر یرده طعام آشاسه‌لار بارچه‌سی تویار ایدی واول ذات شریف آلار بلان برکا آشاماغان وقتده تویماس‌لار ایدی ابوطالب بالالاری یوقودان تورسه‌لار کوزلری قاماشوب آچالاق جومالاق پریشان بولوب تورورلار ایدی اما پیغمبر علیه السلام ننك مبارك جمالی کون کبك آچولوب نورلانوب یوقوسندان قوبار ایدی * پیغمبر علیه السلام توغاچ شیطان‌لار کوككا چغودان منع قیلوندی‌لار * کچکنه چاغندانوق پت‌لرکا دوشمان ایدی هیچ بر وقت پت‌لرکا کوز صالمادی * جاهلیت اشلرندن همه‌سندن غفلت اوزره بولوب حق تعالی آنی حمایت قیلدی وپیغمبر بولماسدان مقدم سفر وقتنده بر قورو آغاچ آستنه نزول قیلسه آغاچ واطرافلاری یافراقلانوب یاشارور ایدی ویمش بیرور ایدی وکشی ننك قویاش وقتنده وآی یاقتیسنده کولاکاسی بولور اما پیغمبر علیه السلام ننك کولاگاسی یرکا توشماس ایدی چونکه باشدان آیاق نور ایدی نورننك کولاگاسی نیك بولسون واوستنه چبن قونمادی * موننك کبك ارهاصات ومعجزات وحیات وقتنده ووفات وقتنده ظاهر بولغان کرامات وبرکات ودخی صحابه‌لرندن وایذکو امت‌لرندن قیامتکاچه ظهور ایتکان وظهور ایتاچك کرامتلر بارچه‌سی پیغمبر علیه السلام ننك عظم شاننه دلالت ایتار * بیله تصدیق قیلمق فروض معتقد اتداندر *

(پیغمبر علیه السلام ننك نسب شریفی بیاننده)

معلوم اولاکه پیغمبر علیه السلام ننك نسبی حقنده عدنانغه‌چه وعدنان ننك حضرت اسماعیل اولادندان بولمقنده اصلا اختلاف یوقدر اما حضرت اسماعیل بلان عدنان آراسنده بولغان شخص‌لرننك اسملری وعددلری اختلاف اوزه‌در وپیغمبرننك

نسبىن عدنانغهچه بلمك فروض معتقد اتدانلدر بس پيغمبرمز عليه الصلوة والسلام
محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصى بن كلاب
بن مره بن كعب بن لوى بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن كنانه بن خديمه
بن مدركه بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر *

(عمود نسب اوزه بولغان اشخاص ننك آنالارى بياننده)

پيغمبر عليه السلام ننك آناسى بنى زهره ننك سيدى بولغوچى وهب بن زهره بن
كلاب ننك قزى آمنه در وآمنه ننك آناسى بره بنت عبد العزى بن عثمان بن
عبد اليسار بن قصى در وبره ننك آناسى ام حبيب بنت اسد بن عبد العزى بن
قصى در وام حبيب ننك آناسى بره بنت عوف بن عبيد بن عويج بن عدى بن
كعب بولوب پيغمبر عليه السلام ننك آتاسى عبدالله بن عبد المطلب ننك آناسى فاطمه
بنت عمرو بن عابد بن عمران بن مخزوم بن يقظه بن مره در * وعبد المطلب ننك
آناسى بنى قحطانى اندركه سلمى بنت عمرو بن زيد بن خداش بن عامر بن
غنم بن عدى بن تيم (ابن النجار ديرلر ايدى) بن ثعلبه بن عمرو بن الخزرج
بن حارثه بن ثعلبه (العنقا ديرلر ايدى) بن عمر المزيقيا ملك بن عامر (ماء السما
ديرلر ايدى) بن الحارثه الغطريف ملك بن امرء القيس البطريق ملك بن ثعلبه
بن مازن بن الازد بن الغوث بن نبت بن مالك بن زيد بن كهلان بن سبا بن
يشجب بن يعرب بن قحطاندر * وهاشم ننك آناسى عاتكه بن مره در بنى سليم دندر
وعبد مناف ننك آناسى حسبا بنت حليل بن حبشه بن سلول بن كعب بن عمرو
بن لحى كه خزاعيه در * وقصى ننك آناسى فاطمه بنت سعد بن سيل بن حماله بن
عوف بن غنم بن عامر بن عمرو بن جعثمه بن يشكر بن مبشر بن صعب بن
دهمان بن نضر بن زهران بن كعب بن الحارث بن كعب بن عبدالله بن مالك
بن نضر بن الازددر * وكلاب ننك آناسى هند بنت سرير بن ثعلبه بن بنى معونه
بن كنانه در * ومره ننك آناسى مخشيه بنت شيبان بن محارب بن فهردر * وكعب ننك
آناسى ماديه بنت كعب بن القين بن حسر بن سيع الله بن اسد بن وبره بن ثعلب
بن الحلوان بن عمران بن الحاف بن قضاعه در * ولوى ننك آناسى وحشيه بنت
مدلج بن مره بن عبد منات بن كنانه در * وغالب ننك آناسى سلمى بنت الحارث
بن تميم بن سعد بن هذيلدر * وفهر ننك آناسى جندله بنت الحارث بن مضاض
بن عامر بن دب الجرهميدر * ونضر ننك آناسى ريحانه در * وكنانه ننك آناسى بره
بنت اد بن طابخه بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر * وخديمه ننك
آناسى قزيمه در * ومدركه ننك آناسى محه در * والياس ننك آناسى خزيمه در *

ومضرننك آناسى عبيله‌در *ومعدننك اناسى امينه‌در *ونبت‌ننك آناسى بنت‌سعيددر* وقيدارننك آناسى هاله بنت‌الحارث بن‌عمرو بن‌الحارث‌بن‌مضاض‌بن‌دب‌الجرهميدر واسماعيل عليه‌السلام‌ننك آناسى هاجردر * وابراهيم عليه‌السلام‌ننك آناسى ادنى بنت نمردر * بس‌پيغمبر عليه‌السلام نسبى اوچ حيثيتدن‌اوچ مرتبه ذكر قيلندى اى اوغل ايمدى‌ده بلماسنك‌اويات بولور *

(پيغمبر عليه‌السلام‌ننك ولادتى بياننده)

رسول عليه‌السلام‌ننك آناسى آمنه رجب آيى‌ننك اوّل جمعه كيچه‌سنده پيغمبر عليه‌السلام‌غه يوكلى بولدى اول‌وقت قريش ايچنده غايت قحطلق ايدى بس ير يوزى ياشاروب آغاچ‌لار كوزال يافراق‌لار يباردى شوننك اوچون بو يلنى سنهٔ مباركه تسميه قيلنمشدر * پيغمبر عليه‌السلام‌ننك والده‌سى ديمشدركه من حامله بولغان مدتمده اوزم‌ننك حامله‌ايكانمنى بلمادم‌حامله‌خاتون‌لارده‌بولغان آورلق وزحمت من‌ده بولمادى‌بارى‌حيض كورما كانلكمدن حامله‌ايكانمنى بلدم ومنكا يوقوم بلان‌اونوم آراسنده بر كمسنه كيلوب بلورمى‌سن‌كه سن‌سيدالانام‌غه حامله‌بولدنك ديدى آندان صونك ولادت زمانى يتكاچ اول كمسنه دخى كيلوب (قولى اعيذه بالواحد من شر كل حاسد ثم سميه محمدا) ديدى ديمشدر * آمنه‌ننك حملندن ايكى آى اوتكاچ عبدالله بن عبدالمطلب وفات‌بولمشدر* حضرت رسول صلى الله عليه وسلم فيل يلى‌ننك ربيع الاوّل اون ايكنچى كونى دوشنبه كيچه‌سنده دنياغه كيلدى‌كه هبوط آدمدن‌آلتى منك بريوز آلتمش دورت‌يل وطوفاندان دورت منك توقز يوز يكرمى ايكى‌يل * وابراهيم‌عليه‌السلام وفاتندان ايكى منك بش يوزاون‌يدى يل * وموسى عليه‌السلام‌ننك وفاتندان‌ايكى منك بريوزتوقصان بش يل * وداود عليه‌السلام‌ننك وفاتندان منك بش‌يوزيتمش بر يل * ورفع عيسى‌دان بش يوز يتمش يل‌كيچمش ايدى *

(پيغمبرعليه‌السلام‌ننك ولادتندن نبوتنه قدر بولغان واقعه‌لر بياننده)

پيغمبر عليه‌الصلوة و السلام مختونا مسرورا توغمشدر يعنى توغان وقتده سنتلى وكندكى كيسولمش بولغان حالده توغدى توغاچده رسول‌الله‌نى ثويبه ايمزدى * ثويبه ابولهب‌ننك آزاد ايتكان جاريه‌سى ايدى محمد عليه‌السلام‌ننك ولادتندن سيونوچ بيركان وقتده ابولهب آنى آزاد ايتمش‌ايدى آندان صونك بنى سعد قبيله‌سندن حليمه بنت ابى‌ذويب بن عبدالله بن حارث بن شجنه رضى الله عنها ايمزدى اوشبو ابى‌ذويب‌ننك نسبى الياس بن مضرده پيغمبر عليه‌السلام‌ننك

نسبنه توتاشادر * وحلیمه ننك ایری حارث بن العزی بن رفاعه در * پیغمبر علیه السلام ننك
رضاعا قرنداشلری عبد الله انیسه جدامه در حارث اولادی در * جدامه ننك لقبی
شیما ایدی بو شیما حنین صوغشنده اسیر توشوب من پیغمبرنکز ننك قرنداشی من
دیکاچ حضرت رسول حضورینه کیتوردیلر پیغمبر علیه السلام آنی تانوب اغنا قیلدی *
پیغمبر علیه السلام حلیمه یاننده مجموعسی بش یل توردی * کونلرده بر کون
حلیمهء سعدیه مکه ده رسول علیه السلام غه کیلدی اول وقت حضرت رسول حدیجه نی
تزوج ایتمش ایدی حلیمه قحطلقدان وحیوانلارننك قرلماقدن پیغمبر علیه السلام غه
شکایت قیلدی بس پیغمبر علیه السلام آننك حقنده حضرت حدیجه کا سویلاب
حدیجه آنکا قرق قوی وتوه بیردی حلیمه آلارنی آلوب کیتدی آندان صونك حلیمه
دخی زوجی حارث بن عبد الله بلان کیلوب حضرت رسول کا بیعت بیردیلر
مسلمان بولدیلار *
روایت قیلنمشدرکه شق صدر وقتنده پیغمبر علیه السلام اوچ یاشنده ایدی حلیمه
ایونده ایدی اما شق صدر دورت مرتبه واقع بولمشدر دیب مرویدر * پیغمبر
علیه السلام التی یاشنه کرکاچ والده سی آمنه بنت وهب بلان مدینه کا باردی وآننك
بنی عدی بن نجارننك زیارتنه باردیلار وام ایمن دخی برکا ایدی مدینه ده
دارنابعه کا نزول ایتدیلر وبر آی مقداری مدینه ده توردیلار پیغمبر علیه السلام
مدینه کا هجرت قیلوب تورا باشلاغاچ بو یرلرده آنام بلان یورکان ایدك دیب
سویلار ایدی * اندان آمنه حضرت رسولنی آلوب مکه کا قایتقانده یولده ابوا
دیکان یرده وفات بولدی میتن مکه کا نقل قیلندی دیب مرویدر * آمنه ننك
وفاتندان صونك پیغمبر علیه السلامنی ام ایمن قارادی وتربیه قیلدی پیغمبر
علیه السلام آنکا (انت امی بعد امی) دیر ایدی یعنی آنامدان صونك سن منم آنام
بولدنك دیر ایدی * ینه پیغمبر علیه السلام غه یدی یاشنده برقاطی کوز آوروی
پیدا بولدی مکه ده معالجه قیلدیلار فایده بولمادی بس عبد المطلب کا ایتدیلر
عکاظ ناحیه سنده بر راهب باردر کوز آوروینه دارو ایتار دیدیلر عبد المطلب بو
سوزنی ایشتکاچ پیغمبر علیه السلامنی آلوب آنده کیتدی وراهب ننك کلیسه سنه
یتکاچ ندا قیلدی راهب جواب بیرمادی ایشکی دخی بیکلی ایدی شول ساعت
کلیسه تزلزل قیلا باشلادی بس راهب کلیسه یقیلا دیب قورقوب یوکروب چقدی
وایتدی ای عبد المطلب بو یکت اوشبو امت ننك پیغمبریدر اکر سنکا چقماغان
بولسام اوستومه کلیسه یقیلور ایدی همان مونی اهل کتاب ننك مکرندن صاقلا دیب
حضرت رسول ننك کوزینه دارو ایتوب دخی اوزاری بلان بر آز دارو بیروب
یباردی * ودخی حضرت رسول سکز یاشنده ایدی باباسی عبد المطلب وفات بولوب حجونده

دفن قیلندی وعبد المطلب اوزی ننك وفاتی وقتنده حضرت رسولنی ابو طالب کا وصیت قیلوب تابشردی آندان صونك ابو طالب تربیه سنده بولدی چونکه ابو طالب و پیغمبرننك آتاسی آتا آنا بر توغان قرنداشلر ایدی زبیر دخی آتا آنا بر توغان قرنداشلر بولغان اوچون محمدنی من آلوب تربیه قیلایم دیب قرغه صالوشدی لار قرعه ابو طالب کا توشدی پیغمبر علیه السلام اوزی دخی آنی اختیار قیلدی *

وجه مشروح اوزه عبد المطلب ننك وفاتندان صونك رسول علیه السلام نی آتاسی بلان بر توغمه قرنداشی ابو طالب اوزی ننك تربیه سنه آلوب شول قدر محبت ایتمش ایدی که دایم برکا آشاب برکا ایچوب برکا کروب برکا چقار ایدی وابو طالب آنکا انك لمبارك دیر ایدی * قاچانکه رسول علیه السلام اون ایکی یاشنه یتکاچ ابو طالب بلان شامغه کیتدیلر بصره غه کرکاندن صونك بحیرا راهب که اسمی جرجیدر حضرت رسولنی صفتندان بلدی و مبارك قولوندان توتوب بو سید العالمیندر مونی حق تعالی عالم کا رحمت اوچون کوندردی دیب ابو طالب کا ایتدی مونی شامغه آلوب بارما مکه کا کوندر زیرا که یهوددن بر مضرت ایرشماسون دیدی * وبحیرا حضرت رسول کا حتی بعثتدن مقدم ایمان کیتورمش ایدی شوننك اوچون بعض علما آنی صحابه لر قطارسنه کرتمشلردر * حضرت رسول علیه السلام یاشی اون بش کا یکرمی کا یتکان زمانلارنده آغالاری بلان برکا صوغوشقه چقار ایدی * ویاشی یکرمی بش لرکا باصقان زماننده صدق وامانتی خلق اراسنده مشهور بولوب محمد امین دیرلر ایدی وحضرت رسول ننك صدق وامانتی حضرت خدیجه بنت خویلد بن اسد بن عبد العزی بن قصی بن کلاب قه مسموع بولدی حضرت خدیجه رضی الله عنها ننك اولوغ بایلغی بار ایدی بس حضرت رسول کا میسره بلان شامغه تجارت قصدی بلان بارماس میکان دیب کشی یباردی پیغمبر علیه السلام قبول بیوروب میسره بلان شامغه باروب سودا قیلدی لار مال لارین تیز زمانده صاتوب واول یرننك مالنه آلوشدروب ینه کوب فایده بلان مکه کا قایتدی لار * بس میسره رسول حضرتلرندن کورکان برکات وکراماتین حضرت خدیجه کا سویلادی وخدیجه اوزینی حضرت رسول کا عرض قیلدی بس پیغمبر علیه السلام قبول بیوروب حضرت خدیجه نی تزوج ایتدی اول وقت حضرت رسول ننك عمر شریفلری یکرمی بش یاشنده ایدی * وحضرت خدیجه ننك عمری قرق یاشنده ایدی * ودخی پیغمبر علیه السلام ننك عمری اوتوز اوچ یاشنه یتکان زمانده قریش قبیله سی کعبه ننك بناسین یانکارتماغه اتفاق قیلدی لار بناسی ننك بعض یرلری ویران بولمش ایدی بس کعبه ننك بناسنه حاضرلنوب جده سواحلنده بر کیمه والوب تولقون بلان قاغولوب دریا چیتنه چقمش ایدی آننك آغاچ لارین آلوب مکه ده بر قبطی کمسنه بار ایدی بالطه اوستاسی

ایدی شول کیمه‌ننك تاقتالارندان یوونوب کعبه‌ننك بناسین توزاتدیلر بیوکلکی اون سکز ذراع ایدی حجر اسودنی اورننه قویاسی بولغاچ هر قایسی قبیله من قویامن دیب آرالارنده مخاصمه بولدی آندان صونك اتفاق ایتدیلر اکر کم کیلسه‌ده آنی حاکم ایتوب آننك مصلحتی بلان عمل قیلورمز دیب تورغانده حضرت رسول کیلدی بس پیغمبر علیه السلام غه مصلحتلرین ایتدیلر پیغمبر علیه السلام امر قیلدی بر کیوم کیتوردیلر پیغمبر علیه السلام آنی یرکا جایدی و حجر اسودنی اوستنه قویوب هر بر قبیله بر پوچماغندان توتوب کوتارماکا امر قیلدی وامرینه اطاعت قیلوب اول بیورغانچه کوتاردیلر و حجر اسودنی پیغمبر علیه السلام اوزی اورناشدردی همه‌سی راضی بولدیلار * .

(پیغمبر علیه السلام ننك نبوتندن مقدم عرب لرننك دیانتی بیاننده)

پیغمبر علیه السلام و عموما عرب طائفه‌سی پیغمبرلك کیلماسدن مقدم ابراهیم واسماعیل علیهما السلام شریعتی اوزه متدین ایدیلر ابراهیم ننك واسماعیل علیه السلام ننك دینی وشریعتی عرب آراسنده زایل بولوب بتماکان ایدی اوزلاری پت پرست بولسه‌لارده آرالارنده ابراهیم علیه السلام ننك شریعتی بار ایدی مثلا حج وطواف قیلمق وسنت‌کا اوتورتمق وطلاق اوچ بولغانده واقع بولوب بر ایکی بولغان زمان زوج رجعت قیلسه اختیاری بار ایدی * دیت نفس یوز توه ایدی * جنابتدن غسل ایتمك * مضمضه واستنشاق ایتمك * مسواك توتمق * وتحریم محارم * وطرناق کیسمك * وصوبلان استنجا ایتمك * وقولتوق جونون یولوقمق * عانه جونون کیتارمك * اوغری ننك صونك قولون کیسمك عرب آراسنده حضرت ابراهیمدن قالغان شریعت ایدی پیغمبر علیه السلام اوشبولار اوزه ایدی بعض خصوصده اوزی تحری واجتهاد قیلور ایدی * صبی وقتندان اوق اصلا پت‌قه کوز صالمادی وقرندا شلری ایده پت لر یاننه بارایق دیسه‌لرده یاقن بارماس ایدی وآلاردان عیب ایتار ایدی اوز قولونکز بلان یاصاغان جامد نرسه‌کا عبادت می قیلاسز دیر ایدی *

(پیغمبر علیه السلام غه ابتدا وحی کیلکانی بیاننده)

بس پیغمبر علیه السلام قرق یاشنه یتکاچ فیل یلی ننك قرق برنچی سنه‌سنده رمضان آیی ننك اون توقزنچی کوننده عالمکا رحمت یوزندن الله تعالی آنکا پیغمبرلك وحی قیلدی * ابتداءٔ وحی پیغمبر علیه السلام ننك یوقوسنده رؤیای صادقه بلان وحی قیلندی آندان صونك پیغمبر علیه السلام هیچ کم‌کا قاتوشماس بولدی خلوتنی سور بولدی حرا طاوینه باروب آنده کیچه‌لرده عبادت قیلور ایدی بو حال اوزه مستمر

ایکان آخر حرا طاونك انكسزدان الله تعالی ننك امری کیلدی فرشته کیلوب اقراء
دیدی * پیغمبر علیه السلام اوزی روایت قیلمشدرکه حرا طاونده ایدم منکا براو
کیلوب اقراء دیدی من اوقومق بلماسمن دیدم بس منی توتوب قصدی شویله که
بی طاقت بولدم آندان صونك منی قویدی اوقو دیدی ینه اوقومق بلمایمن دیدم
ینه توتوب قصدی شویله که طاقتم قالمادی ینه اوقو دیدی اوقومق بلماس من
دیدم ینه اوچونچی مرتبه دخی قصدی شویله که طاقتم قالمادی ینه (اقراء وربك الاکرم
الذی علم بالقلم علم الانسان مالم یعلم) دیدی ابتدا پیغمبر علیه السلام غه اینکان
سوره اوشبودر * بس پیغمبر علیه السلام آندان دونوب تتراب حدیجه ننك یاننه
کیلدی منم اوستومه یابنکز دیدی بس اوستنه یابدیلار قورقوی باصولغونچه یاتدی
آندان صونك توروب ایتدی یا حدیجه بلورمی سن منکا نی بولدی دیب قصه نی
خبر بیردی حدیجه رضی الله عنها ایتدی سنکا سیونوچ الله تعالی ابدا سنی ذلیل
ایتماس دیب رسول الله بلان ورقه بن نوفل ینننه کیتدیلر ورقه حدیجه ننك عموسی
اوغلیدر جاهلیت زماننك تنصر ایتوب کتاب عربی یازار ایدی قارت کشی ایدی
واوزینه کوزسزلك عارض بولمش ایدی * حدیجه انکا ایتدی ای عمزادم قرندا شنك
اوغلی نی سویلار دیدی ورقه ایتدی قرنداشم اوغلی ماتری دیدی بس پیغمبر
علیه السلام آنکا هرنی کورکانلرندن خبر بیردی ورقه ایتدی بو اول ناموس اکبردرکه
موسی اوزرینه نازل بولمش ایدی وای کاشکی حیاتده بولسام سنکا یاردم ایتار ایدم
دیدی آندان صونك ورقه اوزاق یاشامادی وفات بولدی * ودخی پیغمبر علیه
السلام دان روایت قیلنمشدرکه برکون حراتاونده کوکدن برتاوش ایشتدم کوككا
کوتارلوب قارادم منکا کیلکان فرشته کوك بلان یر آراسنده کرسی اوزره اولتورور ایدی
آندان قورقوب قایتدم منم اوستومه یابونکز دیدم اوستمه یابدیلار اول وقتده الله
تعالی یاایها المدثر سوره سین ایندردی دیمشدر * پیغمبر علیه السلام ننك مجموع
پیغمبرلکك جبرائل علیه السلام یکرمی دورت منك وحی کیتوردی دیمشلردر تفصیل
حاجت بولسه اوزون تواریخ کتابلارندان قارا *

(تمام نبوت ورسالت صونکنك طهارت ونماز بیاننك)

الله تعالی محمد علیه السلام نی پیغمبر مبعوث ایتکان کونده حضرت رسول ننك عمری
تمام قرق یاش ده برکون ایدی بس آلتی آی رؤیای صادقه بلان وحی الهی ظهور
ایتکاندن صونك جبرائیل علیه السلام ابتدا حرا طاونده کیلوب یارلیغ رسالتنی
تبلیغ قیلدی رسالت کیتورکان کون دوشنبه کون بولوب رمضان آیی ننك اون توقز
کونی اوتمش ایدی رسالت ظهور ایتدی قرآندان اینك اوّل اینکان سوره اقراء

سوره‌سی ایدی حرا طاونکه اینمشدر * حرا طاونکه جبرائیل علیه السلام قناطی بلان یرکا صوقدی صو پیدا بولدی پیغمبر علیه السلامغه طهارت آلمقنی اوکراتدی وایکی رکعت نماز اوقومقنی اوکراتدی ابتداء اسلامده ایرته نماز ایکی رکعت احشام نمازی ایکی رکعت فرض بولدی * آندان صونك معراج کیچه‌سنکه بش وقت نماز فرض بولدی * مواهب کتابنکه منکوردرکه جبرائیل علیه السلام پیغمبر علیه السلامغه غایت کوزال صورتده وغایت خوش ایس بلان ظاهر بولوب ایتدی یا محمد تحقیق الله تعالی سنکا سلام ایتوب بیورورکه سن منم آدمی لرکا وجن لرکا یبارلمش رسولم سن آلارنی لا اله الا الله دیماکا دعوت قیل * جبرائیل علیه السلام بو سوزنی تبلیغ قیلوب آیاغی بلان یرکا تیبدی صو پیدا بولدی بس حضرت جبرائیل پیغمبر علیه السلامغه اوکراتمك اوچون طهارت آلدی پیغمبر علیه السلام دخی طهارت آلدی وجبرائیل علیه السلام توروب نماز قیلدی پیغمبر علیه السلامغه دخی امر قیلدی اوشبو کیفیتکه طهارت آل اوشبو کیفیتکه نماز اوقو دیب اوکراتدی آندان صونك جبرائیل علیه السلام کوككا چقدی حضرت رسول دخی اوزی‌نینك خانه‌سنه یونالدی یولکه تاحدیچه‌ننك خانه‌سنه کیلوب یتکونچه تاش بارمو آغاچ بارمو حیوان بارمو بارچه‌سی السلام علیك یارسول الله دیب قالورلار ایدی بس حضرت حدیچه‌کا قایتوب خبر بیردی وآنکا هم حضرت جبرائل اوکراتکان کیفیتچه طهارت آلماغه ونماز اوقوماغه اوکراتدی * اینك اوّل مرتبه توحیدکا کنه والله تعالی ننك عذابندان قورقوتماغه‌غنه امر بولدی الله‌نی بر دیب ایت رسولنی حق دیب ایت الله تعالی ننك عذابندان قوتولورسن دیب دعوت قیلماغه‌غنه امر بولمش ایدی آندان صونك معراج کیچه‌سنکه بش وقت نماز فرض بولدی *

(پیغمبر علیه السلام‌ننك دعوتنه اینك اوّل ایمان کیتورکانلر)

اینك اوّل حضرت رسولکا تصدیق ایتوب ایمان کیتورکان حضرت حدیچه‌در آندان صونك حضرت علی رضی الله عنه‌در اول وقتده علی اون یاشنکه ایدی آندان صونك ابوبکر صدیق رضی الله عنه‌در آندان صونك غیرلری برام برام کیلوب ایمان کیتوره باشلادی‌لار اما بحیرا راهب بارچه‌سندان ایلکاری ایمان کیتورمش ایدی * اما اولوغ لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان ابوبکردر * صبی لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان علی‌در * خاتون لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان حدیچه‌در دیب بلمك کیرا اکدر * ودخی قل لاردان اینك اوّل ایمان کیتورکان زید بن حارثه‌در آندان صونك عثمان بن عفان * زبیر بن عوام * عبد الرحمن بن عوف * سعد بن ابی وقاص * طلحه بن عبد الله * حضرت ابوبکرننك دعوتی بلان اسلامغه کیلوب

ابوبکر آلارنی حضرت رسول حضورینه کیتوروب نماز قیلدیلار * آندان صونك ابوعبیده بن عامر بن عبد الله بن جراج * وعثمان بن مظعون وغیرلری برام برام ایمان کیتورمشلردر اما عمر رضی الله عنه‌ننك اسلامی صونکراق واقع بولمشدر *

(پیغمبر علیه السلام‌ننك آشکاره دعوتکا ماٴمور بولمقی بیاننده)

پیغمبر علیه السلام ابتداٴ نبوتنده خلقنی اسلامغه یاشرنچه دعوت قیلور ایدی وحضرت ابوبکر رضی الله عنه دخی اوزی‌ننك یاقن لارین وقرنداشلرین یاشرنچه اسلامغه دعوت قیلوب حضرت رسول حضورینه کیتورور ایدی * پیغمبر علیه السلام‌ننك ابتداٴ نبوتندن اوچ یل اوتکاچ الله تعالی فاصدع بما توٴمر آیتی بلان اشکارا دعوت ایتماکا بیوردی بس ماٴمور بولغان کیفیتچه قومنه ندا قیلوب اشکارا دین اسلامغه دعوت قیلا باشلادی آندان صونك عمر رضی الله عنه مسلمان بولغاچ دین اسلام تمام قوت تابدی * اوّلده پیغمبر علیه السلام پت‌لرینه وجاهلیت عادتلرینه تیما کانلکدن ویومشاقلق بلان دعوت قیلغاننه کوره قومی رد قیلمادی‌لار لکن صونکندان الله تعالی‌ننك امری بولوب قاطیلق بلان دعوت قیلا باشلاغاچ اسلامغه کیلکاندن غیرلری همه‌سی بر یاقلی بولوب پیغمبر علیه السلامغه دوشمان بولدی‌لار عموسی ابوطالب آنی حمایه قیلور ایدی * بوایش قریش قومنه آور کیلوب قریش اولوغ لارندان بر بولوك آدم ابوطالبکا کیلدیلر وایتدیلر که قرنداشنك‌ننك اوغلی بزننك دینمزنی عیب ایتادر وبزنی احمق‌قه صایادر وبابالارمزنی آزغون لاردان صایادر یاکه آنی بو اشدن منع قیل یاکه بزننك آرامزدان چق دیدیلر بس آلارنی ابوطالب یومشاقلق بلان رد قیلدی * تکرار بیله واقع بولغاندان صونك ابوطالب عاجز بولوب بیك خفاچیلق‌قه توشدی ایتدی ای قرنداشم اوغلی سننك حقنکده قومنك شولای ایته‌لر بولای ایته‌لر دیکاچ پیغمبر ایتدی ای قرنداشم آلار کیراك ایسه قویاشنی بر یاغمه آی‌نی بر یاغمه قویسون لار آنکده من الله تعالی‌ننك امرین قویمامن دیب یغلاب بر یاققه کیتدی ابوطالب ایتدی ای قرنداشم اوغلی تلاکاننکنی سویلا والله سنی هیچ بر ذلیل قیلماس دیدی * بس هر قبیله اوزلرندن مسلمان بولغان آدملرنی غایت رنجوتماکا باشلادی‌لار الله تعالی ابوطالبنی وپیغمبر علیه السلامنی صاقلادی اما قریش کافرلری سوز بلان غایت حقارت قیلور لار ایدی باشلاری ابولهب وابوجهل ایدیلر آندان صونك حضرت عمر وحضرت حمزه مسلمان بولغاچ قریش کافرلری آقرون آقرون باصولدی‌لار اسلام قوت تابدی * قاچانکه ابوطالبکا اولوم سرخاوی تیکاچ آنکا پیغمبر علیه السلام

ای قرندا شم ایمان کیتور تا که آخرتده سنکا شفاعت قیلماغه قادر بولایم دیدی قبول ایتمادی نبوت ننک اونتچی یلنده هلاك بولدی *

(پیغمبر علیه السلام ننک معراجغه آشماقی بیاننده)

حضرت رسول ننک معراجی پیغمبر مبعوث بولغاچ اون ایکنچی یلنده رمضان ننک اون یدنچی کیچه سنده شنبه کیچ واقع بولمشدر مکه دن مدینه کا هجرتندن اون سکز آی مقدمدر * حضرت رسول جسدلری وروحلاری بلان معراجغه آشدی ومعراج کیچه سنده الله تعالی نی باش کوزی بلان کوردی و الله تعالی بلان سویلاشدی والله تعالی آنکا وامتنه بش وقت نماز فرض قیلدی آندان صونک پیغمبر علیه السلام معراجدان قایتوب قومنه خبر بیردی ابوبکر رضی الله عنه وباشقه صحابه لر همه سی تصدیق قیلدی لار وکافرلری انکار قیلدی لار ویالغانغه توتدی لار معراج خبرین کیتورکاندن صونک کافرلرننک انکاری آرتوب بیکراك دوشمانلق لارین اظهار قیلدی لار پیغمبر علیه السلامغه ومسلمانلارغه شول قدر زحمت وجفا چیکدردیلر هیچ ممکن توکل اوّل سوز بلان مسخره قیلورلار ایدی صونکنده ان حتی قول اوزاتماغه باشلادی لار کافرلرننک بو رنجتولرندن پیغمبر علیه السلام ایمان کیتورکان صحابه لرکا مدینه کا کوچماکا امر قیلدی ابو بکر رضی الله عنه دخی هجرت قیلماغه اذن صورادی پیغمبر علیه السلام ایتدی آشوقمه شاید که الله تعالی سنی منکا یولداش قیلسه کیراك دیب قالدردی *

(پیغمبر علیه السلام ننک معجزالری بیاننده)

اما پیغمبر علیه السلام ننک معجزالری حقنده ایتوب بتورمکدن تللر عاجزدر ویازوب بتورمکدن قلملر قاصردر معجزاسی حقنده نیچه اولوغ کتاب لار تصنیف قیلنمشدر لکن بو کیچکنه رساله مزده تبرکا بر نیچه سین بیان ایتلیك * اوّل مبارك یوزنده نبوت نوری بارلغی ظاهر ایدی کورکان کشی هیچ کم بو پیغمبر توکل دیب ایتماس ایدی دخی قیامت کوننه چه کیلاچك امتلرندن ظهور ایتکان کرامات همه سی معجزاسندان در ودخی آی نی ایکی کا شق قیلدی هر اطرافداغی خلق عیانا کوردیلر * قرآن دخی معجزاسی ننک اینك اولوغسیدر قرآن معجزا ایکانن حتی دوشمان لار اقرار قیلمش لاردر * شق قمر قصه سی هجرتلرندن مقدم مکه ده واقع بولدی نبوتی سکزنچی یل ایدی * ودخی آغاچ لار تاش لار سویلاشدی السلام علیك یارسول الله دیرلر ایدی * آز طعام بلان کوب کشینی تویدرماقی دخی معجزاسنداندر * دخی تبت سوره سی نازل بولغاندان صونك ابو لهب ننك خاتونی پیغمبر علیه السلامغه کیلدی

ابو بکر رضی الله عنه دخی پیغمبر علیه السلام بلان ایدی ایتدی یارسول الله بو ملعونه
عورتدر سنکا زحمت بیرماکای ایدی بر طرفقه کیتسانکز بولماسمی دیدی پیغمبر
علیه السلام ایتدی اول منی کورماس دیدی بس ملعونه کیلوب یتدی سننك
یولداشنك محمد منی هجو ایتمش دیدی ابو بکر ایتدی محمد شاعر توکلدر شعر
سویلاماس دیدی خیر آلای مو من سنکا اشانامن دیب کیتدی* اول کیتکاچ ابو بکر
ایتدی یا رسول الله اول ملعونه سنی نیچوك کورمادی دیدی پیغمبر علیه السلام
ایتدی منی بر فرشته قناطی بلان قابلاب توردی دیدی* ودخی اولوغ معجزاسی
معراجدر ومسجد اقصی وبیت المقدس احوالندن خبر بیرماکیدر * معراج قصه سی
نبوتی ننك اون ایکنچی یلنده واقع بولدی دیب یوقاریده ذکر قیلنمش ایدی *

*(پیغمبر علیه السلام ننك مکه دن مدینه کا هجرتی بیانند ه *

پیغمبر علیه السلام ننك امری بلان بعض صحابه مدینه کا هجرت قیلوب مدینه ده
انصار ومهاجرین برکا قوشولغانن قریش کافرلری بلدیلر بس رسول اکرم ننك
دخی مدینه کا هجرت قیلوونداان خوف کاتوشدیلر دار الندوه دیکان بر یرده مصلحت
قیلوب رسول الله نی حاشا اوترورکا قصد قیلدی لار ابلیس لعین دخی آلارننك
ایچنده ایدی بر شیخ نجدی صورتنده ایدی مصلحتلری قرار تابوب هر قایسی
یرلو یرینه تارقالدی لار * بس جبرائیل علیه السلام کیلوب رسول اکرم کا ایتدی
بو کیچه توشاکنکده یوقلاما دیدی * قریش کافرلری کیچ بولغاچ بر نیچه کافرلر
حضرت رسول ننك قاپوسنه کیلوب یوقلاغانن کوتوب توردی لار یوقلاغاچ کروب
اوترورمز دیب تورورلار ایدی بس پیغمبر علیه السلام چغوب توفراق آلوب اول
ملعونلر ننك کوزلرینه ساچدی ویس سوره سندن فاغشیناهم فهم لا یبصرون غه چه
اوقوب کیتدی الله تعالی آلارننك کوزلرین کورماس ایتدی آلار ابو جهل وابو لهب
بلان اونلاب کشی ایدیلر* رسول الله ننك امری بلان حضرت علی آننك ایونده
یاتوب قالدی * اول کافرلر یاننه بر غیر کشی چیتدن کیلوب مونده نی کوتوب
توراسز دیکاچ آلار محمد نی کوتوب تورورمز دیب جواب بیردیلر اول کشی ایتدی
الله سزنی خائب قیلدی که محمد سزننك باشنکزغه توفراق ساچوب چغوب کیتدی دیدی
هر قایسی باشلارین قارادی لار واقعا توفراقدر راست میکان دیب حضرت رسول ننك
خانه سنه نظر صالوب کوردیلر حضرت رسول ننك اورنونده براو یاتور کیتماکان
ایمش دیب تانکغه قدر کوتوب توردی لار علی ایکانن بلکاچ محمد قایده دیدیلر
علی رضی الله عنه من بلمیمن دیب جواب بیردی* بس نبوتی ننك اون اوچونچی
یلی ربیع الاوّل ننك غره سنده حضرت رسول ابو بکر رضی الله عنه بلان مکه دن چغوب

مدینه‌کا یونالدی‌لر * بو طرفده کافر بیله آلدانوب قالدیلار اول آراده ابو بکر بلان حضرت رسول مکه آستونده ثور طاوینه باروب بر مغاره‌کا کرمشلر ایدی الله تعالی‌نینک امری بلان شول ساعت مغاره‌نینک قپوسینه اورماکوچ اویالادی کوکارچن یومورقه صالوب بالا چقاردی بولار بارچه‌سی دوشمان‌لارنی دفع اوچون ایدی * بس اول کافرلر حضرت رسول‌نینک کیتکانن بلکاچ مکه‌نی آستون اوستینه کیتروب ازلادیلر هر طرفقه قائف‌لر کوندردیلر تابا آلمای عاجز بولدی‌لار حتی محمدنی توتقان کشی‌کا توه بیرورکا وعده قیلدی‌لار بو اش آلارغه کمال مرتبه مشکل بولدی هر قبیله‌دن قلیچ‌لار بلان یکت‌لر چقدی * مذکور ثور طاونده غارکا کیلدیلر کوردیلر اورماکوچ اویالاغان کوکارچن بالا چقاروب یاتور مونده یوق دیب آندان قایتماقچی بولدی‌لار اول برسی مغاره‌نینک ایچینه کروب قارایق دیدی امیه بن حلف دیکانلری ایتدی آنده نی قاری‌سز مونده بو کوکارچن‌لر وبو اورماکوچلر اویالاغانده محمد توغماغاندورده دیدی * آندان صونک حضرت رسول ابو بکر بلان مغاره‌ده اوچ کیچه کوندوز توروب مدینه‌کا یونالدیلر * مدینه خلقی پیغمبرنینک مکه‌دن چققانن ایشتکاچ هر کون قارشو چغوب کوتوب توررلار ایدی ربیع الاوّل‌نینک اون ایکنچی کونی مدینه‌کا باروب کردیلر مدینه خلقی غایت ممنون بولدی‌لار *

* پیغمبر السلام‌نینک هجرتندن صونک بولغان واقعه‌لر بیانینده *

بس حضرت رسول مدینهٔ منوره‌ده هجرت‌نینک اوّل یلنده مسجد نبی‌نینک بناسینه شروع قیلدی مسجد شریف‌نینک اوزونلغی یوز ذراع وآرقلیسی کمراک ایدی ومدینه‌کا نزول‌لندن توقزنچی آیده حضرت عایشه‌نی تزوج قیلدی * مدینه‌ده دورتار رکعت نماز فرض بولدی ایلکاری ایکشار رکعت ایدی اما سفر نمازی اوّلکیچه ایکی رکعت قالمشدر دخی مدینه‌ده اذان مشروع بولدی * پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدا بعثتنده یومشاقلق بلان وخفیة دعوت بلان مأمور ایدی آندان صونک قاطی‌لق بلان وقورقوتوب دعوت بلان مأمور بولدی * حکمت الهیه اقتضاسینچه بعثت‌نینک اوّلنده آیت کریمه بلان قتال نهی قیلنمش ایدی آندان صونک مدینه‌کا هجرت قیلغاچ ابتدا قتال خصوصنده اینکان آیت (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله علی نصرهم لقدیر) آیتی بولدی * بس رسول الله حضرتلری وصحابه‌لر کافرلر بلان غزا ایتوب هر طرفقه عسکر یبارا باشلادی تاکه خلق دین‌کا کرکونچه قدر مجاهده بیوردی * پیغمبر علیه السلام اوزی یکرمی یدی غزا قیلمشدر توقزینده اوزی بالذات مقاتله قیلدی که آلار اوشبولاردر بدر احد حنین مریسیع خندق قریظه خیبر مکه وطایف صوغش‌لاریدر وقرق یدی یرکا اوزی بارماینچه عسکر

كوندرمشدر ابتدا و دان غزوه‌سیدر كه هجرت‌ننك ایكنچی یلند صفر آینك واقع
بولدی * ومدینه‌كا قدومندن اون سگز آی اوتكاچ شعبان آینك قبله بیت مقدس دن
كعبه‌كا تحویل قیلندی * وآندان صونك رمضان روزه‌سی فرض بولدی دخی اوشبو
رمضاننك عیدندن ایكی كون مقدم زكات وفطر واجب بولدی* ودخی توقزنچی آیك بدر
غزاسی واقع بولدی رمضان‌ننك اون ایكنچی كونی ایدی صحابه‌دن اوچ یوز كمسنه
ایدیلر * ودخی مدینه‌كا قدومی‌ننك اوچونچی یلنده احد صوغشی واقع بولدی
شوّال آینك ایدی اون ایكسنك * احد غزاسندان صونك مذكور یل ایچنك حسن
بن علی وجودكا كیلدی ورسول الله حضرتلری زینب بنت خزیمه‌نی تزوّج بیوردی
وكریمهٔ مكرمه‌سی ام كلثومنی عثمان رضی الله عنه‌كا نكاحلندی واوشبو یلك خمر
حرام بولدی * وهجرت‌ننك بشنچی سنه‌سنك مریسیع غزوه‌سی واقع بولدی غزوهٔ
بنی مصطلق دیب دخی تسمیه قیلنور شعبان‌ننك ایكنچی كوننده ایدی وبویلده
شوّالده دخی خندق غزوه‌سی واقع بولمشدر وخندق صوغشندان قایتو بلان بنی قریظه
غزاسنه چقماغه امر بولوب مذكور یلك دخی حضرت رسول زینب بنت جحشنی
تزوّج بیوردی آناسی امیمه بنت عبد المطلبدر واوشبو سنه‌ده دخی حج فرض بولدی*
هجرت‌ننك یدنچی سنه‌سنك خیبر صوغشی واقع بولدی محرم آیی‌ننك آخرنك ایدی
واوشبو سنه‌ده پیغمبر علیه السلام ام حبیبه بنت ابی سفیان‌نی تزوج ایتدی اسمی
رمله‌در واوشبو یل ایچنده دخی پیغمبر علیه السلام كوب طرفلارغه ایلچیلر وكوب
پادشاه‌لارغه نامه‌لر كوندروب اسلامغه دعوت قیلدی* وهجرت‌ننك سكزنچی یلنك
مكه فتح قیلندی حضرت رسول كعبه‌ننك آچقچین عثمان بن ابی طلحه‌كا تابشردی
واوشبو یلك دخی حنین صوغشی واقع بولدی ومذكور یلده حضرت رسول‌ننك
ابراهیم اسملی اوغلی وجودكا كیلدی ماریهٔ قبطیه‌دن وزینب بنت رسول الله
وفات بولدی* وتوقزنچی سنهٔ هجریه‌سنك هر اطرافدان كروه كروه ایلچیلر كیلوب
اسلاملرین اظهار قیلدی‌لار هر اطرافدان خلق كیلوب اسلام دیننه كرورلر ایدی
ام كلثوم بنت رسول الله اوشبو سنه‌ده وفات بولدی * اونونچی سنهٔ هجریه‌سنك
حضرت رسول مكه‌كا حج كا چقماغه بیوردی مونی حجة الوداع دیرلر مدینه‌دن توقصان
منك آدم بلان چقدی زوجات طاهراتلری بارچه‌سی حج كا چقدیلار (الیوم
اكملت لكم دینكم) آیتی نازل بولدی واوشبو اونونچی یلده دخی هر اطرافدان
وپادشاه‌لاردان ایلچیلر كیلدی مجموعسی یتمش ایكی عدد ایلچیلردر * وآندان
صونك هجرت‌ننك اون برنچی یلنده رسول الله حضرتلاری‌ننك روح پرفتوحلاری
اعلاء علیین‌كا طیران قیلدی مرض موتی بیزكاك وباش آوروی ایدی آلتمش اوچ
یاشنك ایدی * قرق یاشنك پیغمبرلك كیلدی پیغمبر بولغاچ مكه‌ده اون اوچ یل

آندان مدینه‌کا هجرت قیلوب مدینه‌ده اون یل ترکلك قیلدی *

(پیغمبر علیه السلام ننك زوجات طاهراتلری بیاننده)

پیغمبر علیه السلام ننك زوجات طاهراتلری حقنده مختار بولغانی اوشبودرکه اون بردر التسی قریشدن دورتسی غیر قبیله‌لردن وبری اسرائیلیه‌دندر وزوجات مذکوره‌لرننك ایکسی اوزندن مقدم وفات بولوب توقزی اوزندن صونك دنیادان کیتمشلردر اوزندن مقدم وفاتلاری برسی خدیجهء کبری رضی الله عنها وبرسی ام المساکین بنت خزیمة الهلالیه‌در رضی الله عنها قالغانلارین قصقه‌لق بلان ابن الفضل المقدسی اوچ بیتده ذکر ایتمشدرکه *

توفى رسول الله عن تسع نسوة اليهن تعزى المكرمات وتنسب
فعايشة وميمونة وصفية وحفصة يتلوهن هند وزينب
جويرية مع رملة ثم سودة ثلاث وست ذكرهن مهذب

حضرت خدیجه رضی الله عنها زوجات طاهرات ننك اوّلکیسی وافضلی ایکانی متفق علیه‌درکه خویلد بن اسد بن عبد العزی بن قصی بن کلاب ننك قزی ایدی آناسی فاطمه بنت زایدة بن الاصم‌درکه بنی عامر بن لوی‌دندر هجرتدن اوچ یل مقدم آلتمش بش یاشنده وفات ایتدی پیغمبر علیه السلام ننك نی قدر اولادی بولسه بارچه‌سی حضرت خدیجه‌دندر مگر ابراهیم ماریهء قبطیه‌دن توغمش ایدی * ایکنچی سوده بنت زمعه بن قیس بن عبد الشمس بن عبدود بن نضر بن مالك بن حسل بن عامر رضی الله عنهادر آناسی شموس بنت قیس‌دور حضرت خدیجه‌ننك وفاتندان صونك تزوج ایتمش ایدی اما حضرت خدیجه‌ننك حیاتنده اوسته‌نه خاتون آلمامش ایدی سوده حضرتلاری حضرت عمر ننك خلافتنده وفات ایتدی *اوچونچی حضرت عایشه رضی الله عنها بنت ابوبکر الصدیق درکاها پیغمبر علیه السلام آنی حمیرا تسمیه قیلور ایدی آناسی رومان بنت عامر بن عویمر بن عبد شمس بولوب بنی مالك بن کنانه‌دندر بیغمبرلك کیلکاچ اوچونچی یلنده تزوج ایتمش ایدی اول وقت آلتی یاشنده بولوب مدینه‌کا هجرت قیلغاندان صونك توقز یاشنده زفاف قیلنمشدر پیغمبر علیه السلام‌دان اون سکز یاشنده قالدی فقیهه وعالمه وفصیحه ایدی صحابه‌دن وتابعین‌دن کوب کشیلر آندان حدیث روایت قیلمشلاردر هجرت ننك ایللی یدنچی یلنده آلتمش یاشنده وفات بولدی * دورتنچی حفصه رضی الله عنها بنت عمر بن الخطاب‌در آناسی زینب بنت مظعوندر هجرت ننك اوچونچی یلنده نکاح ایتمش ایدی حفصه رضی الله عنهادان روایت قیلنمش حدیثلر دخی کوبدر * بشنچی زینب رضی الله عنها بنت خزیمه بن الحارث الهلالیه‌در

مسکینلارنی دایم طعاملندرمکی سببلی ام المساکین دیرلار ایدی آنی پیغمبر علیه السلام
هجرت‌ننك اوچونچی یلنده تزوج ایتدی اما اوزاق یاشامادی هجرت‌ننك دورتنچی
یلنده وفات بولدی * آلتنچی زینب بنت جحش بن ذیاب بن یعمر بن صبره
بن مره بن کثیر بن غنم بن دودان بن اسد بن حزیمه رضی الله عنهادر آناسی
امیمه بنت عبد المطلب بن هاشمدر عمه‌سی قزی ایدی پیغمبر علیه السلام آنی
وحی بلان تزوج ایتدی اسمی بره ایدی پیغمبر علیه السلام زینب دیب تسمیه
قیلمشدر الله تعالی منی یدی کوکدن نکاح ایتمش دیب تفاخر قیلور ایدی رضی الله
عنها هجرت‌ننك بشنچی یلنده نکاح قیلنوب یکرمنچی یلنده مدینه‌ده وفاتدر ایللی
اوچ یاشده ایدی * یدنچی ام حبیبه‌در اسمی رمله بنت ابی سفیان بن حرب بن
امیه بن عبد شمس بن عبد منافدر رضی الله عنها آناسی صفیه بنت العاص‌در
هجرت‌ننك یدنچی یلنده تزوج ایتوب قرق دورت تاریخنده مدینه‌ده وفات
ایتدی قرق ایکی یاشنده ایدی * سکزنچی ام سلمه‌در رضی الله عنها اسمی هند بنت
امیه بن المغیره بن عبد الله بن مخزوم بن یقظه بن مره بن کعب بن لوی‌در
آناسی عاتکه بنت عامر بن ربیعه‌در غایت حسنا وجمال ایاسی بولمقی جهتندن
حضرت ابوبکر وحضرت عمر صورادی‌لار آلارغه بارمادی حضرت رسول‌ننك آلای
ایسه من آلایم دیکان سوزین ایشتکاچ مرحبا برسول الله دیب هجرت‌ننك دورتنچی
یلنده عقد نکاح قیلندی ایللی توقزنچی یلده سکسان دورت یاشنده وفات بولمشدر *
توقزنچی میمونه بنت الحارث الهلالیه رضی الله عنهادر آناسی هند بنت عوف بن
زهیر بن الحارث‌در هجرت‌ننك یدنچی یلنده تزوج ایتمش ایدی ایللی برنچی یلده
وفاتدر * اونونچی جویریة بنت الحارث بن ابی ضرار مصطلقیه‌در رضی الله عنها *
مصطلق صوغشنده اسیر توشوب ثابت بن قیس‌ننك حصه‌سنه چقمش ایدی پیغمبر
علیه السلام بهاسنی بیروب تزوج ایتدی یکرمی یاشنده ایدی آلتمش بش یاشنده
یتوب ایللنچی یلده وفات بولدی * اون برنچی صفیه بنت حی بن احطب بن
سعیل رضی الله عنهادر ایری خیبر صوغشنده قتل قیلنوب صفیه اسیر ایدی
پیغمبر علیه السلام آنی آزاد اینوب تزوج قیلدی اول وقت اون یدنچی یاشنده
ایدی ایللی آلتنچی یلده وفاتدر *

(رسول علیه السلام‌ننك اولاد کراملری بیاننده)

پیغمبر علیه السلام‌ننك اولاد کراملری آلتی درکه ایکسی ایر بالا ایدی بری قاسم
بری ابراهیم‌در دورتسی قز بالا ایدی‌لرکه زینب رقیه ام کلثوم فاطمه‌در بولار
بارچه‌سی اسلامغه ایرشوب حضرت رسول بلان برکا هجرت قیلمشلار ایدی *

قاسم حضرت رسول‌ننك پیغمبرلكندن مقدم اوّلكی اوغلی ایدی شول جهتدن حضرت رسول‌ننك كنیه‌سی ابو القاسمدر آیاغنه یوری باشلاغاچ وفات بولدی * زینب بنت رسول الله پیغمبر علیه السّلام اوتوز یاشنده ایكان دنیاغه كیلدی هجرتننك سكزنچی یلنده وفاندر ابو العاص اسملی صحابه‌ننك تحت نكاحنده ایدی علی اسملی بر اوغلی وامامه اسملی بر قزی بار ایدی * رقیه بنت رسول الله پیغمبر علیه السلام اوتوز اوچ یاشنده ایدی رقیه رضی الله عنها توغدی عثمان بن عفان رضی الله عنه‌ننك نكاحنده ایدی آندان عبد الله اسملی بر اوغلی بولوب آلتی یاشنه‌یتكاچ وفات بولمشدر رقیه حضرتلری غایت جمال ایاسی ایدی پیغمبر علیه السلام بدر صوغشنده وقتده وفات بولدی پیغمبر علیه السلام آننك تعزیتنده (الحمد لله دفن البنات من المكرمات) بیورمشدر * ام كلثوم بنت رسول الله رضی الله عنها * رقیه حضرتلری‌ننك وفاتندان صونك پیغمبر علیه السلام ام كلثوم‌نی دخی حضرت عثمان‌غه بیرمش ایدی هجرت‌ننك توقزنده وفات بولمشدر شول جهتدن حضرت عثمان ذی النورین آتالدی * فاطمة الزهراء بنت رسول الله رضی الله عنها پیغمبرننك اینك كچی قزی ایدی شوننك اوچون پیغمبر علیه السلام آنی غایت سور ایدی اون بش یاش یاریمده حضرت علی‌گا نكاحلانمش ایدی علی رضی الله عنه یكرمی بر یاشنده ایدی حسن حسین محسن ام كلثوم زینب اسملی بالالاری بولدی محسن اسملی اوغلی كچكنه‌چاغنده وفات بولدی پیغمبر علیه السلام‌ننك اولادندن فاطمه‌دن غیریسندن نسلی قالمادی نسل محمدی سبطین محترمین حسن وحسین رضی الله عنهمادان ظهور ایتدیلر كثرهم الله تعالی * فاطمه رضی الله عنها هجرت‌ننك اون برنچی یلنده پیغمبر علیه السلام‌ننك وفاتندان آلتی آی صونك دنیادان انتقال قیلدی یكرمی توقز یاشنده ایدی * روایت قیلنمشدر كه حضرت فاطمه اولوم سرخاونده غسل ایتوب یانگا كیوملر كیدی اوننك قولون یانكاغی آستنه قویوب قبله‌غه قارشی یونالوب یاتدی ایمدی من جان تسلیم قیلامن بر كشی‌ده منی آچماسون وغسل ایتماسون دیب جان تسلیم قیلدی شول حالچه دفن قیلدیلار * ابراهیم ابن رسول الله ماریه‌ء قبطیه‌دن توغوب وفات بولغان كوننده قویاش توتولدی خلق مونی ابراهیم وفاتی اوچون توتولدی دیدیلر پیغمبر علیه السلام ایتدی قویاش وآی الله تعالی‌ننك آیتلرندن ایكی آیتدر بر كمسنه‌ننك موتی اوچون توتولماس دیدی *

(خلفاء راشدین رضی الله عنهم بیاننده)

خلفاء راشدین وخلفاء اربعه وچهاریار تسمیه قیلنور كه حضرت ابوبكر وعمر وعثمان وعلی رضی الله عنهم‌در * اوشبو دورت خلیفه حضرت رسولدن صونك

با ترتیب مجموعسی اوتوز یل خلیفه بولدیلار حضرت رسول هم مندن صونك خلیفه‌لك اوتوز یل بولور دیمش ایدی *

(حضرت ابوبکر رضی الله عنه‌ننك خلافتی بیاننده)

نسبی اوشبودر عبدالله بن عثمان بن عمرو بن کعب بن سعد بن تیم بن مره‌در قریش قبیله‌سندندر نسبی حضرت رسول بلان مره‌ده جیولور جاهلیت زماننده اسمی عبدالکعبه ایدی پیغمبر علیه السلام عبدالله دیب اسم بیردی کنیه‌سی ابوبکردر آتاسی‌ننك کنیه‌سی ابوقحافه‌در وحضرت ابوبکرننك لقبی عتیقدر ایکنچی لقبی صدیقدر حضرت رسول بر وقت ابوبکر رضی الله عنه‌ننك یوزینه قاراب توردی‌ده (هذا الرجل عتیق من النار) دیدی شوننك اوچون عتیق آتالمشدر وهم اینك اوّل معراجغه تصدیق قیلغان اوچون صدیق آتالمشدر پیغمبر علیه السلام‌ننك ولادتندن ایکی یل وبر نیچه آی صونك توغمش ایدی * ابوبکر رضی الله عنه غایت مال ایاسی بولوب قومی قبیله‌سی آراسنده غایت مروة ایاسی جومارد آدم ایدی جاهلیت زماننده قریش‌ننك رئیس‌لرندن واصحاب مشاوره‌دن ایدی محبوب القلوب وآدملرننك عقیفراکی ایدی ابوبکر وعثمان حضرتلری جاهلیت زماننده انوق خمرنی اوزلرینه حرام قیلمشلار ایدی * انساب علمنه غایت ماهر ایدی اما اسلام صونکنده‌غی فضیلتنه هیچ کلام یوقدر آتاسی ابوقحافه مکه فتح کوننده اسلامغه کیلوب مدینه‌کا هجرت قیلدی مدینه‌ده وفات بولدی توقصان یدی یاشنده ایدی * حضرت ابوبکرننك آناسی سلمی بنت صخر بن کعب بن سعد بن تیم بن مره بولوب ابوقحافه‌ننك آتا بر توغمه قز قرنداشی‌ننك قزیدر * حضرت ابوبکرکا هجرت‌ننك اون برنچی یلنده ربیع الاوّل آینده خلیفه‌لك‌کا بیعت بیرلدی * پیغمبر علیه السلام حیاتنده ایکان آنکا امامت‌لك قیلماغه امر بیوردی حضرت رسول زماننده وآندان صونك دخی پیغمبرلك دعوا قیلغوچیلاردان یمنده اسود بن عنس ویمامه‌ده مسیلمة الکذاب وبنی تمیمدن سجاح بنت حارث برخاتون کشی پیغمبرلك دعواسی قیلدی‌لار ودخی طلحه بن خویلد پیغمبرلك دعواسی قیلدی بس ابوبکر رضی الله عنه همه‌سین قردی واشد قتل بلان قتل قیلدی مسیلمة الکذاب یوز ایللی یاشنده ایدی مقتول بولدی * حضرت ابوبکر قایده عسکر یبارسه سالمین وغانمین قایتدیلار دین قوتلانورکا سبب بولوب جزیرهٔ عرب بوتونلای اسلام قولنه کردی * اون اوچونچی یلده ابوبکر حضرتلری شام وعراق طرفلارینه عسکر بلان ابوعبیده بن الجراح‌نی وعمرو بن العاص‌نی امیر ایتوب یباردی اینك اوّل باروب بصره‌نی فتح قیلدی‌لار اوشبو یلده یرموك صوغشی بولدی اولوغ واقعه‌در یوز یکرمی

منك

منك كافرلر عسكری ویکرمی دورت منك اسلام عسکری ایدی * شام طرفی اوشبو یلن فتح قیلنه باشلادی * مذکور یرموك صوغشنده کوب صحابه‌لر شهید بولشلاردر آخر دوشمان عسکری منهزم بولوب اسلام خاتونلاری کوب کافرلرنی قردی‌لار یوز یکرمی منك کافرلر عسکری قایسی قایا ساچولوب بتدیلر * حضرت ابوبکر رضی الله عنه اولوم سرخاونده اون بش کون نمازغه چغا المادی عمر بن الخطاب رضی الله عنه‌کا امر قیلدی خلافت‌نی هم آنکا وصیت قیلوب هجرت‌نك اون اوچونچی یلنك جمادی الاخر آینده وفات بولدی آلتمش اوچ یاشنك ایدی مدت خلافتی ایکی یل اوچ آی واون کون بولمشدر * اولادی عبد الله اسماء عبد الرحمن عایشه ام‌کلثوم اسملی ایدیلر * ابوبکرنك عایشه اسملی قزی رضی الله عنها حضرت رسول‌نك تحت نکاحنك ایدی *

(حضرت عمر رضی الله عنه‌نك خلافتی بیاننده)

نسبی اوشبودر عمر بن الخطاب بن نفیل بن عبد العزی بن ریاح بن قرط بن رزاح بن عدی بن کعب بن لوی در حضرت رسول نسبی بلان لوی‌ده قاتوشادر لقبی فاروقدر کنیه‌سی ابوحفصدر قریش قبیله‌سندن ایدی فیل یلندن اوچ یل صونك دنیاغه کیلدی قریش‌نك اولوغلاردندان بولوب جاهلیت زماننك سفارت آننك قولنده ایدی یعنی بر بریکا ایلچی کوندرمك لازم بولسه آنی یباروررلر ایدی نبوت‌نك آلتنچی یلنك اسلامغه کیلوب اسلام‌نی بیکراك حضرت عمر شایع قیلدی * آناسی ختمه بنت هشام بن المغیره المخزومیه‌در * ابوبکر رضی الله عنه اجل سرخاوی تیکاچ حضرت عمرنی خلیفه ایتمك حقنده خلق‌قه مشورت قیلوب خلق کرچه عمر خلیفه بولو چیلغننك شك توتماسلار ایدی اما بعضلر حضرت عمر بیك قاطی وغیرتلی آدم بولغاننه کوره خلیفه بولاغانن یاراتورلار ایدی * والحاصل حضرت ابوبکر آنی چاقروب خلیفه‌لکنی آنکا تابشردی بس ابوبکر وفات بولغاچ خلق کیلوب حضرت عمرکا بیعت بیردیلر هجرت‌نك اوچونچی یلنك جمادی الاخرده ایدی * ابتدا حضرت عمر امیر المؤمنین آتالدی حضرت ابوبکرنی خلیفه‌رسول الله دیرلر ایدی * آننك وجه‌سی بو ایدی‌که اکر عمرنی شول طریقچه خلیفة الخلیفة رسول الله دیب آتالسه * عثمان‌نی خلیفة الخلیفة الخلیفة رسول الله تسمیه قیلنسه * وعلی‌نی خلیفة الخلیفة الخلیفة الخلیفة رسول دیب ایتولسه کوب اسمدن مرکب بر تسمیه بولوب آور کیلور ایدی شول جهتدن حضرت ابوبکردن صونکغی خلیفه‌لرنی امیر المؤمنین آتامقه اتفاق قیلدی‌لار اماموتدان باشقه وجه‌لری ده باردر اوزون تواریخلردن قارارسن * بس حضرت عمر خلیفه بولغاچ اینك اوّل مغیره بن شعبه کیلوب تبریك قیلدی و ابوموسی

الاشعری حضرتلری دعا قیلدی آندان صونك حضرت عمرکا رسول الله‌ننك خاتمین
ورداسین تابشرلدی * مشهوردرکه عمر رضی الله عنه آزغه قناعت قیلوب یاماولی
وطو پاس کیوم کیار ایدی * اولوغ فتوحاتلار قیلوب کوب ولایتلرنی آلدی خلیفه‌لکننك
اینك اوّلکی اشی خالد بن ولیدنی سر عسکرلکدن توشوروب ابو عبیده بن الجراحنی
شام والیسی وسر عسکر نصب قیلدی خلقنی عراق وفارس فتحنه دعوت قیلدی *
وجه‌مشروح اوزره ابو عبیده‌نی سر عسکر ایتوب امر قیلدی ابو عبیده حضرتلری
باروب دمشقنی محاصره قیلدی اما ابتدا حضرت ابوبکر زماننده باشلانمش ایدی
بس ابو عبیده دمشق اوزرینه باروب اوزی بر طرفدان وخالد ایکنچی طرفدان عمرو
بن العاص اوچونچی طرفدان دمشقنی یتمش کون محاصره قیلدیلار خالد اوز طرفینی
قلچ بلان فتح قیلدی * اهل دمشق ایکنچی طرفدان چقوب ابو عبیده‌دن امان استادیلر
قابقانی آچدیلار ابو عبیده امان بیروب شهرکا کردی شهرننك اورتاسنده خالد بلان
یولوقوشدیلار بو واقعه هجرتننك اون اوچونچی یلنده حضرت عمر خلیفه بولغاچده
واقع بولدی * هجرتننك اون دورتنچی یلنده بعلبك حمص حماه شهرلرین محاصره
قیلوب صلحا فتح قیلندی سر عسکر عبیده بن جراح ایدی * کوپری واقعه‌سی اوشبو
یلده واقع بولدی که حضرت عمر خلقنی عراق سفرینه دعوت ایتکانده ابتدا ابو
عبیده بن مسعود صحابه‌لرننك اولوغسی ایدی اجابت ایتوب خلق دخی آنکا تابع
بولدیلار بس حضرت عمر ابو عبیده‌نی آلارغه سر عسکر ایتوب یباردی کوفه‌کا یاقن
یرکا باردیلار آنده اهل فارسدان بر اولوغ عسکر بار ایدی اهل اسلامننك آطلارین
قورقوتمق اوچون اوزلری بلان بر فیل دخی کیتورمشلر ایدی بس ایکی عسکر
بر برینه یاقنلاشوب آرالارنده باری زاب جلغه‌سی قالدی ابو عبیده صونی کیچمك
خصوصنده خلق بلان مشاوره ایتوب کوب خلق کیچودن منعلاندی لکن ابو عبیده
آلارغه قارامایینچه صوغه کوپر صالدی طوعا وکرها کیچدیلر اهل اسلامنی تشجیع وکافرلرنی
تخویف اوچون صفلار توزودی اهل اسلامننك آطلاری فیلدان اورکدی اول وقت
ابو عبیده کیلوب فیلننك خرطومن قلچ بلان چابدی فیل کیلوب ابو عبیده‌نی آیاق
آستنه آلوب شهید ایتدی اسلام عسکرندن سکز یوز آدم شهید بولدی بر مقداری
صوغه کروب غرق بولدیلار * حضرت عمر خبردار بولوب تکرار آلتی منك آدم بلان
سعد بن ابی وقاصنی سر عسکر ایتوب یبادی باروب حیره طرفنه ترشدیلر وبغدادقه
قدر غارت قیلدیلار وکوب یرلرنی آلدیلار اسلام نصرت تابدی * اون بشنچی سنهٔ
هجریه‌سنده ابو عبیده بن الجراح شیرز ومعره‌نی فتح قیلدی صلح بلان آنی معرهٔ
حمص دیرلر ایدی آندان صونك حضرت معاویه وقتنده نعمان بن بشیر حمص ومعره اوزرینه
والی بولوب آننك اسمی بلان معرة النعمان آتالمشدر وبو یلده دخی ابو عبیده لاذقیه‌نی

وجبله‌نی

وجبله‌نی وطرسوس‌نی فتح قیلدی آندان قنسرین‌کا باردی اول‌وقتده قنسرین‌شهری
حلب مملکتی‌ننك کرسیسی ایدی * آنده رومدان بر اولوغ عسکر بار ایدی صوغوشوب
مسلمانلار نصرت تابدیلار شهرنی تحریب ایتمك اوزه صلح قیلدیلار آندان صونك
حلب انطاکیه منبج دلوك سرمین وغیرلاری فتح قیلندی * وخالد دخی مرعش‌نی
وحصن الحدث‌نی فتح قیلدی بولار بارچه‌سی اون‌بشنچی سنه‌ده ایدی بس هرقل شام
مملکتندن ماٴیوس بولوب رهاده ایدی رهادان استامبولغه قاچدی دخی اوشبو یلده
قیصاریه‌نی فتح قیلندی حضرت یحیی وزکریا قبرلاری آنده‌در * دخی نابلسنی یافه‌نی
عسقلان‌نی معاویه‌قولنده فتح قیلندی واردن‌شهری دخی عنوة فتح قیلندی وطبریه‌نی
صلحا فتح قیلندی * آندان ابوعبیده بیت المقدس‌نی محاصره ایتوب بیك اوزاق
وقت تورغاچ بیت المقدس اهالیسی ابوعبیده‌دن صورادیلار حضرت عمرکا مکتوب
کوندروب حضرت عمرننك کیلماکن رجا ایتدیلر ابوعبیده دخی رجالری اوزه مکتوب
کوندردی بس حضرت عمر اوزی اورنته حضرت عثمان‌نی قالدروب بیت المقدس‌کا
کیلدی بیت المقدس اهالیسی بلان کنیسه‌لرین هدم ایتمامك وراهبلرین نفی
ایتمامك اوزه صلح بولوب بر مسجد بنا قیلدردی وبرنیچه‌کون آنده توروب مدینه‌کا
قایتدی وبویلده دخی قادسیه واقعه‌سی بولدی مسلمانلارننك سرعسکری سعد بن
ابی‌وقاص وعجملرننك سرعسکری رستم ایدی لر عجم‌عسکری آلتمش‌منك ومسلمان
عسکری اون‌منك‌دن کیمراك ایدی برنیچه‌کون صوغش ممتد بولوب آخر برقاطی
جیل‌چقدی عرصات علامتی بولوب جیل‌توزاننی کافرلر اوستنه سوردی بر برین کوره
آلمادیلار قاچوب رستم‌ننك سریرینه ایرشدیلر رستم سریرندن توشوب خزینه قطارلاری
طرفنه بارمش ایدی اهل اسلام‌ننك هجومن کوروب قاچدی هلال بن علقمه درحال
ایرشوب رستم‌ننك آیاغندان توتوب آطندان تارتوب توشوردی قتل قیلدی
ورستم‌ننك سریرینه چقوب کعبه‌ننك تنکریسی حقی اوچون رستم‌نی اوتردم دیب ندا
قیلدی عجملر تمام مرتبه بوزولوب حسابسز کافر قرلدی واهل اسلام‌ننك آلاردان
حاصل ایتکان غنیمت‌ماللاری طاو طاو بولوب جیولدی بنی نخع‌دن برکمسنه عجملرننك
برسنجاغن آلدی درفش کاویان دیرلر ایدی قابلان تیرسندن ینجو مرجان آلتون
ویاقوت بلان مزین ایدی وعجملرننك معتبر سنجاقلاری ایدی ایکی میلیون درهم
بهاقویدیلار * سعد حضرتلاری بو فتح عظیم‌نی حضرت عمرکا یازوب غنیمت‌مالLارین
مدینه‌کا کوندردی وقادسیه اطرافی تمام اهل اسلام قولنه کردی مگر مداین شهری
قالدی آندان صونك سعد بن ابی‌وقاص باروب مداین کسراغه قارشی شیرجلغه‌سی
یاننه قوندی واهل اسلام ایوان کسرانی کوروب تکبیر ایتدیلر ایمدی الله‌ننك
ورسول‌ننك بزکا وعده ایتکان ابیض کسری دیکانی بو ایمش دیدیلار * بس هجرت‌ننك

اون آلتنچی یلی بولوب صفر آینده سعد حضرتلری دجله جلغه سین کیچوب مداین
شهرین یدی آی محاصره قیلدی بس یزدجر اوزی ننك توابعلاری بلان آلورغه ممکن
بولغان نرسه لرین آلوب حلوانغه قاچدی بو طرفده مسلمانلار مداین شهرینه کروب
شهرده قالغانلارین قتل قیلدیلار آندان صونك سعد بن ابی وقاص قصر ابیضغه
کروب ایوان کسرانی مسجد ایتدی نماز اوقودی نهایتسز مال غنیمت حاصل ایتدی
یزدجرننك بر ایشاککا تویا کان یوکی بلان صوغه کروب آیرولوب قالغان ایدی
کسرانننك تاجی وقوشاغی آنده ایدی وجواهر بلان مزین قیمتلی ذاتلاری بار ایدی
اسلام قولنه کردی آندان حاصل بولغان غنیمت مالی اچنده بر اولوغ پالاس بار ایدی که
جایوب قارادیلار بر باقچه چاقلی بولدی بعینه بر باقچه صورتنده اوستنه جواهردن منقش
چچکلر ها بلاری آلتوندان ایدی * اول پالاسنی ودورت یوز یوك مالنی وکوب
اسیرلرنی حضرت عمر طرفنه کوندردی وحضرت عمرکا باروب یتکاچ حضرت عمر امر
قیلدی مالنی بوشاتدیلار واهل اسلامنی جیوب رسول الله ننك کسری خزینه لری
وقیصر خزینه لری فی سبیل الله انفاق بولناچقدر دیکان سوزی حقمی ایمش قارانکز
دیدی * آندان صونك سعد بن ابی وقاص مداینده توروب جلولاغه عسکر کوندردی
عجملر آنده جیولمشلار ایدی باروب عجمدن بی نهایه آدمنی قتل قیلدیلار یزدجر
حلواندان قاچدی اهل اسلام حلواننی دخی آلدیلار * ینه اون یدنچی یل کرکاچ اسلام
عسکرینه مرکز بولمق اوچون سعد بن ابی وقاص حضرت عمرننك امری بلان کوفه
شهرین بنا قیلدی وآنده مسجد بنا قیلدی * وابو موسی الاشعری نی موصل تکریت
ونصیبین فتحنه یباردی بس ابو موسی بعض سینی صوغوشوب وبعضسنی صلح بلان
فتح قیلدی * وعثمان بن ابی العاص نی ارمنیه کا واذربیجانغه یباردی عثمان باروب
آلارنی خراجغه صلح قیلوب فتح ایتدی عجم مملکتی ننك کوب یرلری اسلام قولنه
کروب یزدجر اصطخرغه قاچدی اول وقتده هرمزان بر اولوغ عسکرین اهوازغه
کوندرمش ایدی اهوازننك کرسیسی ومحکم شهری تستر شهری ایدی هرمزان عسکری بلان
آنده طوپلاندی بس تیز زمان ابو موسی بصره دان عسکر کیتوروب تسترنی محاصره غه
آلدی اما هرمزان ابو موسی غه اطاعت قیلمایچه من امیر المؤمنین کا اطاعت قیلورمن
دیب خبر کوندردی ابو موسی بو خصوصنی حضرت عمرکا یازدی حضرت عمر بیك
خوب آلای بولسون منم حکممه اطاعت قیلسون دیب جواب کوندرکاچ هرمزاننی تستردن
چغاروب انس بن مالك دخی بر نیچه ایلچیلار بلان حضرت عمر طرفنه کوندردی بس
مدینه کا باروب یتدیلار هرمزان دیباج وآطلس کیوملر کیوب وباشنه یاقوت بلان
مزین تاج کیمش ایدی حضرت عمر یاننه باردی اول وقت حضرت عمر مسجدده ایدی همان
هرمزاننی کوردی الحمد لله موننك کبك متکبرلرنی اسلام ذلیل قیلدی دیب

هرمزان ننك اوستوندن مجوهر ومرصع كيوملرين صالدروب برحشن كيوم كيدرديلر
آخر هرمزان عمر حضورنده اسلامغه كيلدى قصه‌سى اوزوندر * آندان صونك اون
سكزنچى يلده ابوموسى سوس شهرين فتح قيلدى وحاكملرين قتل قيلدى دانيال عليه
السلام ننك قبرى سوس شهرنده ايمش ميتن تابديلار تاشدان بر تابوت ايچنده ايدى
حضرت عمر ننك امرى بلان صو آستنه دفن قيلديلار * بويى تخمينا دورت كشى بويى بار
ايدى ديب صحايف الاخبارده مذكوردر * اون توقى نچى ويكرمنچى يللارده مصر
واسكندريه شهرلرى فتح قيلندى عمرو بن العاص وزبير بن العوام سردار ايديلر
ومصرنى فتح قيلوب جامع شريفنى بنا قيلديلار مصردان صونك اولوغ مقاتله بلان
اسكندريه‌نى آلديلار * يكرمى برنچى يلده عجمستانده نهاوندنى فتح قيلندى مونى فتح
الفتوح ديرلر زيرا بارچه عجم وفارس اولوغلارى جيولوب عمر بلان صوغوشامز ديب
اولوغ عسكر حاضرلديلر يوز ايللى منك آدم ايدى باشلارى فيروزان ايدى حضرت
عمر موندان خبردار بولغاندان صونك صحابه‌لر بلان مشاوره قيلوب اوزى بارمقغه
اراده قيلمش ايدى لكن حضرت على راضى بولماينچه آلارغه جواب بيرورلك عسكر
كوندرماكا قرار قيلندى بس حضرت عمر اولوغ عسكر چغاروب نعمان بن مقرن‌نى
سرعسكر قيلدى ودخى اولوغ صحابه‌لردن خذيفه بن اليمان وجرير بن عبد الله ومغيره
بن شعبه وعمار بن يسارنى بركا قوشوب يباردى باروب نهاوندكا ايكى فرسخ قالا بر
اورونغه نزول ايتديلر وآنده دوشمانغه مقابل بولوب برنيچه كون توتوش صوغوش
بولدى آخر نعمان بن مقرن شهيد بولوب سنجاقنى خذيفه بن اليمان آلدى آخر
اهل اسلام نصرت تابوب دوشمان منهزم ومقهور بولوب بى نهايه دوشمان قرلدى
واهل اسلام شول قدر غنيمت حاصل ايتديلركه موننك كبك غنيمت هيچ قاچان بولغانى
يوق ايدى عجملرننك باشلارى فيروزان دخى مقتول بولوب آندان صونك عجملر
برجمعيت پيدا ايته آلماديلار شول جهتدن فتح الفتوح آتالمشدر وصحابه‌لردن دخى
برمقدار كمسنه شهيد بولديلار نهاوندنى آلوب وغنايم بلان حضرت عمركا مژده‌چى
كوندرديلر همدان اصفهان دخى اوشبو يلده فتح قيلندى دينور ضيمره دخى
فتح قيلندى * آندان صونك يكرمى ايكنچى يل جرجان رى قزوين زنجان
طبرستان بارچه‌سى اوشبو يلده فتح قيلنوب احنف بن قيس اوشبو يلده خراسان
اوزرينه باروب يزدجر بلان مقاتله قيلوب هراتنى عنوة فتح قيلدى ومرو طرفنه اوزى
باردى وتركستان وصغد وچين پادشاهلارينه نامه‌لر كوندروب اسلامغه ياكه
صوغوشقه دعوت قيلدى * يزدجر بلخ كا قاچمش ايدى مصالحه‌دن باش تارتقانلقى
اوچون خلقى آنى سورديلر وخلقى اهل اسلام بلان مصالحه قيلوشوب هركم اوزى ننك
يورطنده قالدى * اوشبو يلده دخى عمرو بن العاص برقه‌نى جزيه قويوب صلحا فتح

قیلدی وطرابلس غرب بعد المحاصره فتح قیلندی مغرب طرفندا اینك اوّل فتح
قیلنغان شهر اوشبودر * حضرت عمر زماننده فتح قیلنغان شهرلر دمشق طبریه
قیصاریه فلسطین عسقلان بعلبك بیت المقدس حمص حلب قنسرین انطاکیه
جلولا رقه حران موصل جزیره نصیبین آمد رها قادسیه مداین کوردجله ایله
کوراهواز همدان اذربیجان خراسان جابیه نهاوند اصطخر اصفهان تستر بلد
فارس ری مرو هرات مرورود رأس العین خابور بیسان دینور ضیمره مصر
اسکندریه طرابلس الغرب بلاد الروم ودخی کوفه شهرلری حضرت عمر زماننده
بنا قیلندی * ودخی حضرت عمر زماننده بولغان واقعاتدان اون سکزنچی یلده حجاز
طرفنده قحطلق واقع بولوب اول یلنی سنهٔ رماده تسمیه قیلنمش ایدی بس عمر رضی
الله عنه اطرافداغی شهرلردن امداد استادی ابو عبیده شامدان دورت منك یوك آزق
بلان کیلدی وقحط وقتنده حضرت عباس بلان استسقاغه چقدیلار یغمور یاودی خلق
شاد بولوب حضرت عباس یاننه تبرکا جیولوب ایتاکنه یابوشدیلار * ودخی اوشبو
مذکور یلده شامده طاعون عمواس واقع بولدی بر آیده یکرمی بش منك لب خلق
قرلدی وبصره ده هم شول قدر خلق قرلدی اصحاب کباردان کوب کمسنه لر کیتدی
اول طاعون وقتنده حضرت عمر شامغه باررو اوچون مدینه دن چقمش ایدی صحابه لر
آراسنده اختلاف بولوب حضرت عمر بارماسیاغین ترجیح قیلغاچ ابو عبیده ایتدی
الله ننك تقدیرندن قاچارسزمی دیدی حضرت عمر آنکا یا ابا عبیده بو سوزنی غیر
کشی ایتسه کیراك ایدی * بلی الله ننك تقدیرندن الله ننك تقدیرینه قاچارمز دیب
دخی بر تمثیل کیتوردی که بر ولایتده قحطلق بولوب غیر ولایتده فراوان بولسه البته
قحطلق بولغان یرکا بارولماینچه اوچسزلق وفراوان بولغان یرکا بارولور دیدی آندان
صونك عبد الرحمن بن عوف کیلوب بر حدیث روایت ایتدی که اکر بر یرده
طاعون بولغانی ایشتولسه آنده بارولماس اکر بر کمسنه طاعون بولغان یرده بولسه قاچوب
چقولماس دیدی بس حضرت عمر بو حدیثکا موافق عمل قیلغاننه مسرور بولوب
طاعون باصولغانن ایشتکاچ شامغه یونالدی * عمر رضی الله عنه مدت خلافتنده هر
یلنی حج قیلماغه ملازمت اوزره ایدی حجدن صونك مدینه کا کیلوب خلققه خطبه
اوقودی وذو الحجه آیی چقماسدان بورون مسجدده وقتده ابو لؤلؤ دیکان بر خبیث
مسجدکا کروب خنجر بلان حضرت عمرنی آلتی یردن جراحتلب شول جراحتدن
شهید بولدی هجرتننك یکرمی اوچنچی یلنده آلتمش اوچ یاشنده ایدی مدت
خلافتی اون یلده آلتی آی دخی بش کوندر *

*) عمر

(عمر رضی الله عنه ننك كرامتلری بیاننده)

خلافت کونلرنده برجون جبه کیار ایدی اول جبه ننك اون توقز یاماوی بار ایدی حتی
بعض یاماوی کون بلان یاماغان ایدی * بر کون حضرت عمر شامغه کیلکانده عسکر
خلقی خلیفه کیله دیب قارشو چقدیلار حضرت عمر ننك باشنده بر چالما بیلندن تو بان
باری بر ازاری بار ایدی مبارك آیاغندان چیتوکین صالوب قولتوغی آستنده ایدی
ایتدیلر یا امیر المؤمنین ایمدی شام عسکری و بطریقلار استقبالنکزکا کیلور سز بو
حالده باراسز دیدیلر حضرت عمر ایتدی بز بر قوم مز که الله تعالی بزنی اسلام بلان
عزتلادی بز اسلامدان غیر نرسه بلان عزتلانمکنی استامای مز دیدی اصلا دنیاغه
التفاتی یوق ایدی * اوراملارده قامچیسینی کوتاروب یوروب خلقنی تاء دیب قیلور
ایدی ایکی بیتنده کوز یاشندان پیدا بولغان قارا نقطه لاری بار ایدی آننك
فضیلتی حقنده اوشبو یتارکه پیغمبر علیه السلام ایتدی اکر من دن صونك پیغمبر
بولسه عمر بولور ایدی دیدی وکراماتی کوب ایدی جمله دن بری بو اورونده تبرکا
ذکر قیلنورکه عمرو بن الحارثدن روایت قیلنمشدر بر جمعه کوننی حضرت عمر خطبه
اوقوغانده همان خطبه نی قویوب ایکی مرتبه یا ساریه الجبل دیب ندا قیلدی نی سبب
بولدی دیب صوراديلار عمر ایتدی بر طاوتوبنده اهل اسلام کافرلار بلان صوغشقه
توروب کافرلر اهل اسلام ننك آلدندان وآرتندان هجوم ایتارلر ایدی آننك
اوچون الجبل دیب ندا قیلدم که اهل اسلام طاوغه صیونسونلار دیدی بس اول تاریخنی
یازوب قویدیلار بر ایکی کوندن صونك ساریه طرفندان خبر کیلدی فلان جمعه
کون کافرلر بلان صوغشقانده حضرت عمر ننك یا ساریه الجبل دیکان تاوشین ایشتدك
وطاوغه صیونوب دوشماننی بوزدوق دیدیلر * نهاوند طاونده بر مغاره بار ایدی
ساریه اول مغاره ننك ایچندن عمر ننك تاوشین ایشتدی * عمر رضی الله عنه ننك
اون اوچ اولادی بار ایدی توقزی ایر بالا دورتسی قز بالا ایدی *

(حضرت عثمان رضی الله عنه ننك خلافتی بیاننده)

نسبی عثمان بن عفان بن العاص بن امیه بن عبد الشمس بن عبد منافدر حضرت
عثمان ننك نسبی رسول الله نسبی بلان عبد منافده جیولور * کنیه سی عبد الله در
ولقبی ذو النورین در رضی الله عنه * حضرت رسول ننك ولادتندن صونك آلتنچی
یلده طائفده دنیاغه کیلدی * آناسی اروی بنت کریز بن ربیعه بن حبیب بن
عبد الشمس بن عبد مناف در * حضرت عثمان ننك آتاسی عفان بن ابی العاص شامغه
صاتو بلان بارغان یرنده وفات بولوب قالمشدر * عمر رضی الله عنه وفاتی وقتنده

امر خلافتنی آلتی کشی آراسنده اختیار قیلمش ایدی دفن قیلوب اوچ کوندن صونك
اول آلتی کشی بارچەسی بر یرکا جیولوب عبد الرحمن بن عوف کا تابشردیلار سن
کمنی خلیفه ایتسنك بز راضی مز دیدیلر بس عبد الرحمن دخی حضرت عثماننی
اختیار ایتدی آندان صونك هجرتننك یکرمی اوچونچی یلی ایدی ذو الحجەننك
آخرنده بیعت ایتدیلر ورسول اللهننك رداسن وخاتمن آنکا تابشردیلار اوشبو
روشچه خلیفه بولوب عبد الرحمننی امیر حج قیلدی خلافتیننك اخرینه قدر هر
یلنی حج اداقیلدی * حضرت عثماننك فتوحاتندان اوّلکی سنه که یکرمی دورتنچی
تاریخدر ری اهالیسی نقض عهد ایتمشلر ایدی ابوموسی آلار اوزرینه سفر
قیلدی * خلافتیننك ایکنچی یلنده اسکندریه اهالیسی دخی عهدلرین بوزوب
عمرو بن العاص یانکادان عسکر بلان اسکندریه اوزرینه سفر قیلدی اسکندریه
اهالیسنی بر مقدارین قروب بر مقدارین اسیر آلدی وبو یلده عراق والیسی
سعد بن ابی وقاصنی عزل قیلوب آننك اورننه حضرت عثماننك اخلام قرنداشی
ولید نصب قیلندی اوشبو ولید سلیمان بن ربیعەنی ایکی منك عسکر بلان
آذربیجانغه کوندروب بردعه شهرین فتح قیلدی * واوچونچی یلنده عمرو بن العاص
مصر والیلکندن عزل قیلنوب عبد الله بن ابی سرحنی نصب قیلندی * ودخی
فارس اقلیمنده شابور شهرین صلحا فتح قیلندی عثمان بن ابی العاص سردار ایدی *
واوشبو یلده دخی شام والیسی معاویه بن ابی سفیان قبریس جزیرەسین محاصره
قیلوب قاطی صوغوشقاندان صونك خراج اوزه صلح بلان فتح قیلدی کوب اسیر
آلدی پیغمبر علیه السلام قبریس واقعەسندن خبر بیرمش ایدی * خلافتیننك
دورتنچی یلنده ارجان دارابجرد خراج قویوب صلحا فتح قیلندی * ودخی مصر
والیسی ابن ابی سرح قیروان اوزه عسکر چیکوب قیروان یاقننده کافرلر کایولوقدی
پادشاهسی جرجیر دیکان کسنه ایدی ایکی یوز منك مقدار عسکر بلان صوغشقه
حاضرلنمش ایدی بس جرجیر قتل قیلنوب مسلمانلار نصرت تابدیلار بر اولوغ
قورقنچلی واقعه ایدی کوب غنیمت حاصل ایتدیلر مسلمانلار یکرمی منك لب
عسکر ایدی کافرلر احاطه قیلوب آلدیلار عبد الله بن زبیر حضرتلری باروب
جرجیرننك باشین کیسوب سونکی باشنه سانچوب اسلام عسکرینه کیتوردی بردن
تکبیر ایتوب کافرلرنی قردیلار قیروان فتح قیلندی * آلتنچی یلنده ابو موسی
بصره والیلکندن وابن ابی العاص فارس والیلکندن عزل قیلنوب اول ایکی ولایت
حضرت عثماننك قاین آتاسی بلان بر توغمه عبد الله بن عامر بن کریزکا تابشرلدی
اول وقتده عبد الله یکرمی دورت یاشنده ایدی اصطخر اوزرینه غزا ایتوب تکرار
فتح قیلدی واصفهان اهالیسی دخی اباقیلمشلار ایدی آنی هم ایکنچی مرتبه فتح قیلدی *

آندان صونك حضرت عثمان خلافتی ننك ید نچی یلنده ارمنیه‌کا سفر ایتوب سلمان بن
ابی ربیعه بلنجر ده شهید بولوب ترکلار آنی بر تابوت قه‌قویوب قبری بلان استشفا
ایتارلر ایدی وتبرکلنورلر ایدی غایت بهادر آدم ایدی * بو یلده دخی طبرستان فتح
قیلندی * سعید بن عاص بن کریز جور شهرین آلدی وسجستانده یعنی حالا
بلوجستانده زالقا ویاش شهرلری فتح قیلندی * وخراسانینی فتح ایتماکا عسکر
کوندردی هرات وطواس نواحیلری اوشبو یلده صلحا فتح قیلندی سرخس شهری
کذلك صلحا فتح قیلندی مرو شهری دخی خراج قویوب صلحا فتح قیلندی *
طخارستان جرجان اوشبو یلده فتح قیلندی آلارننك سرداری طغان شاه ایدی کمال
مرتبه قاطی صوغوش بولوب مشرکلار منهزم بولدیلار وبلخ شهری دخی اوشبو یلده
فتح قیلندی ابن کریز برنیچه آی ایچنده یکرمیلب شهرنی فتح قیلدی * موننك
شکرانه‌سی اوچون حج کا عزیمت قیلوب حج نی تمام ایتکاچ مدینه‌کا حضرت عثمان
یاننه کیلدی خراسانده احنف نی وکیل قالدرمش ایدی خراسان اهالیسی مرووده
جیولمشلار ایدی آلارنی بوزدی * سکزنچی یلنده مصر والیسی عبد الله بن ابی سرح
دریاغه سفر ایتوب غزا قیلدی دخی کسرا یزدجر اوشبو یلده مقتولدر حضرت عمر
خلافتنده بلخ کا قاچوب قالمش ایدی مرو اهالیسی وبر روایتده ترکلار قتل قیلدیلار که
کسراننك آخر یدر * شام والیسی معاویه استامبول اوزرینه سفر ایتوب مضیق
واقعه‌سی بولدی * هرات اطرافی دخی تمام اوشبو یلده اسلام قولنه کردی اول
وقت هراتده قرق منك کافر ایدی ابن حازم دورت منك عسکر بلان باروب اوّل
سردارین قتل قیلدی * ودخی مصر والیسی معاویه حضرتلری حبشه‌کا عسکر
کوندروب برمقدارین فتح قیلدی وکوب غنیمت حاصل ایتدی اهل اسلامغه
کوب وسعت وکوب بایلق حاصل بولوب مدینه‌ده غنیمت دن حاصل بولغان مال شول
قدر کوبایدی که مدینه طولدی غایت معمور وجنت مثال بولوب اهل اسلام هر
اطرافنی فتح وتسخیر قیلدیلار حضرت عثمان زماننده هجرت ننك اوتوزنچی
یلنده قرآن خصوصنده اختلاف واقع بولوب هر طرف ننك مسلمانلاری بزننك
قرآنمز درست دیب قرآنك بعض یرلارین تغییر قیلمشلار ایدی بوخبر حضرت
عثمانغه ایشتولکاندن صونك هر اطرافقه قرآن یازدروب تارقاتدی حضرت رسول ننك
وفاتندان یکرمی بش یل وهجرتدن اوتوز بش یل اوتکانده عثمان رضی الله عنه
اوزی ننك خانه‌سنده قرآن اوقوب اوتورغانده آرتندان کیلوب چابدیلار قانی
قرآن اوستنه آقدی شهید بولدی سکسان ایکی یاشنده ایدی حضرت عثمان
شهید بولغاندان صونك فتنه دریاسی تاشوب توقصان منك‌لب مسلمان شهید
بولمشلاردر * مدت خلافتی اون یلده اون آی یکرمی ایکی کون بولاشدر * بر

وقتنی حضرت عثمان‌ننك بارماغندان پیغمبر علیه السلام‌ننك خاتم شریفی بر قیوغه توشدی تمام قیوننك صوین چقاروب ازلدیلر تابولمادی حضرت عثمان‌ننك اشلری اول خاتم ضایع بولماس بورون آباد ایدی آندان صونك كوب اختلال اوزره بولدی قصه‌سی اوزوندر * حضرت عثمان‌ننك اون آلتی اولادی بار ایدی طوقزی ایرلر یدیسی قزلار ایدی * ایربالالاری عبد الله عمرو ایان خالد عمر سعید (خراسانك والی ایدی) ولید عبد الملك عبد الله * قزلاری مریم ام‌سعید عایشه ام‌ایان مریم ام‌البنین ایدیلر *

(حضرت علی رضی الله عنه‌ننك خلافتی بیانندك)

نسبی علی بن ابی‌طالب بن عبد المطلب رضی الله عنه‌در حضرت رسول‌ننك نسبنه عبد المطلب‌ده قاتوشادر ایکی طرفدان هاشمی بولوب آناسی فاطمه بنت اسد بن هاشمدر کنیه‌سی ابو الحسن ولقبی مرتضی‌در موندان باشقه‌دخی لقبلری کوبدر * پیغمبر علیه السلام‌ننك قرنداشی وکیاوی ایدی اسلامی حقندك یوقاریده بیانی کیچمشدر بهادر وزاهد ومعروف خطیب‌لرننك برسی‌در مكه مكرمه‌ده حضرت رسول یکرمی سکز یاشندك ایدی حضرت علی دنیاغه کیلدی پیغمبر علیه السلام‌ننك تربیه‌سندك بولوب حضرت رسول قاشندك اوغلی کبك بلکه اوغلندان‌ده عزیزراك ایدی وآنی مکارم اخلاقه اوکراتمش ایدی حضرت علی‌ننك آناسی اوزی اسد قزی بولغانغه کوره علی‌ننك اسمن حیدر قویمش ایدی آتاسی آنی کریه کوروب علی دیب یانكادان اسم‌قوشدی * حضرت عثمان شهید بولغاندان صونك خلیفه‌لك آنكا قرار تابدی * و آنكا خلیفه‌لك تکلیف قیلنغانده خلیفه‌لکنی من استامای‌من سزکنی اختیار ایتسه‌نکز من راضی‌من منم وزیر بولوب تورماقم امیر بولماقمدان خیرلیدر دیب جواب بیردی لکن خلق غیر کشینی اختیار ایتماینچه علیدن التماس قیلدیلار آندان صونك بالضرور مسجدکا باروب آنده بیعت قیلندی حضرت علی خلیفه‌لك‌کا تعیین قیلنوب هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی یلنده اطرافقه عامل‌لر ووالیلر نصب قیلدی * آخر حضرت معاویه بلان حضرت علی آراسندك کوب واقعه‌لر بولوب عراق مصر یمن حرمین خراسان فارس بارچه‌سی علی‌کا منقاد بولدیلار اهل شام معاویه‌کا انقیاد قیلدیلار اوشبو واقعه‌لرده آلتمش یتمش منك‌لب مسلمانلار شهید بولدی قصه‌سی اوزوندر * هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی حضرت علی خلافتی‌ننك ایکنچی یلندك بدخشان غور طخارستان تالقان والواجیه فتح قیلندی اول وقت بو مملکتندك ضحاك اولادندان تیسی دیکان کمسنه حاکم ایدی اسلامغه کیلوب اول دیارغه حکومت الك منشورینی آلدی بهرام شاه

زمانندچه حضرت علی یازوی قوللارنده بار ایدی دیب منقولدر * ارادهٔ ازلیه اقتضاسنچه معاویه بلان حضرت علی آراسنده واقعه‌لر بولوب اسلامننك بر نرسه ترقیسزلکنه سبب بولمشدر یوق ایسه حضرت علی بهادرلغی بلان حضرت عمر شیکللی طنچ بولسه ربع مسکون اسلامغه عاید بولماسه‌ده آز قالور ایدی (ماشاء الله کان وما لم یشاء لم یکن) *

(حضرت علی‌ننك وفاتی بیاننده)

عبد الرحمن بن ملجم دیکان بر خبیث کمسنه حضرت علی‌کا قصد قیلوب کوفه‌کا کیلدی بنی تمیم قبیله‌سندن قطام بنت شحنه اسملی بر کوزال خاتونغه عاشق بولدی اول خاتون خارجیه طائفه‌سندن بولوب آتاسین وقرنداشین حضرت علی نهروان صوغشنده قتل قیلمش ایدی ابن ملجم اول خاتوننی صوراغانده خاتون ایتدی اکر منکا اوچ منك آلتون بر قل بر جاریه بیرسنك وعلی‌نی اوترسنك سنکا بارورمن دیدی ابن ملجم راضی بولدی واول ملعونه دردان اسملی بر عم زاده‌سنه خبر کوندروب ابن ملجم‌کا معین بولماقن استادی دخی شبیب دیکان بر کمسنه بلان اوچاو بولوب حضرت علی نمازغه چققانن صاقلاب توردیلار ایرته نماز وقتی ایدی * اول کیچه حضرت علی توشنده رسول الله‌نی کوروب امتندن کورکان جور وجفالارندان شکایت قیلدی حضرت رسول بیوردی که سن آلارغه بد دعا قیل دیدی بس علی رضی الله عنه یارب سن منکا خیرلیسن بیر وآلارغه شر بولغانن بیر دیدی * علی رضی الله عنه یوقودان اویغانوب درحال مؤذن ابن النباح ایرته آذانن اوقودی حضرت علی توروب مسجدکا بارورغه چقدی مؤذن آلدان (ایها الناس الصلوة الصلوة) دیب قچقروب بارور ایدی وحضرت حسن آرتدان بارور ایدی ناکاه اول مذکور اوچ ملعون پوصوب تورغان یرلرندن چقوب حضرت علی‌کا هجوم ایتدیلر وقلچ اوردیلار ایکسی‌ننك قلچی علی‌کا تیمادی ابن ملجم‌ننك قلچی حضرت علیکا تیوب باشنه جراحت صالدی حتی مینه قدر کیتدی حضرت علی آنکا ملعون مرادنکا ایرشدنك قاچورمانکز اول اتنی دیب بیورغاندان صونك اطرافدان خلق جیولوب ابن ملجم‌کا هجوم ایتدیلر ایکسی قاچدی ابن ملجم ملعون خلق اوستنه قلچ بلان کیلوب حمله قیلدی خلق یول آچدی قاچوب بارغانده مغیره بن نوفل بن الحارث بن عبد المطلب راست کیلوب اوستنه اکی قفتانن صالوب ملجم اوستنه ارغوتدی ابن ملجم قفتانغه چرنالوب تورغان آراده کیلوب بیلندن توتدی کوتاروب یرکا اوردی اوستنه منوب بوغازلایم دیکانده حضرت علی بیوردی آنی حبس ایتوب یومشاق توشاکده یاتقورنکز یخشی طعاملر آشاتنکز اکر من سلامت قالسام یا که

قصاص یاکه عفو ایتار من اکر وفات بولسام آنی دخی منم آرتمدان کوندرنکزکه
رب العالمین حضورنده مرافعه قیلوشورمز دیدی وحضرت علی مجروح بولغان کون
جمعه کونی ایدی شنبه کون توروب یکشنبه کون هجرت‌ننك قرقنچی سنه‌سنك
رمضان‌ننك اون‌توقزنچی کیچه‌سنده حق‌ننك رحمتنه واصل بولدی آلتمش اوچ
یاشنده‌ایدی مدت خلافتی دورت یل‌ده توقز آی بولمشدر * اولکان‌وقتنك حسن
وحسین حضرتلرینه برمقدار وصیتلر ایتوب آخرنده‌ایتدی که یابنی‌عبدالمطلب
من‌دن صونك امت محمدننك قانلارین توکوب منکا بددعا ایتدرماکای‌سزباری
منی قتل قیلغاننی قتل‌قیلنکز ایمدی‌من سزدن آیورولامن سزمن‌دن آیورولاسز
دیکاچ ام‌کلثوم پرده آرتندان یغلادی حضرت‌علی ایتدی اکرسن من کورکاننی
کورسنك یغلاماس ایدنك‌دیدی * یاامیرالمؤمنین نی کوردنك‌دیدیلر * ایتدی
ایمدی ملائکهٔ کرام وانبیاءٔ عظام کیلدیلر ورسول الله منکا بیوردی‌که یاعلی مژده
سنکا بولسون‌که آلداغی کونده بولاچق یرنك بویرنکدن خیرلیدر دیب وصیتن
تمام‌قیلغاندان‌صونك (اقراءٔ علیکم السلام ورحمة‌الله) دیب جان تسلیم قیلغونچه‌غه
قدر لااله‌الاالله دان غیرسوز سویلامادی رضی‌الله‌عنه * نمازین حضرت حسن
قیلوب نجف خیرده دفن قیلندی * دفن‌قیلوب تمام‌بولغاچ ابن‌ملجمنی‌زندان‌ان
چقاردیلار خلق‌جیولوب اوطقه یاندرمق تلادیلر حضرت علی‌ننك بالالاری بزکا
ایرك بیرنکز انتقام‌آلوب حرارتمزنی برمقدار تسکین ایتایك دیب عبدالله بن
جعفر ملجم‌ننك‌قول لارین آیاقلارین کیسدی * ابن‌ملجم اصلافریادایتمادی آندان
صونك تیمر قزدوروب کوزلرینه باصدیلار اصلا فریاد قیلمادی اقرأسوره‌سین
اوقوماغه باشلادی کوزلری آغوب چققاچ قرائتین‌بوزدی تلین کیسماکا تلادیلار
فریاد قیلدی * ای‌الله‌ننك دوشمانی باشقه اعضانکنی کیسکانده فریاد قیلمادنك
ایمدی تلنکنی کیسکانده فریادایتاموسن‌دیب تلین دخی کیسدیلر آندان‌صونك
کیسکان اعضالرین همه‌سینی جیوب یاندردیلار لعنة‌الله علیه * ایمدی حضرت
علی‌ننك فضایلی‌بابنده سوز آچساق آننك فضائلی حقنده کیلکان خبرلر اصحاب
کرامدان هیچ برکسنه حقنده‌کیلمامشدر که پیغمبر علیه السلام‌ننك قرنداشی وکیاوی
ایدی حضرت‌رسول آننك‌حقنده تبوك‌غزاسنه چققان‌وقتده (اما ترضی ان تکون
منی بمنزلة هارون من‌موسی) دیب بیورمش‌ایدی وینه دخی (انا مدینة العلم
وعلی بابها) دیمشدر * حضرت‌عباسدان روایت‌قیلندی‌که قرآن‌کریمده‌حضرت
علی شائنده‌اینکان آیت‌برکسنه حقنده اینمادی‌که آننك حقنده اوچ یوز آیت
اینمشدردیدی * ودخی‌حضرت‌علی‌پیغمبرعلیه‌السلام‌دان بش‌یوز سکسان آلتی
حدیث روایت‌قیلمشدر بوسوزلر باریسی امام‌سیوطی‌ننك تاریخ الخلفا رساله‌سندن

منقولدر*

منقولدر * حضرت علی ننك اوتوز ایکی اولادی بار ایدی اون آلتیسی ایر بالا اون آلتیسی قز بالا ایدی دیمشلردر معلوملری اوشبولاردر * ایر بالالاری حسن حسین محسن محمد عمر عباس محمد یحیی عون محمد عبید الله ابوبکر * قز بالالاری زینب ام کلثوم رقیه ام الحسن رمله ام هانی میمونه زینب فاطمه خدیجه نفیسه‌در * وحضرت علی ننك نسلی حسن حسین محمد عباس وعمردن ظهور ایتمشلردر * اون توقز بالاسی اوزندن مقدم وفات بولوب اون اوچ اولادی اوزندن صونك وفاتلاردر آلتیسی شهید بولمشلاردر *

(حسن بن علی رضی الله عنه ننك خلافتی بیاننده)

نسبی معلوم در کنیه‌سی ابو محمد لقبی تقی در تفصیلی ائمه بابنده قارا * پس علی بن ابی طالب حضرتلری شهید بولغاندان صونك اهل عراق حضرت حسن کا بیعت ایتوب معاویه قولندان شامنی آلمق اوچون اشارت ایتدیلر ایکنچی طرفدان دخی معاویه عسکر تارتوب ایکی عسکر ارض سواد ده انبار ناحیه‌سنده مسکن دیکان یرده بر برینه ملاقی بولدیلار حسن رضی الله عنه قارادی که بو ایکی عسکر ننك قایسی غالب بولسه‌ده مغلوب بولغان طرف ننك عسکری کوبراك قرولاچقدر واوزی ننك عسکرنده دخی اختلاف کوردی بو سببدن صوغشقه رغبت ایتمادی ومعاویه طرفنه بر نیچه شرط بلان سلطنت سنکا تابشورسون دیب مکتوب یازوب کوندردی * بر شرط بودر که مدینه حجاز و عراق اهالیسندن انتقام آلمق قصدنده بولما * من ولی عهد بولایم ده بیت المالدان حاجت قدر نرسه آلماغه مأذون بولایم دیدی بو شرطلار معاویه کا معلوم بولغاندان صونك معاویه شاد بولوب بو شرطلارنی قبول ایتدی وحسن رضی الله عنه اوزینی اوزی عزل ایتوب امر خلافتنی معاویه کا تابشردی اهل اسلام آراسنده غی فتنه‌نی باصدی وحضرت رسول ننك معجزاسی ظاهر بولدی که مقدمده آننك حقنده حسن ایکی اسلام عسکری ننك آراسنده اصلاح قیلسه کیرا کدر دیب خبر بیرمش ایدی * حضرت حسن ننك عزل قیلنووی هجرت ننك قرق برنچی یلنده ربیع الاول آینده ایدی مدت خلافتی آلتی آی و بر نیچه کون بولمشدر * اوشبو مدت بلان حدیث شریفده تصریح قیلنغان اوتوز یل مدت خلافت تمام بولدی چونکه پیغمبر علیه السلام (الخلافة بعدی ثلثون سنة ثم یصیر ملکا عضوضا) دیمش ایدی * یعنی مندن صونك مدت خلافت اوتوز یلدر آندان صونك طالاغوچی پادشاه‌لار بولور بیورمش ایدی * وحضرت حسن ننك اصحابندان حقیقت حال کا واقف بولماغان بعض کمسنه‌لر آنکا یا عار المؤمنین دیسه‌لر (العار خیر من النار) دیب جواب بیرور ایدی * و کوفه کا کیلکان زماننده بر کمسنه (السلام علیك یا مذل المؤمنین) دیدی حضرت حسن ایتدی آلای دیمه

من مسلمانلارنی تذلیل قیلمادم لکن ملك طلبی اوچون سزنی قردرماقنی استامادم دیب جواب بیردی رضی الله عنه *

(ائمهء اثنی عشر بیاننده)

معلوم اولاکه خلافت دیکانمز متکلمین قاشنده امامت کامرادفدرکه دین و دنیا اشلرنده رئیسلکدر امامت وخلافت ننك شرطی بودرکه اول خلیفه یاکه امام بولغان کشی ایر کشی و آزادکشی ومکلف کشی بولمقدر وقریشی بولوب شریعت نی ومصالح امامتنی عالم بولمقدر وتوغری عقل ایاسی بولوب بهادر وعدل بولمقدر چونکه خلیفه لك بولاردان باشقه بولماس وآنی صایلاب نصب ایتمك مسلمانلارغه واجبدر هیچ برزمان خلیفه لك کا مستحق بولغان آدمدن خالی بولماس وبو اشنی ترك ده یعنی امام وخلیفه نصب ایتماینچه مبهم قالدرمقده دین ودنیاننك احوالنه اولوغ خلل کیلمك مقرردر وخلافت اشی کتاب وسنت واجماع اهل حل وعقد بلان ثابت بولغان ماده لردن بولوب ابتدا حضرت ابوبکرکا آندان صونك حضرت عمرکا آندان صونك حضرت عثمانغه آندان صونك حضرت علی کا آندان صونك حضرت حسن کا ثابت بولدی * آندان صونك شرط خلافت ننك برسی عدل لك ایدی اول ساقط بولوب آندان صونك قریشی بولمقلق وآندان صونك دخی مصالح دین وشریعت نی بیك بلکوچی بولوب رایی ثاقب ساقط بولغاندان صونك ملك عضوض وسلطنت تغلب قیلدی * حضرت رسول ننك (الخلافة بعدی ثلاثون سنة ثم یصیر ملکا عضوضا) دیکان حدیثی منطوقنچه اوتوز یلدان صونك باری سلطنت وریاست دنیاویه تغلب ایتوب برشخص کا مخصوص بولوب ضروریات دینیه آننك بلان قایم بولور بس عدالت ایاسی بولسه دین توزوك والا دین خراب * وخلافت نبویه اوتوز یلدان صونك تمام بولوب شرط عدالت ساقط وملوك وسلاطینغه اطاعت وامرلرینه امتثال ایتمك اهل اسلام اوزرینه واجبدر که حق تعالی (اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) بیورمشدر بو امامت وخلافت خصوصنده کوب سوزلر باردر موندهشوننك بلان کفایه قیلندی * تاءمل قیلغان کشی کا یاشرون توکلدر که خلق خلیفه وامام لفظلارین مجازا ملك وسلطانغه ولوضرورة مصالح دینیه آلار بلان قایم بولغان اوچون اطلاق قیلورلار * ایمدی ائمهٔ اثنی عشره که اوّلکیسی حضرت علی بن ابی طالب در مدت امامتی یکرمی توقز یل وآلتی آی در *

ایکنچیسی حسن بن علی در کنیه سی ابو محمد ولقبی تقی وسید وریحانة النبی وسبط النبی بولوب آناسی فاطمه رضی الله عنها بنت رسول الله در * هجرت ننك اوچونچی یلنده مدینه ده دنیاغه کیلدی آلتی آی خلیفه بولوب ایللنچی یلده قرق یدی

یاشنده وفات بولدی مدت امامتی اون یلدر * وفاتنه سبب بودرکه معاویه آلداب حضرت حسن ننك زوجه‌سی جعده بنت اشعث‌کا حسن نی زهرله سنی من آلورمن دیب زهر بیردردی آندان صونك وعده‌سین ایفا قیلمادی آخر جعده خسرت الدنیا والآخره قالدی *

اوچونچیسی امام حسین بن علی رضی الله عنه کنیه‌سی ابوعبدالله لقبی شهید سید ریحانة النبی وسبط النبی در اناسی فاطمه بنت رسول الله در هجرت ننك دورتنچی یلنده مدینه‌ده وجودکا کیلمشدر وآلتمش برنچی یل هجریه‌سنده محرم آینده عاشورا کون شهید بولدی اول وقتده یاشی ایللی آلتی یاش وهم بش آی ایدی مدت امامتی اون یل بولمشدر *

دورتنچیسی امام علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه‌سی ابوالحسین ولقبی زین العابدین در رضی الله عنه * آناسی ام ولد بولوب اسمی غزاله ایدی * امام علی بن حسین حضرتلری هجرت ننك اوتوز اوچونده مدینه‌ده توغمشدر وهجرت ننك توقصان دورتنچی یلنده مدینه‌ده وفات بولدی ایللی سکز یاشنده ایدی مدت امامتی اوتوز اوچ یلدر *

بشنچیسی امام محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در آناسی ام عبدالله فاطمه بنت الحسین بن علی در کنیه‌سی ابوجعفر لقبی باقردر رضی الله عنه هجرت ننك ایللی یدیسنده مدینه‌ده توغمشدر یوز اون یدی تاریخنده یتمش اوچ یاشنده وفات بولمشدر مدت امامتی ایللی یل‌در *

آلتنچیسی امام جعفر الصادق بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب کنیه‌سی ابوعبدالله لقبی صادق در آناسی ام فروه بنت القاسم بن محمد بن ابی بکر الصدیق رضی الله عنه‌در هجرت ننك سکسانچی یلنده مدینه‌ده توغوب یوز قرق سکزنچی یلنده مدینه‌ده وفاتدر آلتمش سکز یاشنده ایدی مدت امامتی اوتوز دورت یلدر *

یدنچیسی امام موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب در کنیه‌سی ابوالحسن ولقبی کاظم‌در رضی الله عنه آناسی حمیده اسملی جاریهٔ بربریه ایدی هجرت ننك یوز یکرمی سکزنچی یلنده مدینه‌ده دنیاغه کیلوب یوز سکسان اوچونچی یلنده وفات بولدی قبری بغدادده‌در آنده زهر بیروب اوترمشلردر ایللی بش یاشنده ایدی مدت امامتی اوتوز بش یل بولمشدر *

سکزنچیسی امام علی الرضا بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب کنیه‌سی ابوالحسن لقبی رضادر آناسی اروی اسملی ام ولد ایدی هجرت ننك یوز ایللی اوچونچی یلنده وجودکا کیلوب ایکیوزده سکزنچی یلنده

طوس بلادنده سناباد قریه‌سنده وفات بولدی ایللی بش یاشنده ایدی مدت امامتی یکرمی سکز یلدر*

توقزنچی‌سی امام محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی‌طالبدر کنیه‌سی ابوجعفر بولوب امام باقرگا کنیه‌داشدر ابوجعفر ثانی دیرلر ایدی لقبی تقی‌در آناسی خیزران اسملی جاریه ایدی هجرت‌ننک یوز توقصان بشنچی یلده وجودگا کیلوب معتصم خلیفه زماننده ایکیوز یکرمی‌ده مسموما وفات بولدی یکرمی بش یاشنده ایدی مدت خلافتی اون یدی یلدر علم وفضیلتده کامل بولغی جهتندن مامون خلیفه قزی ام الفضل‌نی آنگا بیرمش ایدی*

اونونچیسی امام علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی حسین بن علی بن ابی‌طالبدر کنیه‌سی ابوالحسن بولوب ابوالحسن الثالث دیرلر ایدی لقبی نقی‌در اناسی ام الفضل بنت مامون‌در ایکیوزده اون دورتنچی یلده وجودگا کیلوب مدینه‌ده ایکیوز ایللی دورت تاریخنده وفات بولدی قبری سرمن رای‌ده‌در قرق یاشنده ایدی ومدت امامتی اوتوز دورت یلدر*

اون برنچیسی امام حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی‌طالبدر کنیه‌سی ابومحمد لقبی زکی‌در حسن عسکری دیب مشهوردر آناسی سوسن اسملی جاریه بولوب هجرت‌ننک ایکیوز اوتوز ایکنچی یلنده مدینه‌ده توغدی ایکیوز آلتمش هجرت یلنده وفات بولمشدر یکرمی سکز یاشنده ایدی مدت امامتی آلتی یلدر*

اون ایکنچیسی امام محمد بن حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی‌طالب کنیه‌سی ابوالقاسم بولوب لقبی مهدی‌در* چونکه امامیه طائفه‌سی آنی حجت قائم منتظر صاحب الزمان دیب تورلو لقب بلان تلقیب ایتوب آلار قاشنده اون ایکی امام‌ننک آخرغیسیدر* وامامیه طائفه‌سی‌ننک کمانلاری شوننک اوزرینه‌درکه بر وقت‌نی آناسی آنگا قاراب تورغانده سرمن رای داغی یورطنده بولغوچی سرداب‌قه کروب آندان قایتوب چقمادی دیرلر بو واقعه هجرت‌ننک ایکیوز آلتمش بش یلنده واقع بولدی دیرلر*

شیخ علاء الدوله السمنانی‌دان منقولدرکه محمد بن حسن العسکری قطب مرتبه‌سنه ایرشمشدر زیرا مختفی بولغاندان صونک ابدال دائره‌سنه کروب طبقه‌طبقه درجه‌گا آشوب سید الافراد بولدی اول وقت قطب علی بن حسین البغدادی ایدی علی وفات بولوب اورننه محمد جلوس ایتدی اون توقز یل اول اورونده بر قرار بولوب عزم جنان ایتکاچ اورننه عثمان بن یعقوب الجوینی کیچوب محمدننک نمازین اوقودی حدیبه‌ده دفن قیلندی وجوینی وفات بولغاندان صونک آننک اورننه

عبدالرحمن بن عوف اولادندان احمد كوچك اوتوردی آننك هم وفاتی دیار
عجمده‌در * خروج مهدی حقنده كوب صحیح حدیثلر وارد بولمشدر كه‌مهدی چقماقلغنه
اینانمق واجبدر فتوحات مكیه ایاسی دیمشدر كه مهدی بلان بركا رجال الله‌دان
اوچ یوز آلتمش آدم بولاچقدر وبو مهدی خلیفه حضرت رسول‌ننك كریمه‌سی
حضرت فاطمه اولادندان بولوب اسمی رسول الله‌ننك اسمی وكنیه‌سی حسن بن
علی‌ننك كینه‌سی (ابو محمد) بولاچقدر ركن بلان مقام آراسنده بیعت قیلنوب آنكا
اصحاب كشف بولغوچی اولیاء الله‌لار بیعت ایتاچكدر بو اولیاء الله‌لار عارف بالله
رجال الله بولوب آننك دعوتنه اجابت قیلوب آنكا نصرت ویاردم قیلاچقلاردر
وبولار اول مهدی‌ننك وزیرلری بولوب آنكا اعانت اوزره بولورلار وبو خلیفه‌مهدی
حیوانلارننك تلین بلوب عدلكی آدم‌كا وجن‌كا وحیوانات‌قه‌سرایت ایتسه‌كیراكدر *
سمنانی سوزی مونده‌تمام بولدی * خروج مهدی‌كا اینانمق فروض معتقداتدندر *

(عشرهٔ مبشره رضی الله عنهم بیاننده)

عشرهٔ مبشره دیرلر حضرت رسول اوزی‌ننك حیات زماننده صحابه‌لرندن اون
كمسنه‌كا اوجماحلق دیب اوجماح بلان سیونوچ بیرمش ایدی اینانمق واجب بولغان
نرسه‌لر جمله‌سندندر كه‌فروض معتقدات دیرلر * آلارننك اولكیسی ابو بكردر ایكنچی
عمردر اوچونچسی عثماندر دورتنچسی علیدر رضی الله عنهم آلارننك ترجمه‌لری
یوقاریده كیچدی ایمدی مونده بشنچسی زبیر بن عوام بن خویلد بن اسد بن
العزی بن قصی‌در كینه‌سی ابو عبید الله‌در وحدیجهٔ كبرانك برادرزاده‌سیدر
وآناسی صفیه بنت عبد المطلب‌در رضی الله عنه * ابتدا اسلامغه كیلكانلرننك
بشنچسی ایدی حضرت رسول آننك حقنده هر پیغمبرننك حواریسی باردر منم
حواریم زبیردر اوجماحلقدر بیورمشدر هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی یلنده غدرا
شهید بولدی غایت غنیلردن ایدی *
آلتنچیسی طلحه بن عبد الله بن عثمان بن عمر بن كعب بن سعد بن تیم بن مره
بن كعب بن لوی بن غالب القریشی‌در كنیه‌سی ابو محمد آناسی صفیه‌بنت الحضرمیدر
رضی الله عنه اوجماح بلان سیونوچ بیرلمش اون كشی‌ننك برسیدر اسلامده سابقینلردندر
هجرت‌ننك اوتوز آلتنچی یلنده جمل واقعه‌سنده شهید بولدی آلتمش دورت یاشنده
ایدی اوتوز یلدان صونك قزی عائشه آنی توشنده كوروب ایكنچی یركا كوچروب
دفن قیلندی بدنی چرومامش ایدی *
یدنچیسی عبد الرحمن بن عوف بن عبد عوف بن الحارث بن زهره بن كلاب بن
مره كنیه‌سی ابو محمد‌در آناسی شفا بنت عبد عوف بن الحارث بن زهره‌در رضی الله

عنه ایلکاری اسمی عبد عمرو در صونکندان پیغمبر علیه السلام عبد الرحمن دیب تبدیل قیلمشدر فیل یلندان اون یل صونك دنیاغه کیلوب اسلامده سابقلار جمله سندندر پیغمبر علیه السلام سن اوجماحلق دیب سیونوچ بیرمش اون کمسنه ننك برسیدر غایت مالدار ومنعم وجومارد کمسنه ایدی یتمش ایکی یاشنده هجرت ننك اوتوز برنچی یلنده وفاتدر *

سکزنچیسی (ابو عبیده بن الجراح) عامر بن عبد الله بن الجراح بن هلال بن وهیب بن ضبه بن الحارث بن فهر بن مالك بولوب کنیه سی ابو عبیده آناسی ام غنم امیمه بنت جابر رضی الله عنه در پیغمبر علیه السلام اوجماح بلان سیونوچ بیرمش کمسنه لارننك برسی در امین هذه الامة دیرلار ایدی چونکه پیغمبر علیه السلام آننك حقنده (لکل نبی امینا وامینی ابو عبیده) دیمشدر هجرت ننك اون سکزنچی تاریخنده طاعون عمواسده وفات بولدی * عمواس رمله بلان مقدس آراسنده بر قریه در شامنی اول فتح قیلمش ایدی ایللی سکز یاشنده ایدی *

توقزنچیسی سعد بن مالك (ابی وقاص) بن وهیب بن عبد مناف بن زهره بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی کنیه سی ابو اسحاق آناسی جهنه بنت سفیان بن امیه بن عبد شمسدر رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام سن اوجماح اهلی بولورسن دیب سیونوچ بیرمش کمسنه لار جمله سندندر واسلامه سابقلر جمله سندندر اون بدی یاشنده مسلمان بولمش ایدی حضرت عمر آنی کوفه که والی ایتوب کوفه شهرین اول بنا قیلدی ایللی بش تاریخ هجریه سنده مدینه دن اون میل عقیق دیکان یرده وفات بولدی سکسان یاشنده ایدی *

اونونچیسی سعید بن زید بن عمرو بن نفیل بن عبد العزی بن رباح بن عدی بن کعب بن لوی رضی الله عنه عشره مبشره ننك برسی در مستجاب الدعوة کمسنه ایدی هجرت ننك ایللنچی یلنده مدینه ده وفاتدر * یتمش یاشنده ایدی کوفه ده کوب اولادی قالمشدر * بو عشره مبشره ننك اسملرین ضبط قیلمق اوچون صوفی الله یار ننك اوشبو ایکی بیتین کونکلکا بیکلامك تیوشدر

ابو بکر عمر در صونکره عثمان * علی در طلحه در هم عبد رحمان
زبیر وبو عبیده بولدی اخیار * سعید وسعد در آیغان بو اون یار

(اصحاب شوری بیاننك رضی الله عنهم)

اصحاب شوری دیرلار حضرت عمرننك وفاتندان صونك آننك اورننه خلیفه لك کا صایلامق خصوصنده اولوغ صحابه لاردن آلتی کمسنه آراسنده مشورت کا صالمشلار ایدی اول صحابه لار مذکور عشره مبشره دن عثمان بن عفان * زبیر بن العوام *

طلحه بن عبدالله * عبدالرحمن بن عوف * سعد بن ابی وقاص * سعید
بن زید ایدیلر رضی الله عنهم مشورتلری حضرت عثمانغه قرار
تابوب آنی خلیفه انتخاب قیلمشلاردر بس اصحاب شوری
اوشبولاردر * ایمدی تواریخ اسلامیه‌دن اینك
کیرا کلی‌شی وهر کم اوچون بلملی لازم
بولغان قدریسی اوشبودرکه یازلدی *
فروض معتقداتقه متعلق
شیی لردر *

*
* *

(الحمد لله علی الاتمام والسلام)

بيت	يول	خطا	صواب
٣	ل ٢	تعالى غه	تعالى كا
٧	١٧	ايكى	ايللى
١٢	١٣	غليه	عليه
١٣	٢٣	چبن تى	چبن نى
ل ١	٢٦	قيليمش	قيلنمش
١٩	١٥	قيلوب	قيلنوب
--	١٣	خليل أالله	خليل الله
٢٥	١٦	اللام	السلام
٢١	١٧	السلانتك	السلامننك
٢٤	٧	پادشاه‌نتك	پادشاه‌ننك
--	١٢	اوتوردى	اوتردى
٣٢	١٦	ادمدن ن	ادمدن
٤٣	١٣	ابن التجار	ابن النجار
٤٤	٢٨	شجنه	شحنه
٤٧	٢١	واجنهاد	واجتهاد
٤٨	١٢	ينننه	ياننه
ل ٥	٢	جراج	جراح
ل ٤	١	يلند	يلنده
ل ٦	ل ٢	اينوب	ايتوب
ل ٩	٢٣	اوچونچى	اون اوچونچى
٦٣	٦	توقى نچى	توقزنچى

TÜRK TARİH K... KÜTÜPHANES